

Handboek bijstand

Deel 1: Nationaal

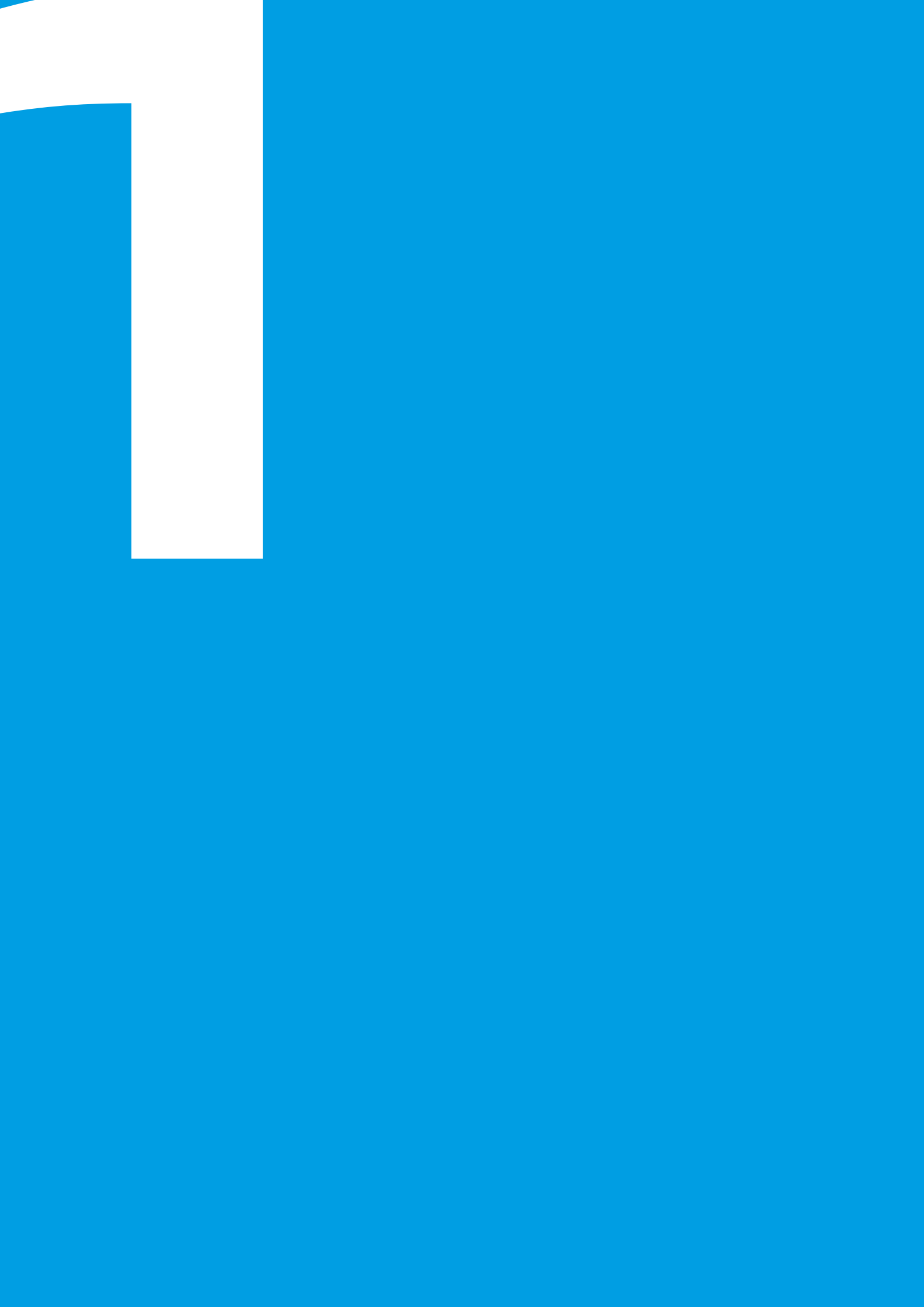
Versie december 2010

Inhoud

1	Inleiding	7
1.1	Doel	7
1.2	Bereik handboek	8
1.3	Relatie handboek met landelijke en regionale documenten	8
1.3.1	<i>Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming (NHC), ministerie van BZK, 2009</i>	8
1.3.2	<i>Relatie met crisisplannen op Rijksniveau</i>	9
1.3.3	<i>Beleidsplan Veiligheid</i>	9
1.3.4	<i>Regionaal Crisisplan</i>	9
1.3.5	<i>Rampbestrijdingsplannen</i>	9
1.4	Beheer Handboek	9
2	Het principe van bijstand	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Definities	11
2.2.1	<i>Bijstand</i>	11
2.2.2	<i>Steunverlening</i>	11
2.2.3	<i>Overige vormen van steun</i>	12
2.3	Wie is betrokken bij het bijstandsproces?	12
2.4	Bestuurlijk/gezagsmatig	14
2.4.1	<i>'De Minister'</i>	14
2.4.2	<i>Nationaal Crisiscentrum (NCC)</i>	14
2.4.3	<i>Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding.</i>	14
2.4.4	<i>Overige spelers op Rijksniveau</i>	14
2.4.5	<i>De Veiligheidsregio</i>	15
2.4.6	<i>Commissaris der Koningin (CdK)</i>	15
2.4.7	<i>Burgemeester (Bgm) en korpsbeheerder (KB)</i>	15
2.4.8	<i>Officier van Justitie (OvJ)</i>	16

2.5	Operationeel	16
2.5.1	<i>Het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum</i>	16
2.5.2	<i>Operationele diensten</i>	17
2.5.3	<i>Overige operationele partijen</i>	17
2.6	Overige soorten bijstand en steunverlening	18
2.7	Uitgangspunten bijstand	19
2.8	Aandachtspunten bij aanvraag en levering van capaciteit	19
2.9	Gezag en aansprakelijkheid bij inzet	20
2.10	Bewapening	21
2.11	Kosten	21
3	Bijstand op basis van de Wet op de Veiligheidsregio's	23
3.1	Inleiding	23
3.2	Juridisch kader	23
3.3	Aanvraagprocedure	24
3.3.1	<i>Beschrijving aanvraagprocedure in stappen</i>	24
3.3.2	<i>Voorbeelden</i>	25
3.3.3	<i>Toelichting en uitzonderingen aanvraagprocedures</i>	25
3.4	Kostenverdeling	26
4	Politiebijstand op basis van de Politiewet 1993	29
4.1	Inleiding	29
4.2	Juridisch kader	29
4.3	Aanvraagprocedures	30
4.3.1	<i>Aanvraagprocedure bijstand in het kader van de Politiewet 1993 OOV</i>	30
4.3.2	<i>Aanvraagprocedure justitiële bijstand in het kader van de Politiewet 1993</i>	31
4.3.3	<i>Aanvraagprocedure bijstand aan het KLPD OOV.</i>	32
4.3.4	<i>Aanvraagprocedure bijstand aan het KLPD justitieel.</i>	34
4.4	Toelichting aanvraagprocedures	34
4.5	Landelijk Team Forensische Opsporing	35
4.6	Kostenverdeling	35
5	Defensiebijstand op basis van de Politiewet 1993	37
5.1	Inleiding	37
5.2	Juridisch kader	37
5.3	Aanvraagprocedures	38
5.3.1	<i>Aanvraagprocedure bijstand KMar OOV</i>	38
5.3.2	<i>Aanvraagprocedure justitiële bijstand KMar justitieel</i>	39
5.3.3	<i>Aanvraagprocedure defensiebijstand OOV</i>	40
5.3.4	<i>Aanvraagprocedure defensiebijstand justitieel</i>	41
5.4	Toelichting aanvraagprocedures	42
5.4.1	<i>Uitzondering op deze aanvraagprocedure</i>	43
5.5	Kostenverdeling	43
6	Ambulancesteunverlening	45
6.1	Beschrijving aanvraagprocedure in stappen	45
6.2	Aanvraag procedure	45
7	Militaire steun in het openbaar belang	47
7.1	Beschrijving aanvraagprocedure in stappen	48
7.2	Kostenverdeling	48

8	Overige vormen van steunverlening	51
8.1	Inzet van middelen voor waterschappen	51
8.2	Inzet gemeentelijke middelen voor andere gemeenten	51
8.3	Steunverlening door vakministeries	52
Bijlage 1.	Aanvraagformulier	55
Bijlage 2.	Productenlijst	57
Bijlage 3.	Wet op de Veiligheidsregio's	63
Bijlage 4.	Politiewet 1993	67
Bijlage 5.	Samen-werkingsregeling Mobiele Eenheden	75
Bijlage 6.	Samenwerkingsregeling politie-KMar	79
Bijlage 7.	Wet Ambulancevervoer	81
Bijlage 8.	Besluit rijksbijdragen bijstands- en bestrijdingskosten	87
Bijlage 9.	Financiering Nationale Inzet Krijgsmacht	91
Bijlage 10.	Regeling verrekening additionele uitgaven militaire bijstand en steunverlening	97
Bijlage 11.	Besluit van 8 april 1994, houdende regels met betrekking tot een nieuwe Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar en de maatregelen waaraan rechtens van hun vrijheid beroorde personen kunnen worden onderworpen	101
Bijlage 12.	Totaaloverzicht overige wet- en regelgeving	115
Bijlage 13.	Afkortingenlijst	119
Bijlage 14.	Begrippenlijst	123

Inleiding

1.1 Doel

Doelstelling Handboek

Het voorliggende handboek vormt deel 1 van in totaal vier delen¹.

Het handboek is bedoeld als werkbeschrijving in het kader van bijstand binnen Nederland.

Het handboek bijstand Nationaal kent daarbij twee doelen. Ten eerste inzicht geven in capaciteitsmanagement op landelijk niveau, ten tweede een eenduidige afhandeling van bijstands aanvragen bevorderen.

Uitgangspunten

Dit Handboek Bijstand is een revisie op het Handboek Bijstand dat in juli 2009 is gepubliceerd.

De invoering van de Wet op de Veiligheidsregio's brengt concreet met zich mee dat de Brandweerwet 1984, de Wet GHOR en de Wet Rampen en Zware Ongevallen komen te vervallen. Bijstand die voorheen op grond van deze wetgeving verleend werd zal na invoering van de WVR op grond van de nieuwe wet worden verleend. De rol van de Commissaris van de Koningin is in de nieuwe wet veranderd. In de nieuwe situatie zal de voorzitter van de veiligheidsregio de bijstand aanvragen en afhandelen. De CdK komt daarmee op afstand en wordt geïnformeerd door de voorzitter van de veiligheidsregio.

De bijstandsprocedures op basis van de Politiewet 1993 (Politiebijstand en Defensiebijstand) blijven onveranderd.

Deze revisie is afgestemd met het Nationaal CrisisCentrum (NCC) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de Directie Juridische Zaken van het Ministerie van Defensie.

Het handboek richt zich niet op lokale/regionale uitvoeringsregelingen voor brandweer, politie, GHOR, etc. (zoals bijvoorbeeld de 'Leidraad Grootchalig Brandweeroptreden'), maar alleen op de wet- en regelgeving die daaraan ten grondslag ligt.

¹ In deel 2 wordt de grensoverschrijdende bijstand in de grensregio's beschreven. Deel 3 gaat in op de inkomende buitenlandse bijstand en deel 4 beschrijft de bijstandsverlening aan het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Het Handboek Bijstand is een 'dynamisch document'. Het geeft inzicht in werkwijzen of procedures van geldende wet- en regelgeving en biedt een integraal beeld van bijstandsprocessen. Door het handboek zowel in hardcopy als digitaal beschikbaar te stellen aan de bij bijstand betrokken organisaties (en onderdelen daarvan) draagt het bij aan:

- eenduidigheid in de opvatting over de procedure van de bijstandsaanvraag en de bijstandsverlening;
- duidelijkheid over de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- helderheid over operationele afspraken: wie doet wat wanneer?

Voor een bijstandsaanvraag zijn aanvraagformulieren beschikbaar (zie bijlage 1).

Dit handboek geeft een toelichting op die formulieren, ondersteunt bij de voorbereiding van aanvragen en biedt achtergrondinformatie over het proces van bijstandsverlening. Het handboek is gericht op het creëren van helderheid, zodat het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) zijn partners snel en juist kan helpen in geval van:

- capaciteitsproblemen (zowel acuut als planmatig);
- landelijke schaarste in capaciteit.

1.2 Bereik handboek

Het handboek behandelt de samenwerking tussen de betrokken organisaties en organisatieniveaus van aanvraag tot levering. Het beschrijft de totstandkoming van capaciteitsuitwisseling tussen regio's onderling en tussen het regionale niveau en het Rijksniveau.

De bijstandsprocessen binnen de regio (tussen gemeenten) komen niet uitgebreid aan bod in dit handboek, omdat de Minister hierin geen rol heeft.

Bij de bijstandsprocessen herkennen we een vraagkant en een leveringskant.

De vraagkant bestaat uit:

- de vragende partij (bevoegd gezag): vraagt de bijstand aan;
- het LOCC: behandelt de aanvraag

De leveringskant bestaat uit:

- de beheerder: beheert de capaciteit in een regio (Politie, Brandweer, GHOR) of binnen een departement (bijvoorbeeld Defensie) en zegt de bijstand toe aan het bevoegd gezag;
- de leverende partij (regio of Rijk): levert de bijstand;
- het LOCC: coördineert de levering van de capaciteit.

De informatie in het handboek heeft betrekking op:

- de wettelijke kaders voor bijstandscoordination;
- de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ten aanzien van bijstandsprocessen;
- de wijze waarop bijstand wordt gecoördineerd.

1.3 Relatie handboek met landelijke en regionale documenten

Dit handboek heeft een relatie met de volgende landelijke en regionale documenten.

1.3.1 Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming (NHC), ministerie van BZK, 2009

Op basis van het NHC worden specifieke afspraken gemaakt over bepaalde crisistypen en over de wijze van voorbereiding erop. Deze afspraken worden vastgelegd in departementale handboeken crisisbeheersing.

In geval van de betrokkenheid en de inzet van meerdere departementen wordt één of meer departementen een coördinerende rol toegewezen. Daarbij is ook de betrokkenheid van het ministerie van BZK², het

² Vanaf 1 januari 2011 dient voor 'ministerie van V&J' gelezen te worden: 'ministerie van veiligheid en Justitie'.

Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb), het Nationaal Crisis Centrum (NCC) en de relatie van de Departementale Crisis Centra (DCC's) met andere ministeries in kaart gebracht. Het Handboek Bijstand vloeit voort uit de in het NHC gemaakte afspraken op Rijksniveau en levert de vertaling naar de regionale inzet.

1.3.2 Relatie met crisisplannen op Rijksniveau

In Nationale Crisisplannen (NCP's) is aangegeven op welke wijze op Rijksniveau wordt gereageerd op crises in deze specifieke incidentcategorieën. Waar nodig zijn aanvullende afspraken gemaakt over de coördinatie van de inzet. Die crisisplannen verwijzen naar de procedures die in het Handboek Bijstand zijn aangegeven.

1.3.3 Beleidsplan Veiligheid

Het beleidsplan Veiligheid³ heeft betrekking op alle taken van de veiligheidsregio: beheer en beleid van de brandweer en de GHOR, de advisering aan het bevoegd gezag over risicobeleid het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer en de voorbereiding van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

1.3.4 Regionaal Crisisplan

Iedere Veiligheidsregio heeft de plicht een Regionaal Crisisplan op te stellen. Dit RCP wordt in alle veiligheidsregio's op gelijke wijze samengesteld. Dit alles gebaseerd op het Referentiekader Regionaal Crisisplan 2009. Procedures in zowel het Regionaal Crisisplan als dit Handboek Bijstand sluiten aan bij de formele regelgeving.

1.3.5 Rampbestrijdingsplannen

Het maken van rampbestrijdingsplannen wordt in de Wet op de Veiligheidsregio's alleen nog verplicht gesteld voor inrichtingen met een bijzondere gevaarszetting zoals BRZO-bedrijven (gevaarlijke stoffen) en vliegvelden. Dit komt ook door internationale wetgevingsverplichtingen. In een rampbestrijdingsplan worden meer gedetailleerd en specifiek de te nemen maatregelen en coördinerende afspraken voorbereid.

1.4 Beheer Handboek

Gezien het feit dat het Handboek Bijstand een 'dynamisch document' is, dient er goed beheer plaats te vinden. Het beheer van dit handboek zal worden uitgevoerd door het LOCC.

Tenminste één maal per jaar zal er een evaluatie plaatsvinden van de actuele versie van het handboek. Indien er zich belangrijke wijzigingen voordoen op het gebied van wet- en regelgeving, procedures of andere zaken, zal het handboek aangepast worden en als nieuwe versie beschikbaar worden gesteld.

Het Hoofd LOCC draagt zorg voor de monitoring van de regelgeving en beslist tot revisie van het handboek. De Begeleidingscommissie LOCC beoordeelt de revisies inhoudelijk. Na goedkeuring door de Minister van Veiligheid en Justitie zal de nieuwe versie breed beschikbaar worden gesteld door het LOCC.

³ Het Beleidsplan Veiligheid vervangt het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding.

Het principe van bijstand

2.1 Inleiding

Tijdelijk capaciteit¹ leveren door de ene aan de andere organisatie heet in de volksmond onder andere: steun, steunverlening, hulp, hulpverlening, ondersteuning, bijstand. Willekeurig gebruik van deze woorden binnen het optreden door de overheid kan echter leiden tot verwarring. Dat optreden is namelijk gebonden aan wetten en regels, waarbinnen het gebruik van verschillende woorden leidt tot uiteenlopende begrippen met daaraan verbonden aparte bevoegdheden, verplichtingen en consequenties. Daarom zijn eenduidige definities van de gebruikte begrippen noodzakelijk. Op basis van een analyse van het huidige wettelijke kader zijn de volgende definities opgesteld:

2.2 Definities

2.2.1 Bijstand

‘Het tijdelijk ter beschikking stellen van capaciteit aan bevoegd gezag dat afdwingbaar is op basis van wetgeving.’ Dit handboek gaat in op de coördinatie van de bijstand in het kader van de Wet op de Veiligheidsregio’s en de Politiewet 1993; inclusief alle vormen van militaire bijstand in de Wet op de Veiligheidsregio’s en de Politiewet 1993. Van belang is hierbij dat Defensie een diversiteit aan capaciteiten voor bijstand beschikbaar kan stellen en dat hiervan een deel is gegarandeerd. Deze garanties voor bijstand zijn vastgelegd in de LCMS afspraken.

2.2.2 Steunverlening

‘Alle publiekrechtelijke vormen van het tijdelijk ter beschikking stellen van capaciteit van de ene organisatie aan de andere in het kader van het openbaar belang.’ Dit handboek gaat ook in op steunverlening door de in dit handboek besproken organisaties: militaire steunverle-

¹ Onder capaciteit wordt in dit handboek verstaan: mensen, middelen en expertise

ning in het openbaar belang² op basis van de Regeling militaire steunverlening in het openbaar belang, onderlinge steunverlening op basis van de Wet op de Veiligheidsregio's en ambulancesteunverlening op basis van de Wet ambulancevervoer .

De essentie hiervan is dat deze vormen van ondersteuning niet wettelijk vastgelegd zijn als bijstand omdat ze niet als zodanig benoemd worden of omdat er afwijkende principes gelden.

2.2.3 Overige vormen van steun

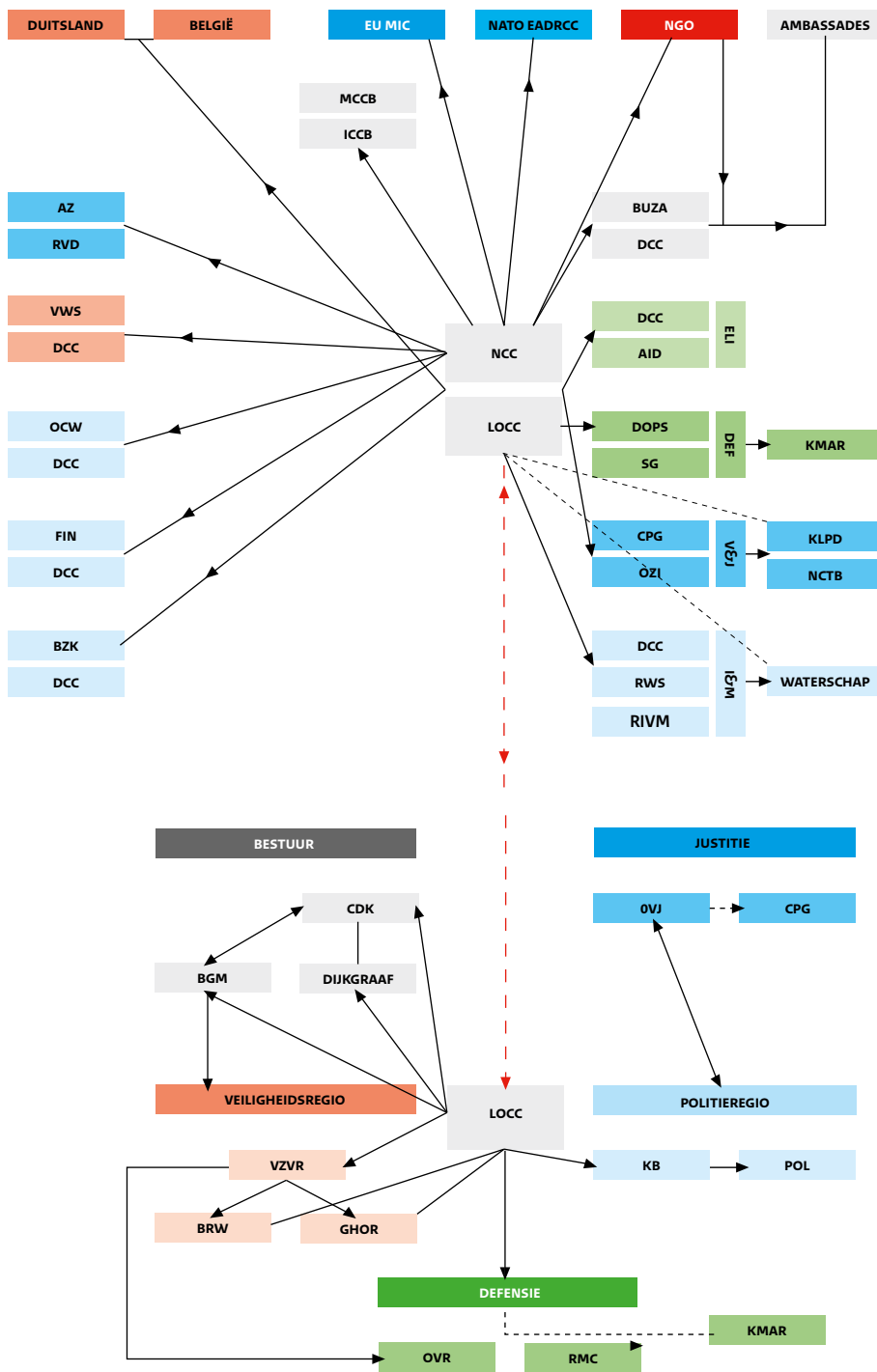
'Alle overige vormen van het tijdelijk ter beschikking stellen van capaciteit van de ene (overheids)organisatie aan de andere, niet afdwingbaar door wetten, niet in het openbaar belang, en ten behoeve van de vragende organisatie.'

Het betreft hier de coördinatie van vormen van ondersteuning die niet vallen onder de hierboven geformuleerde definities van 'steunverlening' en 'bijstand'. Bijvoorbeeld steun in het kader van opleiden, trainen en oefenen, steun bij open dagen voor publiek, en maatschappelijke dienstverlening van Defensie. Deze vormen komen in dit handboek vooralsnog niet aan bod.

2.3 Wie is betrokken bij het bijstandsproces?

De onderstaande overzicht (figuur 1) geven weer welke spelers betrokken zijn bij bijstandsprocessen. Een complex netwerk.

² In sommige gevallen coördineert het LOCC ook militaire steunverlening aan bijvoorbeeld actiecentra van waterschappen

INTERNATIONAL/NATIONAAL

REGIONAAL/LOKAAAL

2.4 Bestuurlijk/gezagsmatig

2.4.1 'De Minister'

De minister van Veiligheid en Justitie (V&J) is wettelijk bevoegd om te beslissen over bijstandsaanvragen en om daarmee te sturen in de landelijke capaciteitsverdeling van operationele diensten. Deze bevoegdheid komt voort uit de volgende tekstdelen (zie ook bijlage 3):

- Koninklijk Besluit 14 oktober 2010
- Wet op de Veiligheidsregio's (art. 37)
- Politiewet 1993 (artt. 16, 17, 46 en 54 t/m 59).

2.4.2 Nationaal Crisiscentrum (NCC)

Het Nationaal CrisisCentrum (NCC) zorgt er voor dat bestuurders tijdig beslissingen kunnen nemen om zowel voorafgaand aan risicovolle evenementen als tijdens crises negatieve maatschappelijke gevolgen zoveel mogelijk te beperken. Hiertoe zorgt het NCC voor een deskundige proces-ondersteuning en voor snelle, vraaggestuurde informatieverspreiding. Als crisiscentrum van het ministerie van V&J is het NCC verantwoordelijk voor bestuurlijke advisering van de minister van V&J (of andere ministers, Ministeriele Commissie Crisisbeheersing of Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing) en bestuurlijke coördinatie op departementaal niveau³. Het NCC vervult de functie van interdepartementaal facilitair communicatiecentrum en knooppunt van en voor de bestuurlijke informatievoorziening.

2.4.3 Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding heeft als taak het risico van en de vrees voor terroristische aanslagen in Nederland zoveel mogelijk te verkleinen, alsmede het op voorhand beperken van schade als gevolg van een mogelijk aanslag. De NCTb heeft de centrale regie rond terrorismebestrijding en zorgt dat de samenwerking tussen alle betrokken partijen op een structureel hoog niveau komt en blijft.

2.4.4 Overige spelers op Rijksniveau

- Het cluster Risico- en Crisiscommunicatie (cRC): onderdeel van het NCC, expertisecentrum voor communicatie tijdens rampen en crises.
- Defensie Operationeel Centrum (DOC): als operationeel centrum van het ministerie van Defensie verantwoordelijk voor de operationele coördinatie van defensie-eenheden. Het DOC is voor militaire bijstand en steunverlening in het openbaar belang het enige aanspreekpunt (SPOC) voor het LOCC. De KMar is hierop een uitzondering. Aansturing van KMar eenheden gebeurt door DOPS KMar en niet door DOC.⁴
- OZI: als afdeling Operationele Zaken en Incidentmanagement houdt zich binnen het ministerie van Veiligheid en Justitie bezig met de bestuurlijke afhechting van justitiële militaire bijstand.
- Departementaal Coördinatie Centrum (DCC). Coördinatie Centra van overige departementen die verantwoordelijk zijn voor de coördinatie binnen hun departement.
- Ministerie van Buitenlandse Zaken (BuZa): verantwoordelijk voor internationale bijstand (zie ook handboek bijstand delen 2 tot en met 4).
- Ambtelijk Crisisoverleg: ambtelijke Adviesgroep ten behoeve van de besluitvorming in ICCb en/of MCCb.

³ Zoals uit het voorgaande blijkt, is vooral de rolverdeling tussen het NCC en LOCC veranderd ten opzichte van de situatie vóór 2 januari 2007. Het NCC heeft nu geen rol in de bijstandcoördinatie binnen Nederland. Het LOCC is namens de minister van Veiligheid en Justitie verantwoordelijk voor de uitvoering. Het NCC draagt wel zorg voor de formalisatie van de bijstandsverlening en wordt door het LOCC betrokken bij bijstandsaanvragen die politiek/bestuurlijk van belang zijn, omdat dit voor de advisering van de minister van V&J relevant is.

⁴ De SG Defensie stelt eenheden van de KMar beschikbaar voor wat betreft politietaken. De beslissing over het al dan niet inzetten van de KMar wordt bepaald op basis van het artikel van de PolW 1993 waarop de inzet wordt gebaseerd. Indien het artikel 58 PolW 1993 betreft, beslist de SG Defensie, betreft het inzet op basis van artt 59 en 60 PolW 1993 ligt de beslissing bij DJZ Defensie. Militaire inzet in het kader van Openbare Steunverlening wordt altijd besloten door de CDS. .

- Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb): ambtelijk strategisch interdepartementaal overleg in crisissituaties.
- Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb): overleg van de bij een crisis betrokken ministers.

2.4.5 De Veiligheidsregio

Het bestuur van de veiligheidsregio vervult een coördinerende rol bij de bestrijding van rampen en de beheersing van een crisis door zowel afstemming tussen partners binnen de veiligheidsregio als daarbuiten te organiseren en faciliteren. In de veiligheidsregio werken de hulpverleningsdiensten – brandweezorg, geneeskundige zorg en politiezorg⁵ – samen ten behoeve van de hulpverlening aan de burger.

De veiligheidsregio is verlengd lokaal bestuur, gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Veiligheid is in de kern een lokale verantwoordelijkheid. Om die reden, maar ook voor de noodzakelijke betrokkenheid van de gemeenten is het van groot belang dat de veiligheidsregio's als een vorm van verlengd lokaal bestuur worden vormgegeven. Het bestuur van de veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten binnen de veiligheidsregio. De burgemeester vertegenwoordigt zijn gemeente in de veiligheidsregio en legt daarover verantwoording af in zijn eigen gemeenteraad. De gemeente kan geen andere vertegenwoordiger aanwijzen dan haar burgemeester⁶. De voorzitter van het bestuur van de veiligheidsregio is de burgemeester die aangewezen is als korpsbeheerder in de zin van de Politiewet 1993.

2.4.6 Commissaris van de Koningin (CdK)

De CdK is een belangrijke partner in het veiligheidsbeleid. In de uitvoering is zij in veel regio's een crisispartner als deskundige op het terrein van milieu of het beheer van wegen of waterwegen. De CdK doet de minister aanbevelingen indien de Minister overweegt te interveniëren, bijvoorbeeld naar aanleiding van constatering door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid bij het (lokaal en regionaal) bestuur. De CdK doet dit op basis van de door hem vastgestelde oorzaken van de gebleken tekortkomingen. Het gaat hier om een inschakeling van de CdK op basis van de kennis die hij in den brede heeft van de bestuurlijke verhoudingen.

De CdK wordt door de voorzitter van de veiligheidsregio te allen tijde geïnformeerd over bijstandsangelegenheden. Op verzoek van de Minister van V&J kan de CdK de voorzitter van de veiligheidsregio in de provincie in de responsfase een aanwijzing geven inzake de bestrijding van een ramp of de beheersing van een crisis⁷.

2.4.7 Burgemeester (Bgm) en korpsbeheerder (KB)

De burgemeester kan verschillende verantwoordelijkheden hebben.

Bij aanvraag van capaciteit:

- De burgemeester is opperbevelhebber in zijn gemeente en vraagt bijstand aan bij grootschalige ongevallen en rampen, op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's⁸.
- De burgemeester heeft het gezag over de GHOR, de politie en de brandweer in zijn gemeente en vraagt OOV-bijstand aan voor deze organisaties, op grond van de Politiewet 1993⁹. De burgemeester vraagt ook bijstand aan voor de KMar waar het gaat om politietaken van de KMar.

⁵ Terminologie conform Regionaal Crisisplan.

⁶ Dit is in afwijking van artikel 13, eerste lid, van de Wgr, dat de gemeenten de vrijheid laat om haar vertegenwoordiger in het algemeen bestuur aan te wijzen. Met de afwijking is verzekerd dat in het bestuur van de veiligheidsregio de bestuurders zijn vertegenwoordigd die op het brede terrein van openbare orde en veiligheid de belangrijkste (wettelijke) bevoegdheden hebben. Het feit dat deze bevoegdheden vooral zien op situaties waarin daadwerkelijk moet worden opgetreden, brengt mee dat de burgemeesters ook verantwoordelijkheid moeten dragen voor de voorbereiding. Deelname van een wethouder of raadslid in het bestuur ligt daarom niet in de rede. De wet schrijft niet voor door wie de leden van het bestuur bij afwezigheid vervangen worden. Dit wordt overgelaten aan de besturen zelf.

⁷ Art 53 Wet op de Veiligheidsregio's

⁸ §11, art 51 Wet op de Veiligheidsregio's.

⁹ Hoofdstuk IX, artt 54 – 60 Politiewet.

Bij levering van capaciteit:

- De burgemeester, die benoemd is als korpsbeheerder (KB)¹⁰, is verantwoordelijk voor het leveren van politiebijstand aan een andere regio.
- De burgemeester, die benoemd is als voorzitter van het bestuur van de veiligheidsregio, is verantwoordelijk voor het leveren van brandweerbijstand en/of geneeskundige bijstand aan een andere regio.

2.4.8 Officier van Justitie (OvJ)

Bijstand aanvragen voor strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en voor taken ten dienste van de justitie (kortweg: justitieel optreden) worden gedaan door de bevoegde Officier van Justitie¹¹. Bij deze aanvraag richt de betreffende hoofdofficier van Justitie zich tot het College van procureurs-generaal (CPG). Het CPG is bevoegd om bijstandsverzoeken aan andere politiekorpsen te honoreren. Bij justitiële militaire bijstandsverzoeken dient het College het betreffende verzoek in bij de Minister van Veiligheid en Justitie (OZJ) die in overleg met de Minister van Defensie in de bijstand kan voorzien.

2.5 Operationeel

2.5.1 Het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum

Het LOCC coördineert namens de Minister van Veiligheid en Justitie de operationele inspanningen zowel in de voorbereidingsfase als in de responsfase van een crisis. Tegen deze achtergrond heeft het LOCC tot doel om bij dreigende en acute crises, grootschalige incidenten en evenementen te komen tot een efficiënte en samenhangende inzet van mensen, middelen en expertise van Brandweer, Politie, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en Defensie. Deze vier diensten participeren in het LOCC.

Het betreft situaties waarin de regionale grenzen worden overschreden en interregionale en/of internationale bijstand moet worden verleend. Het LOCC ondersteunt dan de veiligheidsregio's, de Commissarissen van de Koningin en de Minister van V&J bij alle operationele aspecten.

De kerntaak van het LOCC bestaat derhalve uit de regievoering op de bijstands- of steunverleningsverzoeken en de operationele afstemming tussen operationele diensten.

Het LOCC draagt in genoemde situaties tevens zorg voor de landelijke operationele informatievoorziening.

Het LOCC werkt binnen de kaders van de bestaande juridische afspraken en de vigerende wet- en regelgeving.

Meer concreet zijn de taken van het LOCC:

1. het zorgdragen voor het landelijke operationele beeld (alleen ten aanzien van openbare orde inzetten danwel crises, niet ten aanzien van opsporing). Dit doet het LOCC in de vorm van situatierapporten die zijn samengesteld op basis van gegevens van regionale operationele teams, het Nationaal Informatieknooppunt (NIK) en andere informatie afkomstig van bijv. kenniscentra;
2. het zorgdragen voor de coördinatie van de internationale inzet op operationeel niveau van brandweer, politie, GHOR en Defensie
3. het fungeren als het centrale punt voor bijstands- of steunverleningsverzoeken. Het LOCC draagt daarmee de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de inzet van mensen, middelen en eenheden van brandweer, politie, GHOR, Defensie en het ministerie van V&J. Het LOCC is namens de minister van V&J het bestuurlijk aanspreekpunt;
4. het adviseren over de mono- en multidisciplinaire inzet van mensen, middelen en eenheden van brandweer, politie, GHOR en Defensie.

¹⁰ M.u.v. de KLPD en de KMar. Van de KLPD is de Minister van V&J (gemandateerd aan de Directeur Generaal Veiligheid) korpsbeheerder. Voor de KMar is de SG-Defensie korpsbeheerder.

¹¹ OvJ kan ook een 'functioneel' parket of het Landelijk Parket zijn.

Ter voorbereiding op deze taken richt het LOCC zich op:

1. het opstellen en actueel houden van overzichten van mensen, middelen en expertise, gevraagde en geleverde bijstand en steunverlening;
2. het maken van overzichten van evenementen waarbij de disciplines meer dan normale inzet moeten plegen;
3. het zich in kwalitatieve zin voorbereiden op opschalingen (d.m.v. het oefenen van de eigen medewerkers);
4. planvorming in de preparatiefase.

Mandaat

Het hoofd LOCC is¹² gemandateerd om namens de Minister van V&J de hierboven beschreven taken uit te voeren.¹³

2.5.2 Operationele diensten

Bij aanvragen in opgeschaalde en niet-opgeschaalde situaties heeft de Minister van V&J te maken met de volgende operationele diensten (niet-limitatief).

In opgeschaalde situaties onder andere:

- Secties brandweer, politie, GHOR, gemeenten (in ROT);
- Chefs SGB0 (monodisciplinaire opschaling politie en KMar);
- AC-waterschap/dijkgraaf.

In niet-opgeschaalde situaties onder andere:

- Regionale brandweren;
- Regionale politiekorpsen en KLPD en KMar (bureaus CCB);
- GHOR-organisaties (GHOR-bureau's).

De beheerder van (operationele) diensten levert bijstand. Het LOCC heeft daarbij te maken met de volgende operationele diensten (niet-limitatief):

- Regionale brandweren;
- Regionale politieorganisaties (bureaus CCB) en/of KLPD;
- GHOR-bureaus/meldkamers/RAV/zorgleveranciers;
- Defensie, via DOC (CLAS, CLSK, CZSK);
- Provincies;
- Rijksdiensten¹⁴.

2.5.3 Overige operationele partijen

Naast (semi-)overheidsdiensten kan het voorkomen dat er gebruik gemaakt wordt van capaciteit van particuliere/ private organisaties (NGO's¹⁵). Deze particuliere organisaties spelen op basis van convenanten¹⁶ en contracten een rol in de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Nederland. Het LOCC heeft een adviserende rol naar de Veiligheidsregio over de inzet van deze NGO's. Hieronder volgt een kort (niet-limitatief) overzicht van andere (mogelijke) operationele partijen:

1. Dierenambulances
2. Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij
3. Nederlandse Rode Kruis
4. Vervoerders¹⁷

¹² Voor zover passend binnen de mandaatregeling DGV.

¹³ Circulaire 2006/53034

¹⁴ Onder rijksdiensten moeten ook de nutsbedrijven (water, stroom) gerekend worden. Zij opereren volledig onder gezag van de Minister van Economische Zaken.

¹⁵ NGO = Non Gouvernementele Organisatie

¹⁶ Voorbeeld: de KNRM heeft samen met de Kustwacht met alle veiligheidsregio's binnen het SAR-verantwoordelijkheidsgebied convenanten afgesloten betreffende de incidentbestrijding en redding op de Noordzee en de grote binnenwateren.

¹⁷ Bij vervoerders moet gedacht worden aan zowel goederen als personenvervoer. Bijvoorbeeld (niet-limitatief) de NS, Railion, KLM, Arriva, De Jong Intra, wegtransporteurs, enz. enz. enz.

5. Reddingsbrigades Nederland
6. Stichting Dares

2.6 Overige soorten bijstand en steunverlening

Zoals in paragraaf 2.1 is aangegeven, gaat dit handboek in op de coördinatie van bijstand in het kader van de Wet op de Veiligheidsregio's en de Politiewet 1993.

Een bijstandsaanvraag vindt altijd plaats op basis van een wettelijke bepaling. Genoemde wetten regelen primair alleen bijstand aan de eigen organisatie, die ondergeschikt is aan het bevoegd gezag.

Dit houdt in dat:

1. Veiligheidsregio's alleen bijstand kunnen verlenen aan veiligheidsregio's op basis van de Wet op de Veiligheidsregio's;
2. Politiekorpsen alleen bijstand kunnen verlenen aan andere politiekorpsen op basis van de Politiewet 1993;
3. Defensie bijstand kan verlenen (waarbij in eerste instantie de Koninklijke Marechaussee wordt aangesproken) op basis van de Politiewet 1993 (in het kader van openbare orde of strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde of taken ten dienste van de justitie);
4. bijstand kan worden verleend door provinciale diensten, Rijksdiensten en militairen op basis van de Wet op de Veiligheidsregio's. De term 'militairen' zoals die gebruikt wordt, in het kader van de Wet op de Veiligheidsregio's, wordt breder beschouwd en betreft alle middelen en mensen (ook burgers) van Defensie.

Figuur 2: Overzicht verschillende bijstands- en steunverleningsvormen en relevante wet- of regelgeving.

Capaciteit van	Aan	In het kader van	Rechtsgrond	Aanvrager	Bevoegd gezag lokaal	Bevoegd gezag nationaal	Aanvraaglijn	Betaling door	Fignr.
Brandweer en GHOR	Brandweer en GHOR	Brandweertaken en Geneeskundige taken bij rampen en (zware) ongevallen	51 WVR	VzVR	Bgm	V&J	Bgm-VzVR-V&J (VzVR informeert Cdk)	Aanvrager	3
Politieregio of KLPD	Regiopolitie	OOV	54 PolW 1993	Bgm	Bgm	V&J	Bgm-KB-Cdk-V&J	Aanvrager	4
		Strafrechtelijke handhaving	56 PolW 1993	OvJ	OvJ	V&J	OvJ-CPG	Leverende partij	5
Regiopolitie	KLPD	OOV	57.1 PolW 1993	Bgm	Bgm	V&J	Bgm-KB-Cdk-V&J	Aanvrager	6
		Strafrechtelijke handhaving	57.2 PolW 1993	OvJ	OvJ	V&J	OvJ-CPG	Leverende partij	7
KMAR	Regiopolitie of KLPD	OOV	58 PolW 1993	Bgm	Bgm	V&J	Bgm-KB-Cdk-V&J-DEF	Aanvrager	8
		Strafrechtelijke handhaving		OvJ	OvJ	V&J	OvJ-CPG-V&J-DEF	Aanvrager	9
Defensie	Regiopolitie of KLPD	OOV	59 PolW 1993	Bgm	Bgm	V&J	Bgm-KB-Cdk-V&J-DEF	Aanvrager	10
		Strafrechtelijke handhaving		OvJ	OvJ	V&J	OvJ-CPG-V&J-DEF	Aanvrager	11
Defensie	Bevoegd gezag	Inzet bij rampen en (zware) ongevallen	51 WVR	VzVR	Bgm	V&J	Bgm-VzVR-V&J-DEF (VzVR informeert Cdk)	Aanvrager	3
Defensie	Bevoegd gezag	Openbaar belang	Regeling militaire steunverlening in het openbaar belang	Bgm/ VzVR/ dijkgraaf/ minister	Door Def aangewezen militaire commandant	DEF	Bgm-VzVR-V&J-DEF (VzVR informeert Cdk)	Aanvrager	13
Rijks- en Provinciale diensten	Bevoegd gezag	Inzet bij rampen en (zware) ongevallen	51 WVR	VzVR	Bgm	V&J	Bgm-VzVR-V&J (VzVR informeert Cdk)	Aanvrager	14
Ambulancediensten	MKA	Ambulancesteunverlening tussen MKA's	7 Wet Ambulancevervoer	MKA	Vragende MKA	Geen	MKA - MKA	Zorgverzekeraars	12
Regiopolitie of KLPD	KMAR	OOV	60a, 60b, 60d PolW 1993	KMAR	Bgm	V&J	KMAR-Bgm-SGDEF-V&J	Aanvrager	--
		Strafrechtelijke handhaving	60a, 60c, 60d PolW 1993		OvJ	V&J	KMAR-OvJ-CPG	Aanvrager	--

Alle andere vormen van ondersteuning worden in dit handboek steunverlening of overige steun genoemd en kunnen geschieden op basis van o.a. de Wet ambulancevervoer en de Regeling- militaire steunverlening in het openbaar belang.

Figuur 2 geeft een overzicht van de verschillende bijstands- en steunverleningsvormen en van de relevante wetten waarop deze zijn gebaseerd. Voor steunverlening beperkt het overzicht zich tot de twee meest voorkomende vormen hiervan. Dit overzicht helpt de gebruiker bij de keuze voor een bepaalde vorm van bijstand of steunverlening. Op basis van deze verschillende bijstandsvormen onderscheidt dit handboek verschillende procedures.

2.7 Uitgangspunten bijstand

Algemeen geldt dat bij bijstandaanvragen en bijstandverlening eerst binnen de veiligheidsregio bezien wordt of aan de capaciteitsbehoefte kan worden voldaan. Als dat niet het geval is verzoekt de voorzitter van de veiligheidsregio de minister van V&J om bijstand. Daartoe verstuurt de voorzitter van de veiligheidsregio het verzoek aan de minister. Dit geldt ook als bijstand van landelijke diensten gevraagd wordt of als naar het oordeel van de voorzitter van de veiligheidsregio landelijke coördinatie wenselijk of noodzakelijk is. Bijvoorbeeld als de capaciteitsbehoefte zo grootschalig of langdurig is dat binnen de eigen regio niet in de capaciteit kan worden voorzien.

Bij de coördinatie van bijstand worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. De organisatie van de veiligheid is in Nederland afgestemd op een regionale hulpvraag, waardoor primair zelfstandig kan worden voorzien in de veiligheidszorg (van een vooraf bepaald niveau) in die regio.
2. Wanneer in een regio (tijdelijke) knelpunten ontstaan ten aanzien van die veiligheidszorg, als gevolg van grootschalige incidenten, rampen en crises (zoals een pandemie) en evenementen waardoor de taken in het kader van de veiligheidszorg niet kunnen worden gegarandeerd, kan in een tijdelijke versterking worden voorzien
3. Het LOCC voorziet (primair) in de coördinatie op nationaal niveau van de versterking (met mensen, middelen, expertise) van een regio voor de veiligheidszorg.
4. Het LOCC gaat ervan uit dat versterking noodzakelijk is indien eigen capaciteit niet bestaat of wanneer de eigen capaciteit bij de knelpunten (genoemd onder punt 2) volledig is uitgeput (rekening houdend met restdekking en aflossing).
5. De wijze van verkrijging van die versterking is primair de verantwoordelijkheid en de rol van het LOCC, dat dit namens de minister van V&J vorm geeft. Daarbij wordt uitgegaan van de vigerende wet- en regelgeving.
6. Uitgangspunt voor het verkrijgen van die versterking is dat bij de leverende partij het minimale veiligheidsniveau gewaarborgd blijft.
7. Bij landelijke schaarste adviseert het LOCC de minister van V&J. Daarbij kan het voorkomen dat het LOCC andere criteria hanteert dan een individuele veiligheidsregio. Het LOCC streeft daarbij naar een efficiënte inzet van de landelijk beschikbare capaciteit. Eventueel kan door Nederland aan andere landen bijstand worden verzocht.
8. Bij spoed kan een bijstandsverzoek gehonoreerd worden en achteraf via de beschreven procedures geformaliseerd worden.
9. de geleverde en geformaliseerde steunverlening of bijstand is gedurende de inzet niet te wijzigen in een andere vorm van steunverlening of bijstand. Bij wijziging van de inzet dient een nieuwe aanvraag ingediend te worden.

2.8 Aandachtspunten bij aanvraag en levering van capaciteit

In tegenstelling tot steunverlening is bijstand in de zin van de wet afdwingbaar. De aanvrager van bijstand is verantwoordelijk voor de inhoud van de inzet. De aanvrager dient aan te geven voor welke taak de bijstand benodigd is. De leverende partij is daarbij verplicht te leveren en kan slechts weigeren wanneer zij aantoonbaar niet of over onvoldoende capaciteit beschikt om te kunnen leveren (bijvoorbeeld vanwege eigen inzet, geplande inzet of defect materiaal). Zo kan een politiekorps dat bijvoorbeeld om bijstand van ME wordt gevraagd niet weigeren te leveren omdat zij het niet eens is met de inhoud van de bijstandaanvraag.

De burgemeester van de gemeente namens wie de voorzitter van de veiligheidsregio de aanvraag doet is verantwoordelijk voor de ordehandhaving en dus voor de inzet van politie in die gemeente.

De minister streeft naar een effectieve en efficiënte inzet van capaciteit. Allereerst moet de benodigde bijstand in de juiste kwantiteit, in de juiste kwaliteit en tijdig ter beschikking worden gesteld. In acute situaties is vooral de factor tijd doorslaggevend. In combinatie kunnen ook andere factoren, zoals afstand, specifieke kwaliteit, uitputting van een regio en restdekking, een rol spelen.

Effectieve en efficiënte inzet kan alleen worden gerealiseerd in nauwe samenwerking met de veiligheidsregio's. Door samen te werken bij het opstellen van het landelijk operationele beeld, stellen de regio's het LOCC in staat de bijstand te optimaliseren. Inzet van capaciteit vindt altijd plaats na overleg met de leverancier van de beoogde bijstand.

Vervolgens beoogt de minister de bijstandsvraag evenredig over de mogelijke leveranciers te verdelen.

Dit vergroot op termijn het vermogen om onderling samen te werken en verdeelt de financiële en organisatorische lasten van bijstand aan anderen, maar biedt ook de mogelijkheid om de kwaliteit van eenheden te vergroten door het opdoen van ervaring door de in te zetten eenheden.

Voor wat betreft het contact tussen het LOCC en aanvragers of leveranciers van bijstand bestaat onderscheid tussen operationeel en formeel contact. Daarbij kunnen verschillen optreden tussen crises en niet-crisis omstandigheden. Operationeel contact tijdens crisissituaties of incidenten in een opgeschaalde situatie, vindt plaats met een ROT of SGBO. Tijdens niet-crisis omstandigheden of niet opgeschaalde situaties vindt operationeel contact plaats met bijvoorbeeld een bureau CCB, OVD, OVDG.

Formeel contact vindt altijd plaats met het gezag dat bevoegd is voor het aanvragen van de bijstand. Dit kan de voorzitter van een veiligheidsregio, een Minister of bijvoorbeeld een dijkgraaf zijn.

Contact met Defensie, als leverancier van bijstand, vindt altijd (zowel operationeel als formeel) plaats via het Defensie Operatie Centrum (DOC).

Om uniformiteit in de wijze van aanvragen van bijstand en steunverlening te bewerkstelligen dient zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van het model aanvraagformulier (zie voor verkrijgen formulier Bijlage 1).

Soms zijn bijstandaanvragen niet concreet genoeg, maar is wel het capaciteitsprobleem helder.

Bijlage 2 geeft een niet-limitatief overzicht van producten die voor bijstand of steunverlening in aanmerking zouden kunnen komen. Dit helpt de aanvrager van bijstand of steunverlening om de vraag helder te krijgen.

Voor overleg en advisering over capaciteit van Defensie kan de regio zich altijd onmiddellijk richten tot de functionaris van het Regionaal Militair Commando (RMC), de officier veiligheidsregio (OVR) en indien het over de capaciteit Kmar gaat, het bureau CCB KMar.

2.9 Gezag en aansprakelijkheid bij inzet

Wanneer de inzet plaatsvindt in het kader van de handhaving van de openbare orde en veiligheid, berust het gezag en de verantwoordelijkheid altijd bij de burgemeester (Bgm).

Vindt de inzet plaats in het kader van strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, dan berust het gezag bij de Officier van Justitie (OvJ).

De ontvangende partij is verantwoordelijk voor de inzet van mensen en middelen, en daarmee dus voor de verzorging van het personeel en materieel. Procedures die op monodisciplinair niveau gelden perken de verantwoordelijkheden van de aanvrager slechts in (bijvoorbeeld procedures conform de Leidraad Grootschalig Brandweeroptreden, op grond waarvan een brandweercompagnie minimaal 8 uur zelfvoorzienend dient te zijn). Deze partij zorgt er ook voor dat de inzet binnen de wettelijke kaders valt. Verzorging wil in dit geval zeggen: de verantwoordelijkheid dragen voor (een aantal van) de zaken die nodig zijn om de ingezette eenheid te kunnen en te mogen laten functioneren.

Niet-limitatieve voorbeelden van aandachtspunten bij de inzet zijn:

1. Arbeidstijden (en ontheffing daarvan)¹⁸;
2. Vergoeding van de gemaakte kosten;
3. Verzekering van de ingezette eenheden (onder andere voor fysieke en materiële schade);
4. Gebruik van materieel;
5. Duidelijkheid over gezag en beheer tijdens de inzet;

¹⁸ Zie onder andere: Vereenvoudigde arbeidstijdenwet (van 1 april 2007, voorheen ATW), Arbeidstijdenbesluit 2007 en – voor de politie – Richtlijnen voor toepassing van artikel 2.5 van de Arbeidstijdenwet binnen de sector politie.

6. Inzicht in bevoegdheden en (verdeling van) verantwoordelijkheden van de ingezette eenheid;
7. Huisvesting/legering (bij langdurige inzet);
8. Voeding en gezondheid van het ingezette personeel;
9. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van ingezette eenheden.

Bij bijstandsverlening wordt een eenheid onder het gezag gesteld van een andere organisatie. Daarom is die organisatie aansprakelijk voor het optreden van de eenheid.

Een voorbeeld is de procesverantwoordelijkheid van de verschillende disciplines bij rampen en zware ongevallen. Het kan gebeuren dat er wel van een bepaalde organisatie bijstand wordt gevraagd, maar dat die bijstand ter ondersteuning is van een andere soort organisatie (of discipline). Dit is bijvoorbeeld het geval als de voorzitter van de veiligheidsregio bij overstromingen bijstand vraagt van militairen in het kader van redden. Die voeren de bijstand dan uit, maar de brandweer is en blijft procesverantwoordelijk.

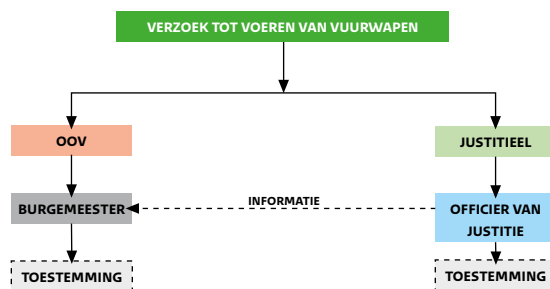
2.10 Bewapening¹⁹

Het kan voorkomen dat het voorhanden hebben en of gebruik van vuurwapens noodzakelijk is voor de uitvoering van een bijstandstaak. Het meevoeren en/of gebruik van vuurwapens is gebonden aan regels als gesteld in de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar. Hierin is onder meer opgenomen dat het meevoeren van een vuurwapen waarmee automatisch vuur kan worden afgegeven alleen is toegestaan na toestemming van:

1. het bevoegd gezag indien het OOV-bijstand betreft.
2. de Officier van Justitie indien het justitiële bijstand betreft. De Officier van Justitie informeert, indien mogelijk vooraf, de burgemeester over de toestemming.

In beide gevallen geldt dat indien spoed schriftelijke toestemming niet mogelijk maakt, de machtiging mondeling kan worden gevraagd en verleend. De toestemming moet binnen vierentwintig uur schriftelijk worden bevestigd.

FIGUUR 1C: MEEVOEREN VAN EEN VUURWAPEN BIJ DE UITVOERING VAN EEN BIJSTANDSTAAK

2.11 Kosten

Het uitgangspunt is dat de vragende partij de kosten van de bijstandsverlening draagt. Daarnaast is in artikel 55 van de Wet op de Veiligheidsregio's vastgelegd dat het Rijk een bijdrage kan verstrekken aan de kosten die samenhangen met bijstand. Hiertoe is een aantal voorwaarden opgesteld in het Besluit rijksbijdragen bijstands- en bestrijdingskosten (zie bijlage 8).

¹⁹ Bijlage 10: Ambtsinstructie 8 april 1994

Bijstand op basis van Wet op de Veiligheidsregio's

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk behandelt de bijstand in het kader van de Wet op de Veiligheidsregio's (zie bijlage 3). De Wet op de Veiligheidsregio's (Wet op de Veiligheidsregio's) is in 2010 in werking getreden. De Wet op de Veiligheidsregio's vervangt de Brandweerwet 1985 en de Wet Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen en de Wet Rampen en Zware Ongevallen. Aan de hand van de Wet op de Veiligheidsregio's is een aanvraagprocedure opgesteld om de criteria in die wet te waarborgen. Daarbij worden ook voorbeelden gegeven.

3.2 Juridisch kader

De artikelen 51 tot en met 54 Wet op de Veiligheidsregio's gaan over bijstand. Artikel 51 heeft betrekking op de bevoegdheid tot het vragen van bijstand en de formele lijnen die aangehouden moeten worden bij het aanvragen en verlenen van bijstand. Artikelen 52 tot en met 54 hebben betrekking op de verdeling van bevoegdheden van de Minister, de CdK, de voorzitter van de veiligheidsregio en de burgemeester in geval van buitengewone omstandigheden. De artikelen 55 tot en met 56 Wet op de Veiligheidsregio's bepalen dat de Minister voor (een deel van) de kosten een financiële bijdrage kan leveren.

Bij de aanvraagprocedure wordt de bestuurlijke lijn gevolgd: Bgm - voorzitter veiligheidsregio - V&J.

De burgemeester van een gemeente waar zich een incident afspeelt wat de lokale responscapaciteit overstijgt richt een verzoek om aanvullende capaciteit van GHOR, Brandweer of Defensie¹ (niet limitatief) aan de voorzitter van de veiligheidsregio. Aanvullende capaciteit van Politie verzoekt de burgemeester bij de Korpsbeheerder.

De voorzitter van de veiligheidsregio zet het verzoek door naar het LOCC (zie verder bij LOCC).

De voorzitter van de veiligheidsregio informeert te allen tijde de CdK over bijstandsangelegenheden.

¹ Defensiebijstand in het kader van bestrijding Rampen of Zware Ongevallen.

3.3 Aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure start met een formele aanvraag door de voorzitter van de veiligheidsregio en wordt afgesloten met een formeel besluit door de minister van V&J. De minister van V&J bedient zich daarbij van het NCC en het LOCC.

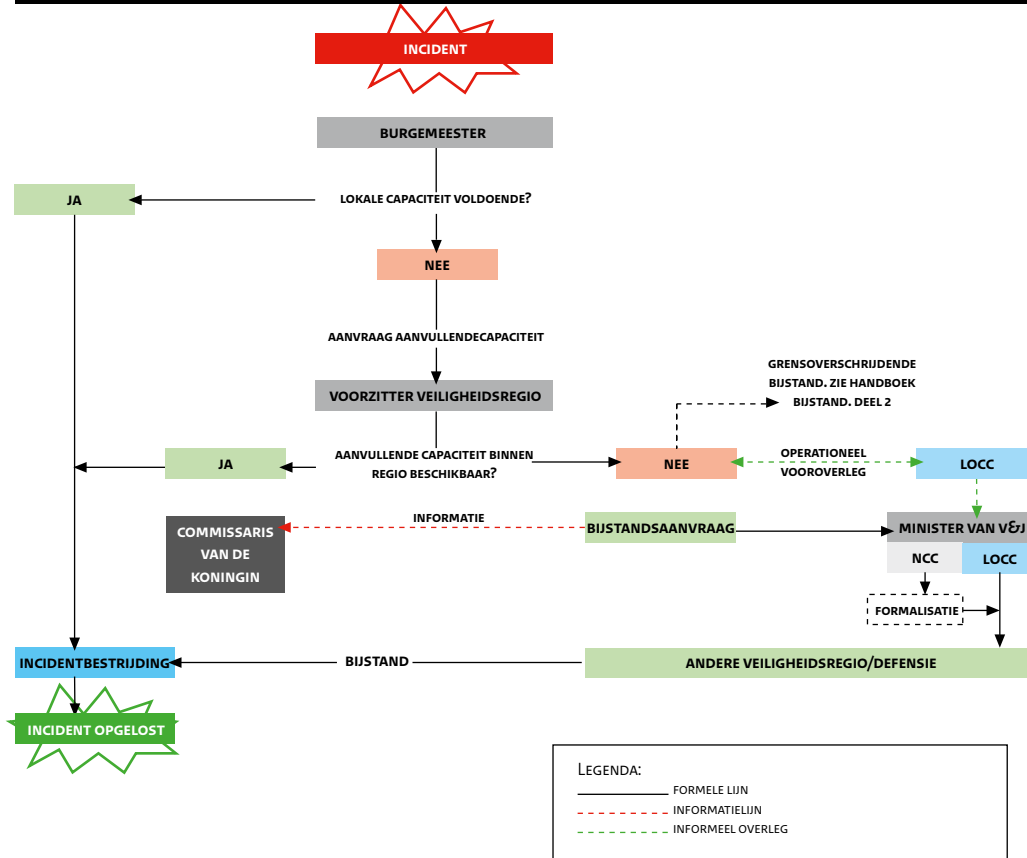
3.3.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen:

1. Operationeel vooroverleg.
 - a. De sectie Brandweerzorg en/of de sectie Geneeskundige zorg en/of de sectie Logistiek² van het ROT³ of de OVD(B of G) verzoekt namens de voorzitter van de veiligheidsregio het LOCC per fax of mail (voorkeur) én telefoon om bijstand.
 - b. Het LOCC toetst de aanvraag.
 - c. Het LOCC stemt operationeel af met vragende en leverende veiligheidsregio's.
2. De burgemeester van de gemeente waar het incident plaatsvindt, verzoekt de voorzitter van de veiligheidsregio waartoe zijn gemeente behoort een verzoek tot bijstand in te dienen bij de minister van Veiligheid en Justitie (lees: het LOCC).
3. De voorzitter van de veiligheidsregio dient bij de Minister van Veiligheid en Justitie een verzoek in tot bijstand.
4. Het LOCC stemt bestuurlijk af met de betrokken veiligheidsregio's en, indien het om militaire inzet gaat in verband met rampen en/of zware ongevallen, het ministerie van Defensie.
5. Het LOCC bevestigt de afspraken met de betrokken veiligheidsregio's schriftelijk.
6. Het LOCC verzoekt het NCC zorg te dragen voor de formalisatie van de bijstandsopdracht.
7. Het NCC zorgt voor de formalisatie van de bijstandsopdracht en verzoekt het LOCC voor verdere afhandeling zorg te dragen.
8. Het LOCC verstrekt de leverende veiligheidsregio('s) de formele opdracht namens de minister van V&J.
9. De voorzitter van de bijstandvragende veiligheidsregio informeert de CdK over de reden van de bijstands aanvraag, de geleverde bijstand en de gemaakte afspraken en tolerantiegrenzen.

² Terminologie gebaseerd op het Referentiekader Regionaal Crisisplan.

³ Ook in een koude fase kan een ROT of een SGBO ingericht zijn ter voorbereiding van grote evenementen of gebeurtenissen. Denk hierbij aan Koninginnedag en de Oudejaarsnacht.

FIGUUR 3: AANVRAAG BIJSTAND IN HET KADER VAN DE WET OP DE VEILIGHEIDSRÉGIO'S

3.3.2 Voorbeelden

- Brandweercapaciteit voor natuurbrandbestrijding (specialisme);
- NBC-teams.

Voor het standaard aanvraagformulier: zie Bijlage 1

Voor een (niet-limitatief) overzicht van mogelijke ‘bijstandproducten’: zie Bijlage 2

3.3.3 Toelichting en uitzonderingen aanvraagprocedures

Uitzondering op deze aanvraagprocedure is de onderlinge steunverlening

Binnen de veiligheidsregio is geen sprake van formele bijstandsverlening, maar van onderlinge steunverlening. Deze verloopt via de voorzitter van de veiligheidsregio opdat deze een actueel overzicht heeft op de ingezette en beschikbare mensen en middelen in de regio. Op basis van de in het kader van het Regionaal Crisisplan gemaakte onderlinge afspraken binnen de regio en met buurregio's is het mogelijk dat twee buurregio's elkaar onderling steun verlenen. Onder deze vorm van onderlinge steunverlening vallen de regiogrens overschrijdende uitrukken met losse eenheden conform een kazernevolgordetabel (KVT). Onderlinge steunverlening kan overigens landgrensoverschrijdend zijn. Dan moeten er sluitende afspraken zijn gemaakt over het opnemen van de eenheden in de buitenlandse responsorganisatie. Dit betekent dat sluitende afspraken moeten zijn gemaakt over het opnemen van de eenheden in de KVT van de andere regio.

Over onderlinge steunverlening hoeft het LOCC niet geïnformeerd te worden. Het LOCC moet wel geïnformeerd worden op het moment dat de onderlinge steunverlening leidt tot een capaciteitsuitputting die de basisbrandweer- en/of geneeskundige -zorg in de regio in gevaar brengt. Op dat moment is er namelijk niet langer sprake van

onderlinge steunverlening, maar van bijstand en moet de reguliere aanvraagprocedure bijstand gevolgd worden. Ten slotte dient het LOCC eveneens geïnformeerd te worden over de inzet van Rijksgefinancierde eenheden, met een bovenregionale taak⁴.

Op het gebied van geneeskundige hulpverlening kan bij ongevallen en rampen bijstand worden verleend. Het betreft dan overdracht van GHOR-capaciteit van de ene veiligheidsregio aan de andere, voor zover de desbetreffende GHOR-taak gefinancierd wordt vanuit de gemeenschappelijke regeling. Op dit moment gaat dat in veel gevallen alleen om:

- GHOR-functionarissen (zoals de OvDG en CvDG);
- Geneeskundige combinaties (GNK-C).

Ondersteuning met ambulances (capaciteit regionale ambulancevoorziening) en andere zorgvoorzieningen is geen bijstand in de zin van de wet. Het betreft hier namelijk steunverlening. Operationeel wordt echter vaak gesproken over 'ambulancebijstand', maar het begrip 'bijstand' komt niet voor in de Wet ambulancevervoer (zie hoofdstuk 6).

Bijlage 2 (Productenlijst) geeft een overzicht van de mogelijke producten.

3.4 Kostenverdeling

Het uitgangspunt is dat de vragende partij de kosten van de bijstandsverlening draagt. Daarnaast is in artikel 55 van de Wet op de Veiligheidsregio's vastgelegd dat het Rijk een bijdrage kan verstrekken aan de kosten die samenhangen met bijstand. Hiertoe is een aantal voorwaarden opgesteld in het Besluit rijksbijdragen bijstands- en bestrijdingskosten (zie bijlage 8).

⁴ Capaciteit in het kader van CBRN (CBRN-steunpunten) en/of NPK (NPK-regio's)

Politiebijstand op basis van de Politiewet 1993

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk focust zich op de politiebijstand in het kader van de Politiewet 1993 (zie bijlage 4). Op basis van deze wet zijn aanvraagprocedures opgesteld om de criteria uit die wetten te waarborgen. Het betreft hier alleen politiebijstand; dezelfde wet voorziet ook in bijstand door de krijgsmacht (in het kader van politietaken). Daarbij worden ook steeds voorbeelden gegeven.

4.2 Juridisch kader

Wat betreft bijstand is de Politiewet 1993 uitgebreid en specifiek.

De artikelen 54 tot en met 60 gaan over bijstand aan de politie. Artikelen 54 tot en met 56 behandelen de politiebijstand aan regiokorpsen. De artikelen 60a t/m 60d gaan over bijstand van de politie aan de KMar. De essentie van deze artikelen is dat met de betrokken bestuursorganen moet worden overlegd over de te verlenen bijstand.

Artikel 54 betreft de aanvraagprocedure voor het verlenen van bijstand in het kader van de handhaving van de openbare orde. Daarbij wordt de aanvraaglijn Bgm-KB-V&J gevolgd.

Artikel 55 geeft zowel de minister van V&J de bevoegdheid om vanuit de aanwijzingsbevoegdheid bijstand te verlenen zonder artikel 54 in acht te nemen, dus zonder de gebruikelijke overeenstemming. Vanwege dit artikel is directe sturing op bijstand vanuit het Rijk mogelijk. Dit wel onder de voorwaarde dat de belangen van de veiligheid van de staat in het geding zijn.

Artikel 56 gaat over de aanvraagprocedure voor het verlenen van bijstand in het kader van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en de taken ten dienste van de justitie. Daarbij wordt in principe de lijn aangehouden van OvJ-KB-CPG.

Artikel 57 gaat over alle bijstand aan het KLPD. Wanneer het KLPD behoefte heeft aan bijstand, wordt niet de minister van V&J verzocht om bijstand. Overigens is de directeur-generaal Veiligheid van het ministerie van V&J formeel de gemandateerd korpsbeheerder van het KLPD. In het geval van openbare ordehandhaving moet ook nu de burgemeester van de plaats van het optreden het bijstandsverzoek indienen. De lijn is dan als volgt: Bgm- V&J. De minister van V&J bekleedt hier de dubbele rol van hoger gezag en korpsbeheerder van het KLPD. Vandaar dat de korpsbeheerder nu ontbreekt in de aanvraaglijn. De minister van V&J verstrekt vervolgens de nodige opdrachten aan andere korpsbe-

heerders. Bovendien informeert de Minister van V&J de CdK van de provincie waarbinnen de gemeente die bijstand behoeft ligt.

Bij strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde is de aanvraaglijn OvJ-V&J-CPG van toepassing.

Het CPG verstrekt dan de opdrachten aan de korpsbeheerders en de minister van V&J treedt niet meer op als hoger gezag maar als korpsbeheerder van het KLPD. Hij moet vanuit die taak echter wel de CdK van de provincie waarbinnen de gemeente die bijstand behoeft ligt, informeren. In de praktijk houdt dit in dat het KLPD en het LOCC informatie uitwisselen over de bijstand uit het oogpunt van de verschillende rollen van de minister van V&J.

Artikelen 58 en 59 gaan over bijstand voor politietaken door de Koninklijke Marechaussee en andere onderdelen van de krijgsmacht. Deze komen in hoofdstuk 6 aan bod.

Artikel 60 gaat over bijstand door bijstandseenheden¹. Voor deze eenheden bestaat een aparte regeling. Vanwege het bijzondere en spoedeisende karakter vallen ze buiten de beschreven aanvraagprocedures. Wanneer bijstandseenheden worden ingezet voor justitiële taken (strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde), dan gebeurt dat conform artikel 57 van de Politiewet 1993.

De artikelen 60a t/m 60d gaan over bijstand van de politie aan de KMar (zogenaamde omgekeerde bijstand). De KMar heeft op basis van de Politiewet (o.a. artikel 6.3) bepaalde politietaken. Wanneer de KMar in deze rol behoefte heeft aan bijstand van een politieregio of van de KLPD, dan gebeurt dit op grond van artikel 60a t/m 60d, Politiewet 1993.

4.3 Aanvraagprocedures

4.3.1 Aanvraagprocedure bijstand in het kader van de Politiewet 1993 OOV

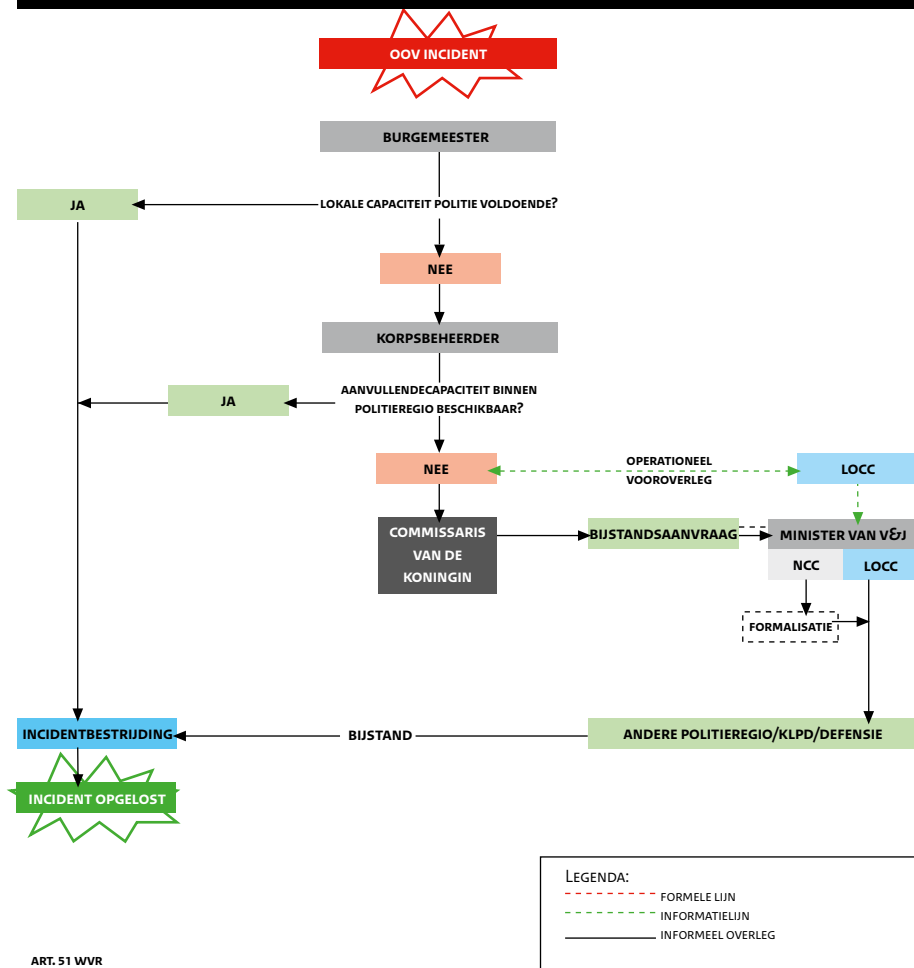
De aanvraagprocedure start met een formele aanvraag door de burgemeester en wordt afgesloten met een formeel besluit door de minister van V&J. De minister van V&J bedient zich daarbij van het LOCC.

4.3.1.1 Beschrijving van de aanvraagprocedure in stappen:

1. Operationeel vooroverleg.
 - a. De aanvrager (CCB regio) verzoekt het LOCC per fax of mail (voorkeur) en telefoon om bijstand.
 - b. Het LOCC toetst de aanvraag o.a. op intraprovinciale beschikbaarheid en aan het wettelijk kader.
 - c. Het LOCC stemt operationeel af met de vragende en leverende regio of het LOCC speelt de aanvraag door aan CCB KLPD.
2. De korpsbeheerder dient namens de burgemeester een aanvraag voor bijstand in bij de CdK. Indien deze constateert dat hij binnen zijn provincie niet aan dit verzoek kan voldoen dan richt de CdK het verzoek aan de minister van V&J (lees: het LOCC).
3. Het LOCC stemt bestuurlijk af met de betrokken CdK's wanneer om regiocapaciteit wordt gevraagd.
4. Het LOCC bevestigt de afspraken met de betrokken CdK's schriftelijk wanneer om regiocapaciteit wordt gevraagd.
5. Het LOCC verzoekt het NCC zorg te dragen voor de formalisatie van de bijstandsopdracht.
6. Het NCC zorgt voor de formalisatie van de bijstandsopdracht en verzoekt het LOCC voor verdere afhandeling zorg te dragen.
7. Het LOCC verstrekt de formele opdracht namens de minister van V&J aan de leverende CdK's (in geval van vraag naar regiocapaciteit) of aan de KC KLPD (wanneer om KLPD-capaciteit wordt gevraagd).

¹ Onder bijstandseenheden wordt verstaan de bijzondere eenheden met specifieke taken van Defensie en Politie. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld (niet-limitatief) de UIM van het Korps Mariniers, de BSB van het Wapen der Koninklijke Marechaussee, Aanhoudings- en Opsporingseenheden van de Politie, maar ook de DSI van het KLPD. De DSI is een bijstandseenheid (Dienst Speciale Interventies) waarin de bijstandseenheden van Defensie en Politie samenwerken.

FIGUUR 4: AANVRAAG BIJSTAND OOVIN HET KADER VAN DE POLITIEWET 1993

4.3.1.2 Voorbeeld:

- ME-capaciteit voor een voetbalwedstrijd;
- Inzet van paarden en/of een teleheli bij grootschalige evenementen.

4.3.1.3 Uitzonderingen op deze aanvraagprocedure:

- Inzet van politie bij de basispolitiezorg in het kader van collegiale steun (bijvoorbeeld enkele eenheden voor basispolitiezorg), op grond van artikel 10 Politiewet 1993²
- Inzet van KLPD-eenheden in het kader van de taken van KLPD op basis van een service level agreement. Bijstandsverlening gaat overigens boven de afspraken die zijn gemaakt in een service level agreement.

Voor het standaard aanvraagformulier: zie Bijlage 1b

Voor een niet-limitatief overzicht van mogelijke 'bijstandsproducten', zie Bijlage 2.

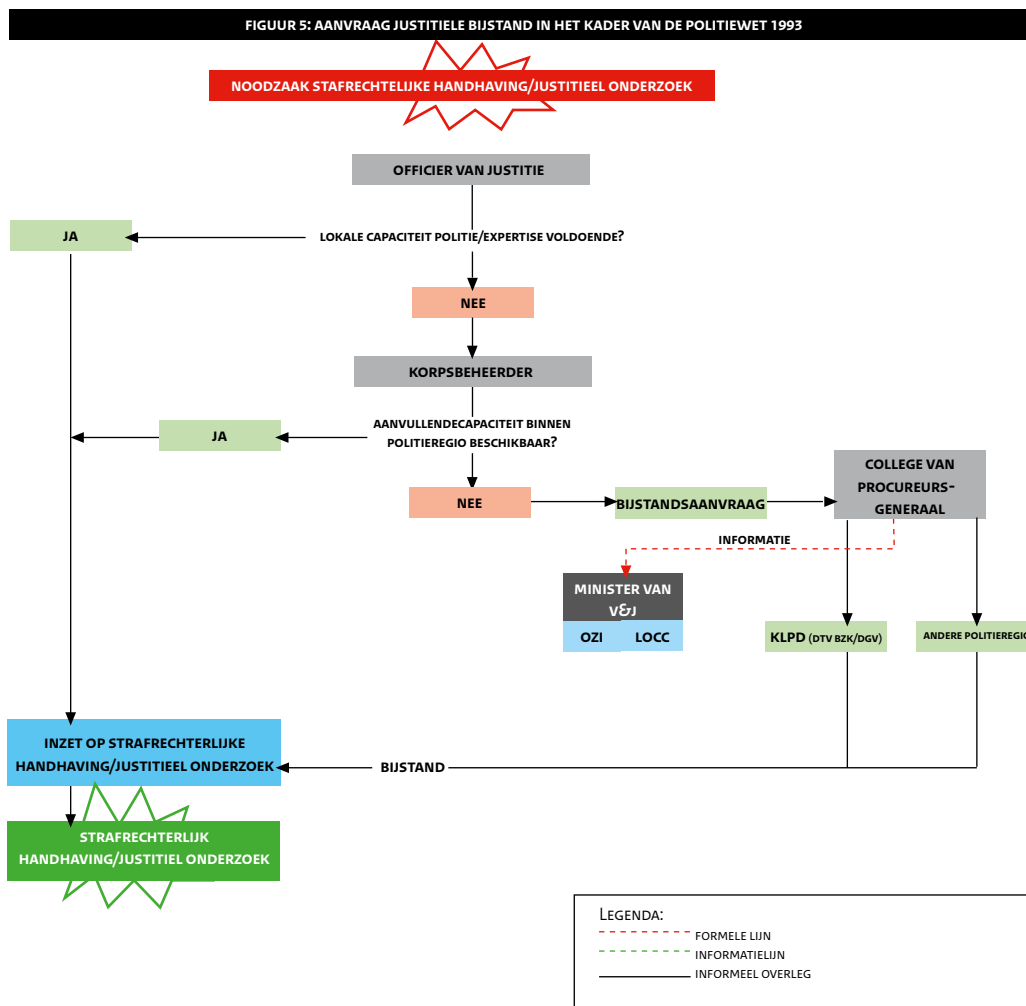
4.3.2 Aanvraagprocedure justitiële bijstand in het kader van de Politiewet 1993

² Artikel 10: Alle ambtenaren, belast met een politietaak, verlenen elkaar wederkerig de nodige hulp en betrachten bij voortdurende een eendrachtige samenwerking bij het uitvoeren van die taak. Zij verlenen elkaar zoveel mogelijk de gevraagde medewerking.

4.3.2.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen:

De korpsbeheerder dient (op aanvraag van de Officier van Justitie) een verzoek om bijstand in bij het College van procureurs-generaal (CPG)

Het CPG stemt af met de korpsbeheerders die de bijstand moeten verlenen. De korpsbeheerders verlenen de gevraagde bijstand. Wanneer bijstand van het KLPD nodig is stelt het CPG de minister van V&J op de hoogte van de bijstandsaanvraag. De minister van V&J treft de nodige voorzieningen en stelt het CPG hiervan in kennis.

ART. 56 POLITIEWET 1993

4.3.2.2 Voorbeeld:

- Inzet AT-duikers voor het zoeken naar sporten op een mogelijke plaats delict;
- Inzet politie voor het zoeken naar een vermiste persoon.

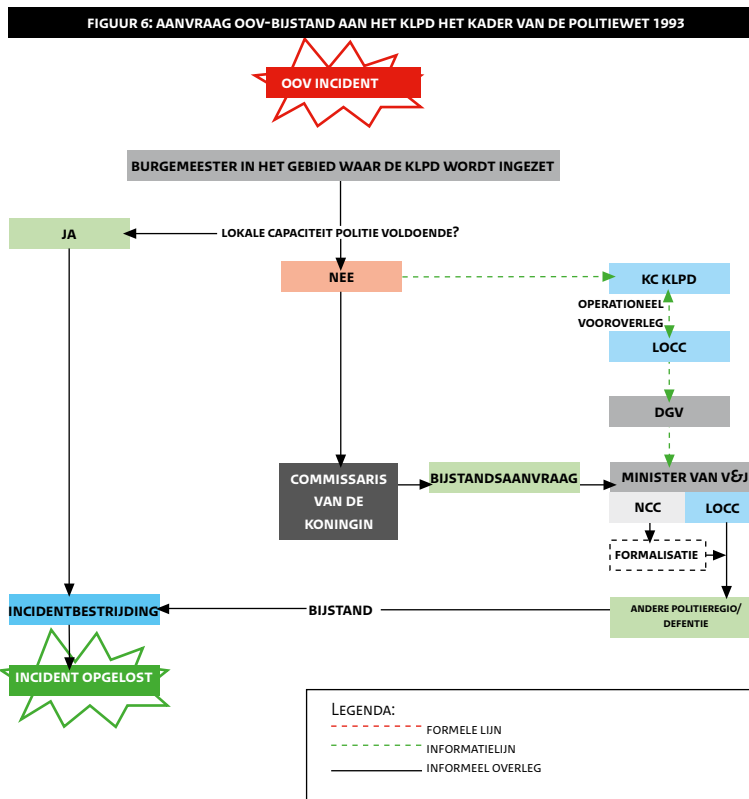
Voor het standaard aanvraagformulier: zie Bijlage 1b

Voor een niet-limitatief overzicht van mogelijke 'bijstandsproducten', zie Bijlage 2.

4.3.3 Aanvraagprocedure bijstand aan het KLPD OOV³

4.3.3.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen:

1. Operationeel vooroverleg.
 - a. De aanvrager (CCB KLPD) verzoekt het LOCC per fax of mail (voorkeur) en telefoon om capaciteit.
 - b. Het LOCC toetst de aanvraag op o.a. beschikbaarheid en wettelijk kader.
 - c. Het LOCC stemt operationeel af met de leverende regio.
2. De burgemeester in het gebied waar het KLPD wordt ingezet, dient, door tussenkomst van de CdK in de betreffende provincie, een verzoek in bij de minister van V&J (lees: het LOCC).
3. Het LOCC stemt bestuurlijk af met de betrokken CdK('s) en het bevoegd gezag over het KLPD en bevestigt afspraken.
4. Het LOCC verzoekt het NCC zorg te dragen voor de formalisatie van de bijstandsoverdracht.
5. Het NCC zorgt voor de formalisatie van de bijstandsoverdracht en verzoekt het LOCC voor verdere afhandeling zorg te dragen.
6. Het LOCC verstrekt de leverende CdK('s) de formele opdracht namens de minister van V&J.

4.3.3.2 Voorbeeld:

- (verwachte) problemen op grote treinstations op het gebied van openbare orde.⁴

Voor het standaardformulier: zie bijlage 1b

Voor een niet limitatief overzicht van mogelijke 'bijstandsproducten': zie bijlage 2.

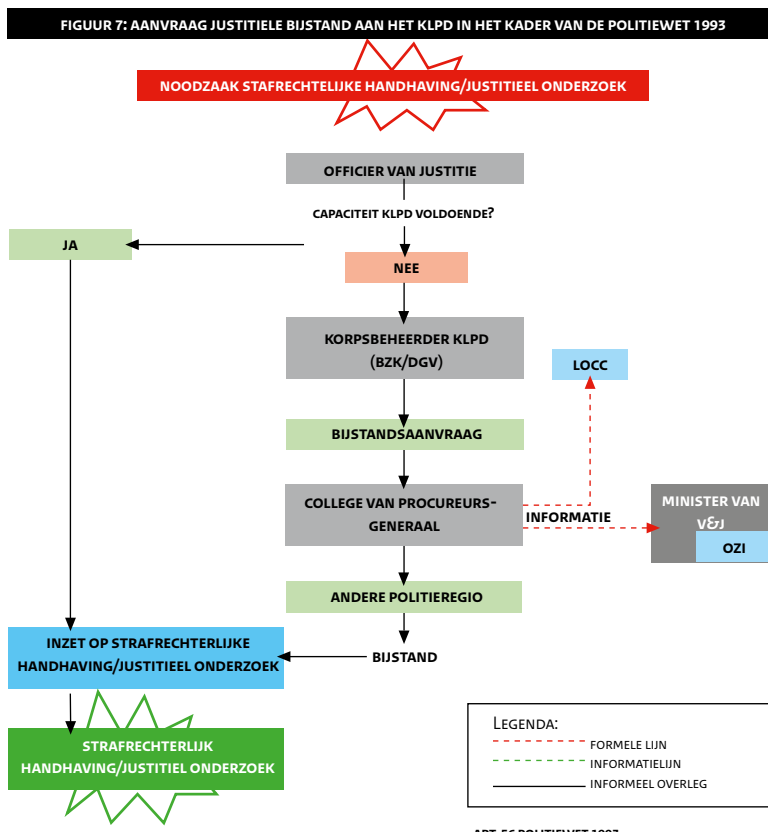
³ Artikel 57.1 Politiewet 1993

⁴ Uitzondering: problemen op het gebied van de openbare orde op een boorplatform binnen de Nederlandse territoriale wateren (geen burgemeester).

4.3.4 Aanvraagprocedure bijstand aan het KLPD justitieel.

4.3.4.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen:

1. De minister van V&J dient op aanvraag van de Officier van Justitie bij het College van procureurs-generaal (CPG) een verzoek in om bijstand.
2. Het CPG stemt af met de korpsbeheerder die de bijstand moeten verlenen.
3. Het CPG geeft opdracht aan de korpsbeheerders om bijstand te verlenen.

4.3.4.2 Voorbeeld:

- Een groot onderzoek van de Nationale Recherche.

Voor het standaardformulier: zie bijlage 1b

Voor een niet limitatief overzicht van mogelijke 'bijstandsproducten': zie bijlage 2.

4.4 Toelichting aanvraagprocedures.

Vanwege de duale taakstelling van de politie moet steeds een onderscheid worden gemaakt tussen bijstand in het kader van:

1. Handhaving van de openbare orde (OOV);
2. Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en taken ten dienste van justitie (justitieel),

Bij de eerste soort politiebijstand richt de korpsbeheerder op aanvraag van de burgemeester een verzoek aan de CdK. Wanneer de CdK niet aan het bijstandsverzoek kan voldoen en de bijstand de provinciegrenzen overschrijdt, richt hij het verzoek aan de minister van V&J (lees: het LOCC).

De tweede soort politiebijstand wordt ook wel justitiële bijstand genoemd⁵. Het ministerie van Justitie is bevoegd om zonder tussenkomst van de minister van Veiligheid en Justitie over deze eenheden te beschikken. Het LOCC wordt geïnformeerd over verschuivingen in de capaciteiten van regio's, zodat het LOCC het landelijk operationeel beeld kan bijstellen. Voor de politie geldt dat ze improviserend moet omgaan met capaciteitsproblemen wanneer en geen sprake is van spoed⁶.

4.5 Landelijk Team Forensische Opsporing⁷

Ook het Landelijk Team Forensische Opsporing (LTFO) kan bijstand verlenen. In het Besluit beheer regionale politiekorpsen is bepaald dat onder het LTFO wordt verstaan een eenheid die in opdracht van de minister van V&J bijstand verleent op verzoek van de korpsbeheerder van een politieregio. Deze bijstand kan betrekking hebben op:

- Berging en identificatie van slachtoffers van rampen;
- Gevallen waarin identificatie van slachtoffers technisch bijzondere moeilijkheden oplevert.

Het beheer van het LTFO is opgedragen aan de korpschef van het KLPD⁸. Vanwege de specifieke taakuitvoering van het team is de organisatie van het LTFO zodanig ingericht dat de grootte van het team kan worden afgestemd op de schaalgrootte van het incident.

De capaciteit die regionale politiekorpsen hiervoor aan het LTFO moeten leveren is geregeld in artikel 10 van het Besluit beheer regionale politiekorpsen.

Wanneer de korpsbeheerder van het KLPD besluit tot inzet van het LTFO, wordt dat team door of op last van de korpschef van het KLPD gealarmeerd. Het bevoegd gezag over de inzet in het binnenland berust bij de lokale autoriteit. In artikel 148 van het Wetboek van Strafvordering is bepaald dat de OvJ leider is van het LTFO-onderzoek. In de Wet op de lijkbezorging is de OvJ ook benoemd als het bevoegd gezag. Met het oog op de taken van het LTFO betekent dit dat het identificatieonderzoek altijd onder zijn leiding plaatsvindt. Overigens maakt identificatie geen deel uit van het strafrechtelijk onderzoek.

Op basis van de regeling met betrekking tot het LTFO kan ook de minister van Defensie (zelfstandig) bijstand van het LTFO aanvragen.

4.6 Kostenverdeling

Voor politiebijstand in het kader van de openbare orde geldt de volgende kostenverdeling:

- De leverende politieregio stuurt na afloop van de inzet aan de aanvragende politieregio een rekening voor de inzetkosten van politiemensen en –middelen⁹.
- Bijstand/ondersteuning van het KLPD aan regiokorps(en) wordt niet in rekening gebracht. Het KLPD is immers al betaald door afroming van het totale politiebudget voor de financiering van het KLPD.

Voor politiebijstand in het kader van strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde worden geen rekeningen en declaraties verstuurd.

⁵ Inzet eenheden voor strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde of raken ten dienste van de justitie.

⁶ Hierbij valt te denken aan de inzet van kantoor- en ondersteunend personeel bij de politie, dat eveneens executieve taken kan uitoefenen.

⁷ De regeling RIT moet gelezen worden als regeling LTFO.

⁸ Artt 38 en 38a Politiewet 1993

⁹ De regio die bijstand heeft ontvangen kan deze kosten weer declareren bij het ministerie van V&J. Hiervoor is een drempelbedrag vastgesteld. Het ministerie 'vergoedt' deze kosten uit de gelden die beschikbaar zijn voor alle korpsen. Deze politiegelden keert V&J tweejaarlijks uit aan de regiokorpsen. Wanneer een declaratie voor bijstandskosten komt van een korps, dan worden de kosten die boven het drempelbedrag uitkomen afgeroomd van nog beschikbare 'regiogelden'.

Defensiebijstand op basis van de Politiewet 1993

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de defensiebijstand in het kader van de Politiewet 1993 (zie bijlage 3). Op basis van deze wetten zijn aanvraagprocedures opgesteld om de criteria in die wetten te waarborgen. Daarbij worden ook steeds voorbeelden gegeven. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven op welke wijze het LOCC de vraag naar militaire bijstand coördineert. Van belang hierbij is dat defensie een diversiteit aan capaciteiten beschikbaar kan stellen, maar dat hiervan maar een deel is gegarandeerd. Deze garanties zijn vastgelegd in de ICMS afspraken.

5.2 Juridisch kader¹

Artikel 58 beschrijft dat een beroep kan worden gedaan op de Koninklijke Marechaussee (KMar). Het gaat in deze gevallen veelal (niet-limitatief) om:

- Landelijke uitputting van de politiecapaciteit²;
- Bijzondere expertise van de KMar;

Daarnaast kan de KMar in het kader van oefenen en trainen, samenwerken met de politie³.

De minister van V&J bepaalt of bijstand wordt aangevraagd aan de minister van Defensie.

Artikel 59 zegt dat als niet op grond van artikel 58 (capaciteit KMar) kan worden voorzien in bijstand, andere onderdelen van de krijgsmacht kunnen worden ingezet. De ministers van V&J bepaalt in dat geval samen met de minister van Defensie op welke wijze de bijstand wordt verleend. Daarbij moeten zij nadere regels en beleidsregels opstellen over de uitoefening van bevoegdheden.

De militair die bijstand verleent staat onder gezag van de burgemeester van de betreffende gemeente waarin wordt opgetreden, indien wordt opgetreden ter handhaving van de openbare orde. Indien wordt opgetreden in het kader van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde of taken worden verricht ten dienste van justitie staat de militair

¹ Artt 58 en 59 Politiewet 1993.

² De wetgever heeft hiermee bedoeld dat de KMar bijstand verleend aan de politie, indien de menskracht van de politie met de inachtneming van de binnen de politieorganisatie te stellen prioriteiten niet toereikend is, terwijl het noodzakelijk is zeer snel over voldoende capaciteit te beschikken.

³ Artikel 46 Politiewet 1993: Samenwerkingsregeling Politie – Koninklijke Marechaussee.

onder gezag van de Officier van Justitie⁴.

Voor de militair geldt bij het verlenen van bijstand de vigerende geweldsinstructie⁵.

5.3 Aanvraagprocedures

Het is van belang om aan te geven dat er sprake is van twee soorten aanvraagtrajecten, namelijk het traject met betrekking tot handhaving openbare orde en veiligheid (OOV) en het traject met betrekking tot strafrechtelijke handhaving en taken ten dienste van justitie.

Voor bijstandsaanvragen met betrekking tot OOV start de aanvraagprocedure met een formele aanvraag van de burgemeester en wordt deze afgesloten met een formele aanvraag door de minister van V&J aan de minister van Defensie. De minister van V&J bedient zich daarbij van het LOCC. De minister van Defensie beslist uiteindelijk over de wijze waarop de te leveren bijstand wordt ingevuld.

Voor bijstandsaanvragen met betrekking tot strafrechtelijke handhaving en taken ten dienste van justitie start de aanvraagprocedure met een formele aanvraag van de Officier van Justitie en wordt deze afgesloten met een formele aanvraag door de minister van Justitie aan de minister van Defensie. De minister van Defensie beslist vervolgens over de wijze waarop de te leveren bijstand wordt ingevuld.

5.3.1 Aanvraagprocedure bijstand KMar OOV

5.3.1.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen:

1. Operationeel vooroverleg.
 - a. De aanvrager verzoekt het LOCC per fax of mail (voorkeur) én telefoon om bijstand van de KMar op basis van de Politiewet 1993.
 - b. Het LOCC toetst de aanvraag op het wettelijk kader, controleert de beschikbaarheid en stemt operationeel af met de aanvrager en met de Minister van Defensie.
 - c. De aanvrager wordt geïnformeerd over de mogelijkheden om aan het bijstandsverzoek te voldoen.
2. De korpsbeheerder dient namens de burgemeester die het betreft een aanvraag voor bijstand in bij de CdK. Deze richt het verzoek aan de minister van V&J (lees: het LOCC).
3. De minister van V&J (lees: het LOCC) richt zich tot de minister van Defensie (lees SG, door tussenkomst DOPS) voor bijstand.
 - a. Staf KMar beziet capaciteit en adviseert DJZ DEF. DJZ DEF adviseert vervolgens SG DEF over inzet.
 - b. De SG DEF beslist namens de Minister van Defensie op de aanvraag en informeert de Minister van V&J op welke wijze hieraan invulling kan worden gegeven.
 - c. Het Ministerie van V&J bepaalt, na het overleg met het Ministerie van Defensie (SG), óf en hóe de bijstand wordt verleend.
4. Het LOCC verzoekt het NCC zorg te dragen voor de formalisatie van de bijstandsopdracht.
5. Het NCC zorgt voor de formalisatie van de bijstandsopdracht en verzoekt het LOCC voor verdere afhandeling zorg te dragen.
6. Het LOCC verstrekt namens de minister van V&J de formele opdracht aan het ministerie van Defensie.

Voor het standaard aanvraagformulier: zie Bijlage 1

Voor een niet-limitatief overzicht van mogelijke 'bijstandsproducten': zie Bijlage 2

5.3.1.2 Voorbeeld

- Capaciteitsproblematiek bij de Nederlandse politie in verband met de jaarwisseling.

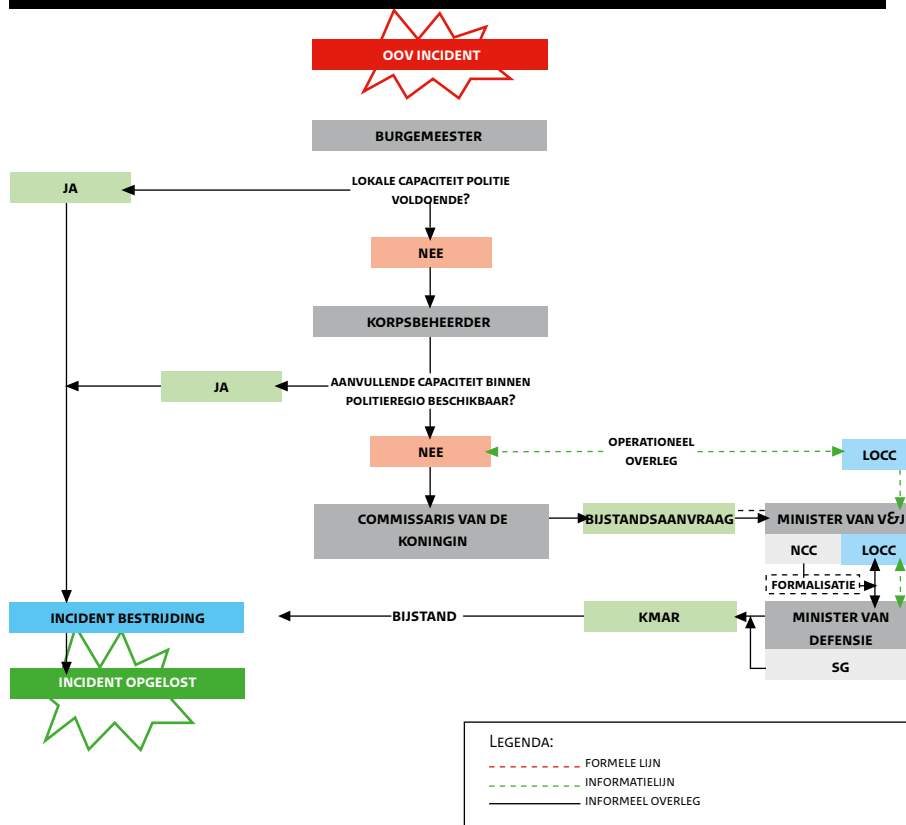
5.3.1.3 Uitzonderingen op deze aanvraagprocedure

- In sommige gevallen oefent en traint de KMar samen met de politie. Hiervoor is geen bijstandsaanvraag nodig, tenzij het een daadwerkelijke inzet betreft.

⁴ Artikel 15 lid 2 Politiewet 1993.

⁵ Artikel 9 lid 2 Politiewet 1993.

FIGUUR 8: AANVRAAG OOV BIJSTAND DOOR KONINKLIJKE MARECHAUSSEE IN HET KADER VAN DE POLITIEWET 1993

5.3.2 Aanvraagprocedure justitiële bijstand KMar justitieel

5.3.2.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen

1. De Officier van Justitie dient bij het CPG een verzoek in om bijstand.
2. Het CPG richt zich via het ministerie van Veiligheid en Justitie (OZI) tot de minister van Defensie (lees SG, door tussenkomst DOPS) voor bijstand.
 - a. Staf KMar beziet capaciteit en adviseert DJZ DEF. DJZ DEF adviseert vervolgens SG DEF over inzet.
 - b. De SG DEF beslist namens de Minister van Defensie op de aanvraag en informeert de Minister van Justitie op welke wijze hieraan invulling kan worden gegeven.
 - c. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie bepaalt, in overeenstemming met het Ministerie van Defensie (SG), óf en hoé de bijstand wordt verleend.
2. Het ministerie van Veiligheid en Justitie formaliseert de aanvraag door middel van bekendmaking richting het College van Procureursgeneraal.

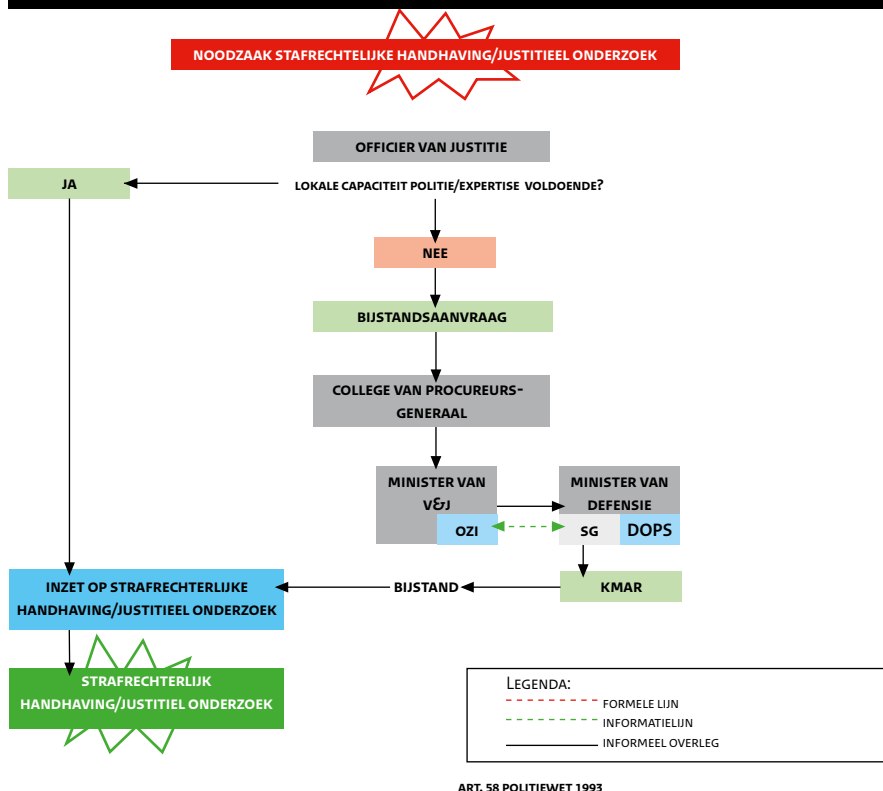
5.3.2.2 Voorbeeld

- Er wordt voor een TGO researchcapaciteit van de KMar gevraagd.

Voor het standaard aanvraagformulier: zie Bijlage 1

Voor een niet-limitatief overzicht van mogelijke 'bijstandsproducten': zie Bijlage 2

FIGUUR 9: AANVRAAG JUSTITIELE BIJSTAND DOOR KONINKLIJKE MARECHAUSSEE IN HET KADER VAN DE POLITIEWET 1993

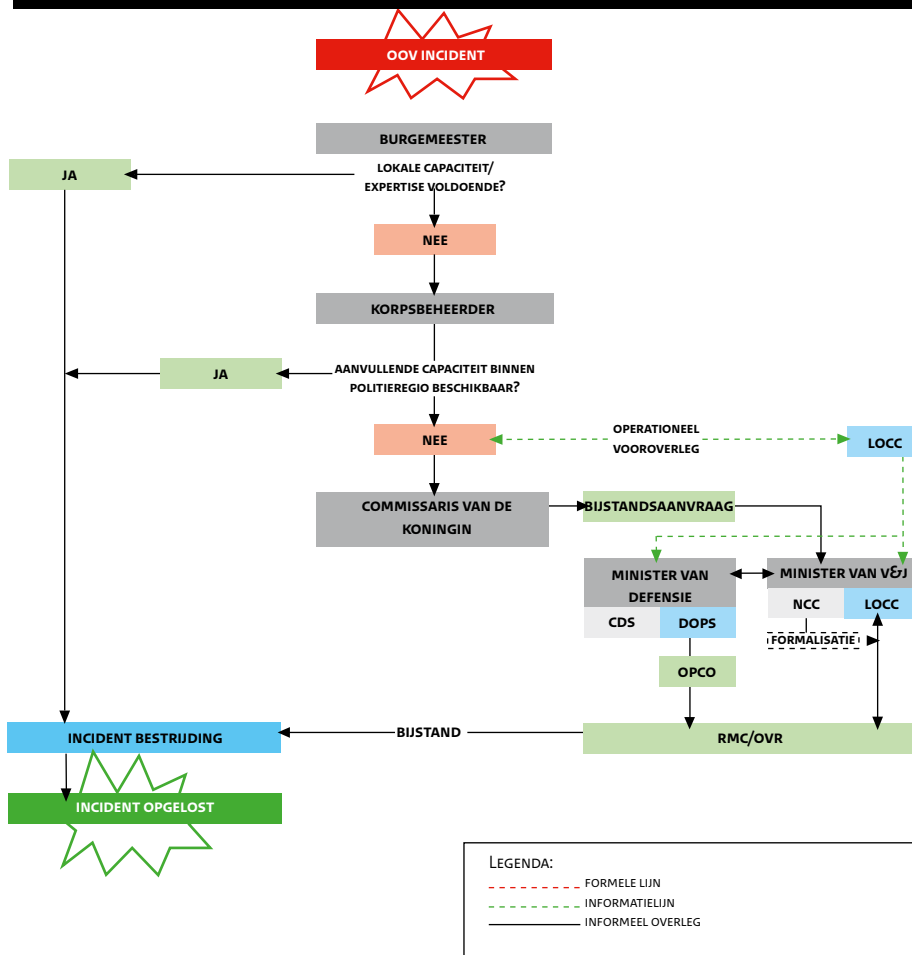

5.3.3 Aanvraagprocedure defensiebijstand OOV

5.3.3.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen:

1. Operationeel vooroverleg.
 - a. De aanvrager verzoekt per fax of mail (voorkeur) én telefoon om bijstand van militairen op basis van de Politiewet 1993.
 - b. Het LOCC toetst de aanvraag op het wettelijk kader, controleert de beschikbaarheid en stemt operationeel af met de aanvrager en met het ministerie van Defensie.
 - c. De aanvrager wordt geïnformeerd over de mogelijkheden om aan het bijstandsverzoek te voldoen.
2. De burgemeester van de plaats van het incident dient via de Commissaris der Koningin (CdK) bij de minister van Veiligheid en Justitie (lees: het LOCC) een verzoek in om defensiebijstand.
3. De minister van V&J (lees: het LOCC) richt zich tot de minister van Defensie (lees: CDS, door tussenkomst DOPS) voor bijstand.
 - a. CDS beziet de capaciteit en adviseert aan DJZ DEF. DJZ DEF beslist namens de Minister van Defensie en informeert het Ministerie van V&J.
 - b. Het Ministerie van V&J bepaalt, in overeenstemming met het Ministerie van Defensie (DJZ DEF), óf en h^oe de bijstand wordt verleend.
4. Het LOCC verzoekt het NCC zorg te dragen voor de formalisatie van de bijstandsopdracht.
5. Het NCC zorgt voor de formalisatie van de bijstandsopdracht en verzoekt het LOCC voor verdere afhandeling zorg te dragen.
6. Het LOCC verstrekt namens de minister van V&J de formele opdracht aan het ministerie van Defensie.
7. De minister van Defensie (CDS/DOPS) geeft een opdracht aan het betreffende OpCo (CLAS, CZSK of CLSK).
De commandant RMC of OVR treedt op als liaison/adviseur tussen civiel gezag en het OpCo.

FIGUUR 10: AANVRAAG DEFENSIEBIJSTAND OOV IN HET KADER VAN DE POLITIEWET 1993

ART. 59 POLITIEWET 1993

5.3.3.2 Voorbeeld

- Inzet van een duikteam van de Koninklijke Marine tijdens SAIL te Amsterdam.

Voor het standaard aanvraagformulier: zie Bijlage 1

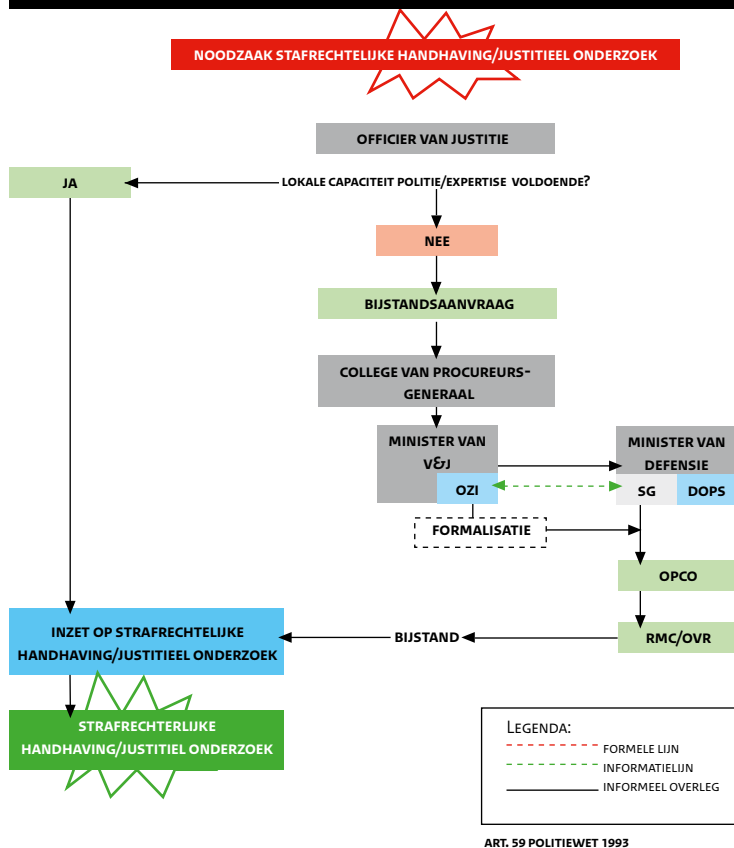
Voor een niet-limitatief overzicht van mogelijke 'bijstandsproducten': zie Bijlage 2

5.3.4 Aanvraagprocedure defensiebijstand justitieel

5.3.4.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen:

1. De Officier van Justitie dient bij het CPG een verzoek in om bijstand.
2. Het CPG richt zich via het ministerie van Justitie tot de minister van Defensie. De minister van Veiligheid en Justitie toetst het verzoek marginaal en richt de aanvraag, indien deze door de toetsing komt, vervolgens tot de minister van Defensie (lees: CDS, door tussenkomst DOPS) voor bijstand.
 - a. CDS beziet de capaciteit en adviseert aan DJZ DEF. DJZ DEF beslist namens de Minister van Defensie en informeert het Ministerie van Justitie (OZJ).
 - b. Het Ministerie van Justitie bepaalt, in overeenstemming met het Ministerie van Defensie (CDS/DOPS), óf en hoé de bijstand wordt verleend.
3. Het ministerie van Veiligheid en Justitie formaliseert de aanvraag.
4. De minister van Defensie (CDS/DOPS) geeft een opdracht aan het betreffende OpCo (CLAS, CZSK of CLSK). De commandant RMC of OVR treedt op als liaison/adviseur tussen civiel gezag en het OpCo.

FIGUUR 11: AANVRAAG JUSTITIELE BIJSTAND DOOR DEFENSIE IN HET KADER VAN DE POLITIEWET 1993

5.3.4.2 Voorbeeld

- Inzet van marineduikers voor het zoeken naar een vermist persoon waarbij het vermoeden van een misdrijf bestaat.

Voor het standaard aanvraagformulier: zie figuur 2

Voor een niet-limitatief overzicht van mogelijke 'bijstandsproducten':

5.4 Toelichting aanvraagprocedures

Nederland is ingedeeld in drie Regionale Militaire Commando's (RMC Noord, West en Zuid). De drie RMC's omvatten elk meerdere veiligheidsrisico's. De Commandant RMC (C-RMC) speelt een belangrijke rol bij de decentrale samenwerking. Het RMC is in zijn regio het eerste aanspreekpunt voor overheden, civiele instanties en personen. De adviescapaciteit van de C-RMC is dusdanig uitgebreid dat iedere veiligheidsregio kan beschikken over een eigen militair adviseur: de officier veiligheidsregio (OVR). De OVR kan in een ROT adviseren over de mogelijkheden van defensiebijstand. Het is van belang aan te geven dat het RMC of de OVR een adviserende rol heeft. De bijstands aanvraag dient altijd door het bevoegd gezag (BGM of Ov) te worden ingediend en zal uiteindelijk altijd door DOPS, DJZ of de SG van Defensie worden behandeld.

5.4.1 Uitzondering op deze aanvraagprocedure

In het kader van oefenen en trainen kan er samenwerking plaatsvinden tussen Politie en KMar (op grond van de Samenwerkingsregeling politie-Koninklijke Marechaussee 2001, wijziging 2007), zonder dat hiervoor bijstand aangevraagd wordt.

De KMar heeft daarnaast een aantal vaste politietaken, die de KMar zijn opgedragen op grond van artikel 6 van de Politiewet 1993, zonder dat hiervoor bijstand aangevraagd wordt. De politietaak ten behoeve van de Nederlandse en andere strijdkrachten is hier een voorbeeld van. Ook voor alle aangewezen luchthavens geldt bijvoorbeeld dat de KMar politietaken uitvoert. De KMar kan in deze rol ook behoefte hebben aan bijstand van een politieregio of de KLPD (ook wel omgekeerde bijstand genoemd). Dit is weergegeven in artikel 60a t/m 60d, Politiewet 1993.

5.5 Kostenverdeling

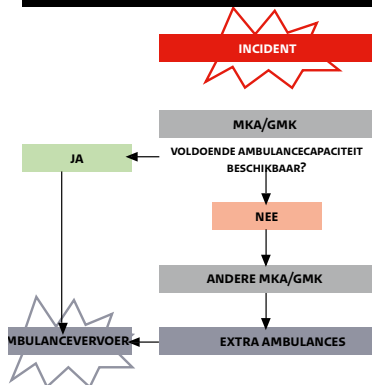
De aanvragende instanties stellen jaarlijks een bedrag ter beschikking aan Defensie waaruit alle additionele uitgaven voor militaire bijstand en steunverlening die zich in het betreffende jaar voordoen, worden vergoed. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Convenant tussen het Ministerie van Defensie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Justitie inzake de Financiering Nationale Inzet Krijgsmacht (FNIK)⁶. Het convenant voorziet in duidelijkheid omtrent de verrekening van de inzet van blushelikopters en de EODD. Het convenant is volledig van toepassing op de inzet van blushelikopters en op de ruiming van explosieven (benaderen, veiligstellen en afvoeren of vernietigen van een explosief) door de EODD, daar dit een exclusieve defensietaak is. Het opsporen van conventionele explosieven (detecteren, lokaliseren, laagsgewijs ontgraven, identificeren, tijdelijk veiligstellen van de situatie en overdragen) valt niet onder het convenant, omdat dit een marktactiviteit is.

⁶ Bijlage 9

Ambulancesteunverlening

FIGUUR 12: AMBULANCESTEUNVERLENING

6.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen

In de Wet ambulancevervoer is een vorm van ambulance steunverlening geregeld waarbij (het hoofd van) de meldkamer (het hoofd van) de andere meldkamer kan verzoeken het aangevraagde ambulancevervoer te verrichten¹. Het betreft hier geen bijstand, omdat de term bijstand eenvoudigweg niet wordt genoemd zoals dat wel gebeurt in de Wet op de Veiligheidsregio's. Bovendien wordt daarnaast geen formele weg gevolgd van bestuursorganen die belast zijn (of worden) met die verantwoordelijkheid. Het gaat hier puur om een mogelijkheid van een MKA² of GMK³ om bij een te zware belasting vervoer door een andere GMK/MKA te laten overnemen. Het gaat dan uitsluitend om ambulances, niet om de GHOR-middelen die zijn genoemd in bijlage 2 (Productenlijst).

In de Wet ambulancevervoer wordt geen onderscheid gemaakt in mono- en multidisciplinair optreden.

6.2 Aanvraagprocedure

De betreffende GMK/MKA verzoekt een andere GMK/MKA om (een) ambulance(s)⁴⁴.

¹ Artikel 7 lid 1 Wet Ambulancevervoer.

² Meldkamer Ambulancevervoer.

³ Gemeenschappelijke Meldkamer (ook wel GMC=Gemeenschappelijke Meldcentrale)

Militaire steunverlening in het openbaar belang

‘Militaire steunverlening in het openbaar belang’ is steun vanuit de krijgsmacht op grond van de Regeling militaire steunverlening in het openbaar belang (en dus niet de militaire bijstand zoals die werd genoemd in de voormalige WRZO en wordt genoemd in Politiewet 1993) in situaties waarin het openbaar belang in het geding is. Het gaat daarbij om eenheden en diensten van Defensie die niet tijdig, niet afdoende of überhaupt niet (unieke middelen) op een andere wijze ter beschikking kunnen staan van het aanvragende bestuursorgaan.

Er is daarbij een aantal zaken van essentieel belang:

- de aanvrager is altijd een bestuursorgaan;
- het is altijd in het kader van het openbaar belang;
- het gaat altijd om ongewapende inzet van militairen (geen geweldsinstructie);
- de operationele leiding berust bij een door de minister van Defensie aangewezen (militaire) commandant (en dus niet bij het aanvragende bestuursorgaan of het lokaal gezag);
- er kan niet op een andere wijze invulling worden gegeven aan de aanvraag (bijvoorbeeld middels een opdracht aan civiele marktpartijen);
- de steunverlening niet afdwingbaar (in tegenstelling tot bijstand).

Militaire steunverlening kan bijvoorbeeld worden aangevraagd in geval van:

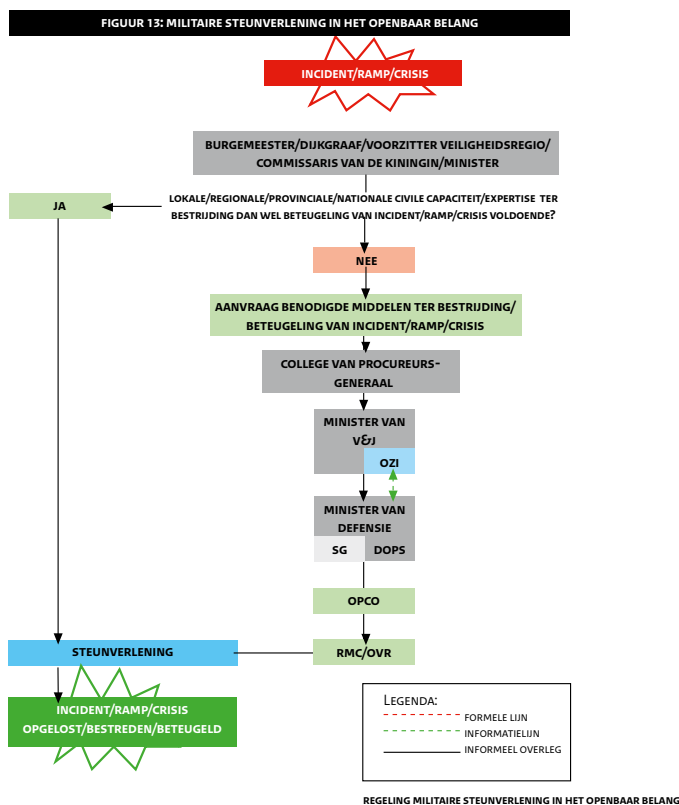
- (nationale) uitputting van reguliere middelen;
- unieke defensiemiddelen die direct nodig zijn om de calamiteit te bestrijden;
- de directe behoefte aan een grote hoeveelheid eenheden die in een dergelijke omvang niet door andere organisaties (direct) te organiseren valt.
- Aflossing bij langdurige inzet (niet spoedeisend).

7.1 Beschrijving aanvraagprocedure in stappen

1. Het betreffende bestuursorgaan vraagt de benodigde middelen aan bij de minister van V&J (LOCC).
2. De minister van V&J (LOCC) toetst de aanvraag op bovengenoemde criteria en vraagt namens de aanvrager de steunverlening aan bij de minister van Defensie.
3. De minister van Defensie (lees: CDS door tussenkomst DOPS) toetst de aanvraag zelf ook op de bovengenoemde criteria.
4. De minister van Defensie (CDS/DOPS) verleent (in geval van toezegging) steun aan het civiele gezag en geeft een opdracht aan het betreffende OpCo (CLAS, CZSK of CLSK). De commandant RMC of OVR treedt op als liaison/ adviseur tussen civiel gezag en het OpCo.

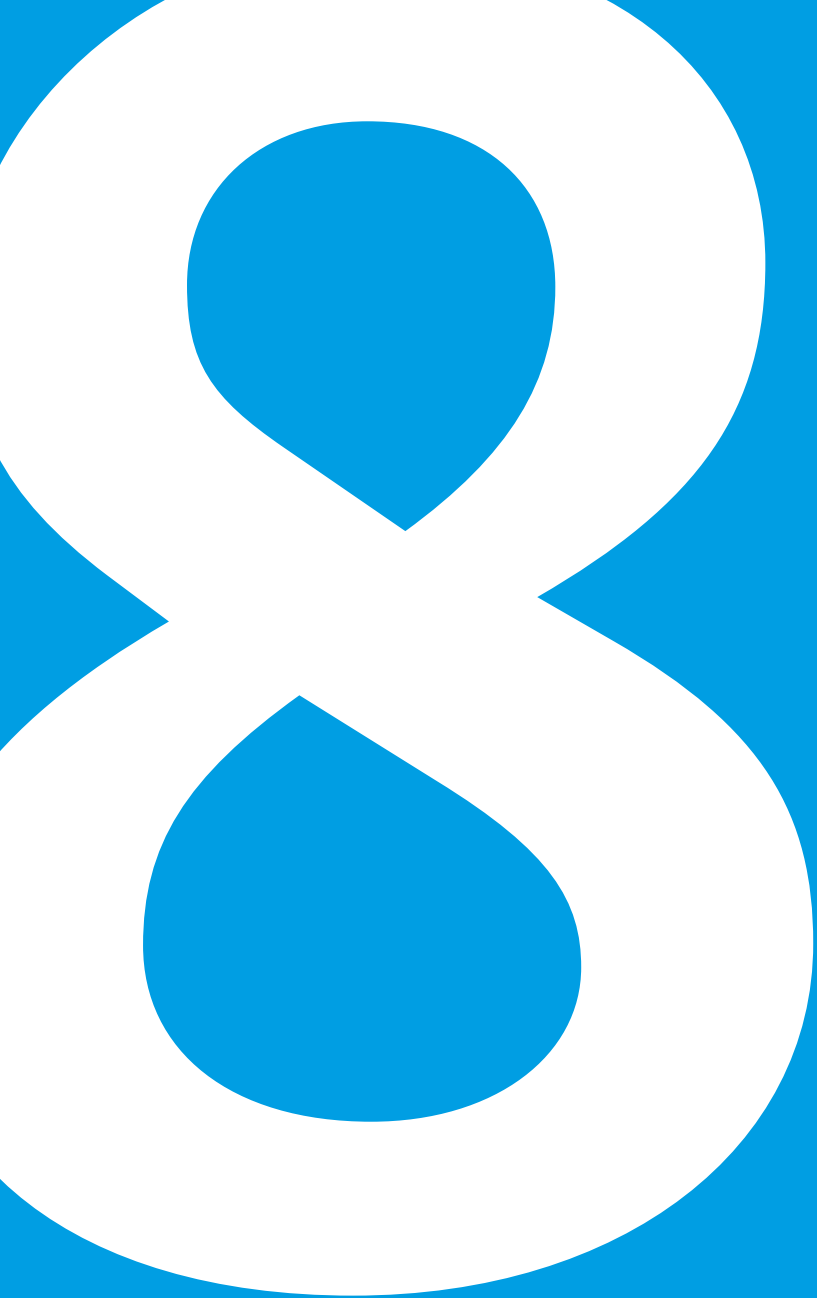
Voor het standaard aanvraagformulier: zie Bijlage 1

Voor een niet-limitatief overzicht van mogelijke 'bijstandsproducten': zie Bijlage 2

7.2 Kostenverdeling

De additionele uitgaven van deze steunverlening worden in rekening gebracht bij de aanvragende instantie, conform de Regeling verrekening additionele uitgaven militaire bijstand en steunverlening (zie bijlage 10). In enkele bijzondere gevallen zijn convenanten afgesloten waarin specifieke afspraken zijn gemaakt over de verrekening van de door Defensie gemaakte additionele uitgaven.

Overige vormen van steunverlening

8.1 Inzet van middelen voor waterschappen

De Waterstaatswet 1900 en de Waterschapswet bevatten geen regeling voor de aanvraag en verlening van bijstand. In veel gevallen zullen de benodigde middelen voor een waterschap door (waakvlam)-overeenkomsten met aannemers preparatief geregeld zijn. De ervaring is dat ook gebruikgemaakt wordt van middelen van andere overheidsorganisaties. Het organiseren van deze vormen van steun valt onder eigenstandige verantwoordelijkheid van de dijkgraaf. Bij een calamiteit van beperkte omvang dient een waterschap de benodigde menskracht en middelen zelf te (kunnen) organiseren. Bij calamiteiten van grotere omvang die zich bij meerdere waterschappen tegelijkertijd voordoen, kan het LOCC verzocht worden haar coördinerende taak uit te voeren ten behoeve van de betrokken waterschappen/organisaties om af te stemmen en tot effectieve inzet te komen.

Aan de ene kant is er sprake van monodisciplinaire afstemming tussen de aanvragen van verschillende waterschappen, aan de andere kant multidisciplinaire afstemming omdat er in dergelijke gevallen ook andere gemeentelijke processen lopen (zoals evacuatie) die mogelijk vragen om inzet van dezelfde menskracht en middelen.

De voorzitter van het waterschap wordt uitgenodigd door de voorzitter van de Veiligheidsregio deel te nemen aan de vergaderingen van het bestuur van de Veiligheidsregio.¹

8.2 Inzet gemeentelijke middelen voor andere gemeenten

Ondersteuning van de ene gemeente aan de andere kan plaatsvinden op basis van eerder gemaakte afspraken, bijvoorbeeld door voorlichters en/of ambtenaren rampenbestrijding die in een intergemeentelijke pool samenwerken. Daarnaast vindt samenwerking ook wel spontaan plaats en wordt die geregeld op het moment dat deze nodig is. In een aantal gevallen zullen de voor de uitvoering van de gemeentelijke deelprocessen benodigde middelen voor een gemeente door (waakvlam)-overeenkomsten met commerciële partijen preparatief geregeld zijn. De ervaring is dat ook dan gebruikgemaakt wordt van middelen van andere overheidsorganisaties.

Het organiseren van voornoemde soorten van steunverlening, valt onder de verantwoordelijkheid van de burgemees-

¹ Art 12 WVR

ter. Bij een calamiteit van beperkte omvang moet een gemeente de benodigde menskracht en middelen zelf (kunnen) organiseren. Bij calamiteiten van grotere omvang die zich in meerdere gemeenten – maar binnen een regio – tegelijkertijd voordoen, is er een rol weggelegd voor het ROT, die dan zorg draagt voor de afstemming tussen de gemeenten. Als meerdere regio's betrokken zijn, kan het LOCC verzocht worden haar coördinerende taak uit te voeren ten behoeve van de betrokken regio's/organisaties om af te stemmen en tot effectieve inzet te komen. Dit gebeurt dan veelal op verzoek van het ROT. Een voorbeeld is het in een organisatie faciliteren van opvanglocaties voor gestrande reizigers tijdens een storm of stroomstoring.

8.3 Steunverlening door vakministeries

Bij crises en rampen kunnen adviesteams burgemeesters bijstaan. Die teams bestaan uit experts van verschillende onderzoeksinstituten en adviesorganen, zoals experts van het RIVM, KNMI en LCI. Op veel gebieden, zoals milieu, gezondheid en welzijn en weersomstandigheden, bestaan experts met wie het LOCC contact onderhoudt. Steunverlening door dergelijke diensten vindt plaats via het NCC of via regionale contactpersonen, zoals Rijksheren (waarbij de CdK de Rijksheren coördineert en hen eventueel aanwijzingen kan geven (conform artikel 2 Ambtsinstructie CdK's). Operationele informatie uitwisseling geschiedt via het LOCC. Het gezag en de verantwoordelijkheid voor de inzet blijft onder de hoede van het ministerie waarvan het instituut of orgaan deel uitmaakt. Daarom spreken we hier van steunverlening en niet van bijstand.

Bijlage 1

Aanvraagformulier

Het standaard te gebruiken aanvraagformulier is via de website van het LOCC (www.hetlocc.nl) beschikbaar en kan elektronisch ingevuld worden.

Het aanvraagformulier dient per mail of per fax naar het LOCC te worden gezonden. Daarnaast dient altijd telefonisch contact met het LOCC te worden gezocht om de bijstandsaanvraag ook mondeling bekend te stellen. Bij spoed kan direct telefonisch contact worden gezocht (ook na werktijd). De formele, schriftelijke afhandeling volgt dan later.

Gegevens LOCC:

Hoofdstraat 54 | Postbus 100 | 3970 AC Driebergen

Telefoon regulier: 0343 53 67 00

Telefoon voor bijstand (tijdens werktijd en bij spoed ook na werktijd): 0343 53 69 53

Fax 0343 53 69 93

E-mail adres: locc@dgv.minvenj.nl

Website : www.hetlocc.nl

Bijlage 2

Productenlijst

Soms zijn bijstandaanvragen niet heel concreet, maar is wel het capaciteitsprobleem helder. Onderstaande voorbeeldlijst met producten helpt de aanvrager van bijstand of steunverlening om de vraag helder te krijgen. Opgemerkt dient te worden dat dit een niet limitatieve opsomming is van de verschillende producten op basis van de ervaring die thans met bijstandsprocessen is opgedaan.

Productenlijst	Toelichting
<i>Brandweer</i>	
Brandweercompagnie brandbestrijding	Leidraad Brandweercompagnie
brandweerpeloton brandbestrijding	Leidraad Brandweercompagnie
Brandweercompagnie hulpverlening	Leidraad Brandweercompagnie
Brandweerpeloton hulpverlening	Leidraad Brandweercompagnie
Brandweer ondersteuningspeloton	Leidraad Brandweercompagnie
<i>Peloton specifiek</i>	
Natuurbrandbestrijding	beleid in ontwikkeling
SVM	beleid in ontwikkeling
Logistiek	beleid in ontwikkeling
<i>Voertuig specifiek</i>	
Schuimblusvoertuig	SVM m3 - merk - soort/type - mengverhouding - water m3 - capaciteit monitor
redvoertuig	hoogwerker of autoladder
Hulpverleningsvoertuig (HV1)	4 wiel-drive - kraan/lier - 380 volt
Natuurbrandbestrijdingsvoertuig	4 wiel drive - 3000 ltr - nozzle voorzijde - onafhankelijke bediening pomp - kanon
<i>Materiaal specialistisch</i>	
SVM container	SVM m3 - merk - soort/type - mengverhouding - water m3 - capaciteit monitor
HV container	HV zwaar of specifiek

Watertank container of tankwagen	Inhoud water m3 (minimaal 5m3)
Ademluchtcontainer plus vulstation	Voorraad en vulcapaciteit per uur
Productenlijst	Toelichting
Ademluchtcontainer/voorraad	Voorraad
Ademlucht/kringlooptoestellen	Levering is inclusief bemensing
Poedercontainer	Poeder kg (minimaal 250 kg) - merk - soort/type
Milieucontainer	Oliebooms (minimaal 100 m)
Verlichtingcontainer	Minimaal 4000 Watt
<i>Logistieke voertuigen</i>	
Haakarmvoertuigen	Type haak - ketting - kabel
Personeelvoertuig	4 wiel-drive voor slechte weersomstandigheden
Vrachtwagen	Laadvermogen
Verzorgingscontainer	Inclusief toiletgroep
<i>Verbindings/commando eenheden</i>	
Commando haakarmbak (COH)(COPI-bak)	volgens richtlijn
Verbindingscommandovoertuig (VC1) landelijk	volgens richtlijn
Verbindingscommandovoertuig (VC2)	volgens richtlijn
Verbindingscommandovoertuig (VC3)	met overlegruimte
<i>OGS eenheden</i>	
Peloton OGS Gaspakdragers	Leidraad OGS (minimaal 6 gaspakdragers)
Compagnie Chemicalienpakdragers	Minimaal 16 chemicalienpakdragers
NBC-team	volgens richtlijn
Regionaal Officier Gevaarlijke Stoffen	volgens richtlijn
Adviseur Ongevalsbestrijding Gevaarlijke Stoffen	volgens richtlijn
<i>Meet organisatie eenheden</i>	
Meetplanleider (MPL)	volgens richtlijn
Meetploeg (standaard)	volgens richtlijn
<i>Water ongevallen eenheden</i>	
Duikteam	maximale duikdiepte 15 meter
Vaartuigen	evacuatie van minimaal 4 personen (inclusief bemanning)
Blusboten	voor grote vaarwegen en havens
Blusvaartuigen	voor de binnenwateren met blusmiddelen
<i>Specifieke middelen</i>	
SVM m3 voorraad	SVM m3 - merk - soort/type - mengverhouding
Aggregaat	vermogen minimaal 25 kVA
Specifieke voertuigen 4 wiel-drive	
Specifieke buitengewone middelen	bijvoorbeeld hoogteverschil of diepte team
CoPI-leden (brandweer)	
Ondersteuning voor het CoPI	journalschrijvers - plotters
<i>Politie</i>	
<i>Voertuigen</i>	
FLEX-voertuig	
Videovoertuig (altijd MET bemensing)	
Commandovoertuig	
Compagniescommandantenvoertuig	
ME-eenheden	
Compagniescommandant	
Compagnie	

Pelotonscommandant	
Peloton	
Productenlijst	Toelichting
Sectiecommandant	
Sectie	
Groepscommandant	
Groep	
CoPI-leden (politie)	
<i>Bijstandseenheden</i>	
Groep Beredenen	
Combinatie-eenheid (paard+surveillancehond)	
HK-schutters	
BraTra-eenheden	
Aanhoudingseenheden (niet aanhoudingsteams)	
Observatie-eenheden (niet observatieteams)	
Traaggasverspreiders	
Specialistische Honden	
<i>Overige</i>	
teamleider explosievenverkenning	
Explosievenverkenner	
alle justitiële middelen (DSI, AT, Recherche, etc)	NIET bij LOCC aan te vragen
Geneeskundig	
GHOR	
GHOR functionarissen (OvDG, CvDG, HS-GHOR, medewerkers AC)	
GNK-C	
Coördinator Gewondenvervoer (CGV)	
GAGS	
CoPI-leden (GHOR)	
IC bedden	
Brandwondenbedden	
Leden PSHOR	
Expertise LCI/RIVM/BOT-mi, etc.	
MMT's	
SIGMA	
<i>Overige middelen</i>	
<i>Productenlijst LFR</i>	
<i>Hoogwatergevolgbestrijding</i>	
Klokpomp (electrisch)	Capaciteit max. 18 m ³ /h - max. opvoerhoogte 9 m.
Zandzakken	120.000 stuks
<i>Noodstroom/Verlichting</i>	
Rampterreinverlichtingset	10 stuks voor een oppervlakte van 100 x 150 m
Aggregaat	100 stuks, vermogen 3,2 kVA
<i>Opvang slachtoffers</i>	
Bedden	500 stuks
Dekens en kussens	500 stuks
Slaapzakken	1000 stuks
<i>Kernongevallenbestrijding</i>	

Afzetlint en borden	
Alardosimeters	10 stuks
Productenlijst	Toelichting
Overalls en latex handschoenen	1500 stuks
Volgelaatsmaskers	525 stuks
<i>Verbindingsmiddelen</i>	
Satcom	7 stuks
Trane	1 stuks
Politiële middelen	
Waterwerper	middel van V&J, in beheer bij LFR en gestationeerd bij diverse politieregio's die zelf de bemanning leveren
VRT-voertuig	middel van V&J, in beheer bij LFR en gestationeerd bij diverse politieregio's die zelf de bemanning leveren
Bewakingscontainer	middel van V&J, in beheer bij LFR en gestationeerd bij diverse politieregio's die zelf de bemanning leveren
<i>USAR</i>	
USAR.NL	Bijzondere kenmerken van dit bijstandsteam zijn: - geheel zelfverzorgend voor ten minste zeven dagen en samengesteld uit hoog opgeleide specialisten vanuit verschillende disciplines - voorzien van adequaat materiaal en materieel - moet tussen het 12e en 24e uur na alarmering met de werkzaamheden kunnen starten (uitzondering wordt gemaakt voor de Nederlandse Antillen)
<i>Multidisciplinaire producten</i>	
COPI	Team of afzonderlijke functionarissen
ROT	Team of afzonderlijke functionarissen
ROT secties	Team of afzonderlijke functionarissen
SGBO	Team of afzonderlijke functionarissen
BT	Team of afzonderlijke functionarissen

Voor de gegarandeerde defensieproducten voor bijstand is een catalogus (zie <http://www.bzk.nl/108069/catalogus> of http://www.mindef.nl/nationaal/civiel_militaire_samenwerking/index.aspx) opgesteld in het kader van de bestuursafspraken ICMS. Hierin staan alle gegarandeerde capaciteiten van Defensie beschreven die voor militaire bijstand in aanmerking komen.

Daarnaast beschikt Defensie nog over tal van niet gegarandeerde producten die buiten ICMS voor bijstand en steunverlening geschikt zouden kunnen zijn (maar deze zijn dus niet gegarandeerd beschikbaar). Zo heeft de KMar voor OOV-politietaken onder andere de volgende specifieke capaciteiten:

- 4 pelotons ME
- 4 pelotons Bijstandseenheden (BE; ten behoeve van bewaking, beveiliging en ondersteuning; inclusief pantser)
- 2 groepen Aanhoudingseenheden (AE)
- 2 groepen Brand en Traangas (BraTra)

Bijlage 3

Wet op de Veiligheidsregio's

§ 11. Bijstand

Artikel 51

1. Behoeft de voorzitter van een veiligheidsregio in geval van een brand, ramp of crisis of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan bijstand, dan richt hij een verzoek daartoe aan Onze Minister. Hij stelt de commissaris van de Koning van het verzoek in kennis.
2. Onze Minister voldoet aan het verzoek, tenzij dringende redenen zich daartegen verzetten.
3. Onze Minister richt zich met een verzoek om bijstand tot de voorzitter van een andere veiligheidsregio, tot de commissaris van de Koning of zo nodig tot Onze betrokken Minister dan wel indien militaire bijstand gewenst is tot Onze Minister van Defensie, die de nodige voorzieningen treffen, tenzij dringende redenen zich daartegen verzetten.
4. Onze Minister kan de ambulancevervoerders een aanwijzing geven over de inzet van ambulance-auto's.
5. In afwijking van het eerste lid kan de voorzitter van een veiligheidsregio een verzoek als in dat lid bedoeld rechtstreeks richten tot de voorzitter van een aangrenzende regio, mits de crisisplannen van beide regio's afspraken daaromtrent omvatten en er sprake is van spoed. De voorzitter stelt van zijn verzoek Onze Minister en de commissaris van de Koning in kennis.

§ 12. Buitengewone omstandigheden

Artikel 52

1. Onverminderd de artikelen 7, eerste lid, en 8, eerste lid, van de Coördinatiewet uitzonderingstoestanden kunnen, ingeval buitengewone omstandigheden dit noodzakelijk maken, bij koninklijk besluit, op voordracht

van Onze Minister-president, de artikelen 53 en 54 in werking worden gesteld.

2. Wanneer het in het eerste lid bedoelde besluit is genomen, wordt onverwijld een voorstel van wet aan de Tweede Kamer gezonden omtrent het voortduren van de werking van de bij dat besluit in werking gestelde bepalingen.
3. Wordt het voorstel van wet door de Staten-Generaal verworpen, dan worden bij koninklijk besluit, op voordracht van Onze Minister-president, de bepalingen die ingevolge het eerste lid in werking zijn gesteld, onverwijld buiten werking gesteld.
4. Bij koninklijk besluit, op voordracht van Onze Minister-president, worden bepalingen die ingevolge het eerste lid in werking zijn gesteld, buiten werking gesteld, zodra de omstandigheden dit naar Ons oordeel toelaten.
5. Het besluit, bedoeld in het eerste, derde en vierde lid, wordt op de daarin te bepalen wijze bekendgemaakt. Het treedt in werking terstond na de bekendmaking.
6. Het besluit, bedoeld in het eerste, derde en vierde lid, wordt in ieder geval geplaatst in het Staatsblad.

Artikel 53

1. De commissaris van de Koning kan de burgemeesters in de provincie in een concreet geval de nodige aanwijzingen geven inzake de rampenbestrijding.
2. Onze Minister kan de commissaris van de Koning opdragen aan de voorzitter van de veiligheidsregio in de provincie in een concreet geval de nodige aanwijzingen te geven inzake de rampenbestrijding of de crisisbeheersing.

Artikel 54

Onze Minister kan, indien het algemeen belang zulks dringend eist, bevoegdheden van de commissaris van de Koning en van de burgemeester op grond van deze wet geheel of ten dele aan zich trekken dan wel een andere autoriteit daarmee geheel of ten dele belasten.

Bijlage 4

Politiewet 1993

Artikel 9

1. Bij algemene maatregel van bestuur op voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt, in overeenstemming met Onze Minister van Defensie voor zover het de Koninklijke marechaussee betreft, een ambtsinstructie voor de politie en voor de Koninklijke marechaussee vastgesteld.
2. Indien de militair van enig ander onderdeel van de krijgsmacht optreedt bij de uitvoering van zijn in de artikelen 59 en 60 omschreven taken is de ambtsinstructie van toepassing.
3. In de ambtsinstructie worden regels gegeven ter uitvoering van de artikelen 7 en 8.
4. Bij algemene maatregel van bestuur of krachtens algemene maatregel van bestuur bij ministeriële regeling worden regels gegeven omtrent maatregelen waaraan rechtens van hun vrijheid beroofde personen met het oog op hun insluiting kunnen worden onderworpen, voor zover dit noodzakelijk is in het belang van hun veiligheid of de veiligheid van anderen. De algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld op voordracht van Onze Ministers van Justitie, en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, in overeenstemming met Onze Minister van Defensie voor zover het de Koninklijke marechaussee betreft.
5. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op personen, die ten behoeve van de hulpverlening aan hen zijn ondergebracht bij de politie of de Koninklijke marechaussee.
6. De ambtenaren die door Onze Minister van Justitie zijn aangewezen voor het vervoer van rechtens van hun vrijheid beroofde personen, kunnen de bevoegdheden, bedoeld in artikel 8, eerste en derde lid, uitoefenen, dan wel de maatregelen, bedoeld in het vierde lid, treffen, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op de voorkoming van het zich onttrekken van de te vervoeren persoon aan het op hem uitgeoefende toezicht. De eerste volzin is van toepassing voor zover de rechtens van hun vrijheid beroofde personen zijn ondergebracht bij de politie of de Koninklijke marechaussee.

Artikel 10

Alle ambtenaren, belast met een politietaak, verlenen elkaar wederkerig de nodige hulp en betrachten bij voortdurend een eendrachtige samenwerking bij het uitvoeren van die taak. Zij verlenen elkaar zoveel mogelijk de gevraagde medewerking.

Artikel 15

1. Voor zover de Koninklijke marechaussee optreedt ter handhaving van de openbare orde staat zij onder gezag van de burgemeester. Voor zover zij optreedt ter strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, dan wel taken verricht ten dienste van de justitie, staat zij, tenzij in enige wet anders is bepaald, onder gezag van de officier van justitie. Het hoofd van het onderdeel van de Koninklijke marechaussee neemt alsdan aan het in artikel 14 bedoelde overleg deel op de wijze als daar is aangegeven.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de militair van enig ander onderdeel van de krijgsmacht, indien hij bijstand verleent aan de politie.

Artikel 15a

1. Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie gezamenlijk kunnen objecten en diensten aanwijzen waarvan bewaking of beveiliging door de politie noodzakelijk is in het belang van de veiligheid van de Staat of de betrekkingen van Nederland met andere mogendheden, dan wel met het oog op zwaarwegende belangen van de samenleving.
2. De burgemeester draagt zorg voor de uitvoering van een besluit als bedoeld in het eerste lid, voor zover dat geschiedt ter handhaving van de openbare orde.
3. De officier van justitie draagt zorg voor de uitvoering van een besluit als bedoeld in het eerste lid, voor zover dat geschiedt ter strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde.

Artikel 16

1. De commissaris van de Koning geeft, indien een ordeverstoring van meer dan plaatselijke betekenis dan wel ernstige vrees voor het ontstaan van zodanige ordeverstoring zulks noodzakelijk maakt, de burgemeesters in de provincie zoveel mogelijk na overleg met hen, de nodige aanwijzingen met betrekking tot het door hen ter handhaving van de openbare orde te voeren beleid.
2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan de commissarissen van de Koning en de burgemeesters, zoveel mogelijk na overleg met hen, algemene en bijzondere aanwijzingen geven met betrekking tot de handhaving van de openbare orde, voor zover dat noodzakelijk is in het belang van de veiligheid van de Staat of de betrekkingen van Nederland met andere mogendheden, dan wel met het oog op zwaarwegende belangen van de samenleving.
3. De in het eerste en tweede lid bedoelde aanwijzingen worden zo enigszins mogelijk schriftelijk gegeven.
4. De in het tweede lid bedoelde aanwijzingen aan de burgemeesters worden zoveel mogelijk gegeven door tussenkomst van de commissaris van de Koning. Indien dit niet mogelijk is, wordt hij zo spoedig mogelijk daarvan in kennis gesteld.

Artikel 17

1. Ten behoeve van de toepassing van de artikelen 15a, tweede lid, en 16 verstrekken de burgemeesters, de commissarissen van de Koning en Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties elkaar de gewenste inlichtingen.
2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan regels geven ter uitvoering van het eerste lid.

Artikel 18

1. De commissaris van de Koning ziet toe dat de politie in zijn ambtsgebied haar taak de openbare orde te handhaven en hulp te verlenen naar behoren vervult.
2. Hij ziet eveneens toe op een juiste vervulling van de taak ter handhaving van de openbare orde die de Koninklijke marechaussee op grond van deze wet uitvoert.

Artikel 38

1. Er is een Korps landelijke politiediensten. Onverminderd de taakuitvoering van regionale politiekorpsen, is het Korps landelijke politiediensten belast met:
 - a. de landelijke en specialistische uitvoering van politietaken, in samenwerking met de regionale politiekorpsen, de Koninklijke marechaussee en de in artikel 11, eerste lid, bedoelde personen;
 - b. het verzamelen, registreren, bewerken, beheren, analyseren en verstrekken van informatie en het verrichten van andere ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de taakuitvoering van de onder a genoemde organen en personen, en de andere bij de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde betrokken organen, alsmede de internationale uitwisseling van informatie en de landelijke voorlichting aan particulieren;
 - c. het waken voor de veiligheid van leden van het Koninklijk Huis en andere door Onze Minister van Justitie aangewezen personen;
 - d. de inkoop en verkoop van, alsmede overige facilitaire diensten inzake bewapening, kleding en uitrusting van de politie.
2. Bij algemene maatregel van bestuur op voordracht van Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie kan een nadere aanduiding van de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, worden gegeven. Een dergelijke algemene maatregel van bestuur treedt niet eerder in werking dan drie maanden na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van de plaatsing wordt door Onze Ministers onverwijld mededeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal onder overlegging van de over het ontwerp van de algemene maatregel van bestuur uitgebrachte adviezen.
3. Het beheer van het Korps landelijke politiediensten berust bij Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, die daartoe wordt bijgestaan door de korpschef.

Artikel 38a

1. Onze Minister van Justitie kan de korpschef van het Korps landelijke politiediensten voor zover het de uitoefening van de taak, bedoeld in artikel 38, eerste lid, onder a en b, door het daartoe bestemde onderdeel of daartoe bestemde onderdelen betreft, de nodige algemene en bijzondere aanwijzingen geven, voor zover de politie optreedt bij of krachtens de wet of op grond van een verdrag of een besluit van een volkenrechtelijke organisatie onder verantwoordelijkheid van Onze Minister van Justitie.
2. De bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, komt eveneens toe aan Onze Minister van Justitie, met betrekking tot de taak, bedoeld in artikel 38, eerste lid, onder c, en andere taken die als zodanig zijn aangewezen door Onze Minister van Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
3. Indien een regionaal politiekorps of de Koninklijke marechaussee bijstand verleent aan het Korps landelijke politiediensten ten behoeve van de uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 38, eerste lid, onder c, kan Onze Minister van Justitie, voor zover het de uitvoering van die bijstandstaak betreft, aan de korpschef van het regionale politiekorps, onderscheidenlijk de commandant van de Koninklijke marechaussee, de nodige algemene en bijzondere aanwijzingen geven.
4. De korpschef verstrekt gevraagd en ongevraagd aan Onze Minister van Justitie de inlichtingen die deze nodig heeft met het oog op de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en de uitvoering van de taken ten dienste van de justitie.

Artikel 46

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan regels geven over de samenwerking tussen regionale politiekorpsen of tussen regionale politiekorpsen en het Korps landelijke politiediensten.
2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan in overeenstemming met Onze Minister van Defensie regels geven over de samenwerking van de regionale politiekorpsen of het Korps landelijke politiediensten met de Koninklijke marechaussee.
3. Indien de regels, bedoeld in het eerste en tweede lid, voorschriften bevatten die ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde dan wel de vervulling van taken ten dienste van de justitie moeten worden gesteld, worden zij gegeven door Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie gezamenlijk, onderscheidenlijk door Onze voornoemde Ministers en Onze Minister van Defensie gezamenlijk.
4. Alvorens de regels, bedoeld in het eerste en tweede lid, worden gegeven, kunnen de korpsbeheerders worden gehoord

Artikel 54

1. Behoeft een regionaal politiekorps bijstand van andere politiekorpsen voor de handhaving van de openbare orde, dan richt de korpsbeheerder op aanvraag van de burgemeester een verzoek daartoe aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en stelt hij de commissaris van de Koning daarvan in kennis. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verstrekt de nodige opdrachten aan de betrokken korpsbeheerders en stelt Onze Minister van Justitie en de commissaris van de Koning daarvan in kennis. Indien bijstand van het Korps landelijke politiediensten nodig is, treft Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de nodige voorzieningen en stelt Onze Minister van Justitie en de commissaris van de Koning daarvan in kennis.
2. Indien Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel 16, tweede lid, uitoefent, kan hij voorzien in de bijstand aan regionale politiekorpsen.

Artikel 55

Indien de commissaris van de Koning onderscheidenlijk Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel 16, eerste onderscheidenlijk tweede lid, uitoefent, kan hij in afwijking van artikel 54 voorzien in de bijstand aan regionale politiekorpsen of onderdelen daarvan.

Artikel 56

1. Behoeft een regionaal politiekorps bijstand van andere politiekorpsen voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, dan wel voor het verrichten van taken ten dienste van de justitie, dan richt de korpsbeheerder op aanvraag van de officier van justitie een verzoek daartoe aan het College van procureurs-generaal.
2. Het College van procureurs-generaal pleegt alvorens te beslissen overleg met de korpsbeheerders die de bijstand moeten verlenen en met de betrokken commissaris van de Koning. De korpsbeheerders verlenen de gevraagde bijstand. Indien bijstand van het Korps landelijke politiediensten nodig is, brengt het College van procureurs-generaal de aanvraag van de korpsbeheerder om bijstand ter kennis van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, die de nodige voorzieningen treft en het College van procureurs-generaal daarvan in kennis stelt.
3. Van beslissingen als bedoeld in het tweede lid worden Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zo spoedig mogelijk in kennis gesteld.

Artikel 57

1. Behoeft het Korps landelijke politiediensten bijstand van regionale politiekorpsen voor de handhaving van de openbare orde, dan verstrekt Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op aanvraag van de burgemeester door tussenkomst van de betrokken commissarissen van de Koning, aan de betrokken korpsbeheerders de nodige opdrachten.
2. Behoeft het Korps landelijke politiediensten bijstand van regionale politiekorpsen voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, dan wel voor het verrichten van taken ten dienste van de justitie, dan richt Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op aanvraag van de officier van justitie een verzoek daartoe aan het College van procureurs-generaal dat alsdan aan de betrokken korpsbeheerders de nodige opdrachten verstrekt en Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties daarvan in kennis stelt.
3. Behoeft het Korps landelijke politiediensten bijstand van regionale politiekorpsen bij de uitoefening van de taak, bedoeld in artikel 38, eerste lid, onder c, dan verstrekt Onze Minister van Justitie, in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, gehoord het College van procureurs-generaal, aan de betrokken korpsbeheerders de nodige opdrachten.

Artikel 58

1. In bijzondere gevallen kan bijstand worden verleend door de Koninklijke Marechaussee.
2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, indien het betreft bijstand ter handhaving van de openbare orde, onderscheidenlijk Onze Minister van Justitie, indien het betreft bijstand voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde dan wel voor het verrichten van taken ten dienste van de justitie, bepaalt, na overleg met Onze Minister van Defensie, of bijstand wordt verleend.
3. Indien bijstand moet worden verleend, bepaalt Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onderscheidenlijk Onze Minister van Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Defensie op welke wijze de bijstand wordt verleend.

Artikel 59

1. Kan ook op grond van artikel 58 niet in de behoefte aan bijstand ter handhaving van de openbare orde of bijstand voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, dan wel voor het verrichten van taken ten dienste van de justitie, worden voorzien, dan kan bijstand worden verleend door andere onderdelen van de krijgsmacht.
2. In dat geval bepaalt Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, onderscheidenlijk Onze Minister van Justitie, in overeenstemming met Onze Minister van Defensie op welke wijze de bijstand zal worden verleend. Daarbij worden tevens nadere regels of beleidsregels gegeven over de uitoefening van bevoegdheden krachtens deze wet.

Artikel 60

1. Er zijn bijstandseenheden, bestaande uit personeel van de politie, onderscheidenlijk de Koninklijke marechaussee en andere onderdelen van de krijgsmacht. Deze eenheden worden belast met door Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Justitie en van Defensie aan te wijzen bijzondere onderdelen van de politietaak.
2. Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Justitie en van Defensie bepalen op welke wijze de bijstandseenheden worden ingezet. Daarbij worden tevens nadere regels of beleidsregels gegeven over de uitoefening van bevoegdheden krachtens deze wet.

Artikel 60a

In bijzondere gevallen kan door politiekorpsen bijstand worden verleend aan de Koninklijke marechaussee, met inachtneming van de artikelen 60b tot en met 60d.

Artikel 6ob

1. Behoeft de Koninklijke marechaussee bijstand van politiekorpsen voor de handhaving van de openbare orde, dan richt Onze Minister van Defensie op aanvraag van de burgemeester een verzoek daartoe aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
2. Indien bijstand van regionale politiekorpsen nodig is, verstrekt Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de nodige opdrachten aan de betrokken korpsbeheerders en stelt Onze Ministers van Defensie en van Justitie daarvan in kennis.
3. Indien bijstand van het Korps landelijke politiediensten nodig is, treft Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de nodige voorzieningen en stelt Onze Ministers van Defensie en van Justitie daarvan in kennis.

Artikel 6oc

1. Behoeft de Koninklijke marechaussee bijstand van politiekorpsen voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, dan wel voor het verrichten van taken ten dienste van de justitie, dan richt Onze Minister van Defensie op aanvraag van de officier van justitie een verzoek daartoe aan het College van procureurs-generaal.
2. Indien bijstand van regionale politiekorpsen nodig is, verstrekt het College van procureurs-generaal aan de betrokken korpsbeheerders de nodige opdrachten en stelt Onze Ministers van Justitie, van Defensie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties daarvan in kennis.
3. Indien bijstand van het Korps landelijke politiediensten nodig is, brengt het College van procureurs-generaal de aanvraag van Onze Minister van Defensie om bijstand ter kennis van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, die de nodige voorzieningen treft en Onze Ministers van Defensie en van Justitie en het College van procureurs-generaal daarvan in kennis stelt.

Artikel 6od

1. Behoeft de Koninklijke marechaussee bijstand van regionale politiekorpsen bij de uitoefening van de taken die zij op grond van artikel 6, derde lid, verricht onder verantwoordelijkheid van Onze Minister van Justitie, dan verstrekt Onze Minister van Justitie, in overeenstemming met Onze Minister van Defensie en na overleg met het college van procureurs-generaal, aan de betrokken korpsbeheerders de nodige opdrachten.
2. Behoeft de Koninklijke marechaussee bijstand van het Korps landelijke politiediensten bij de uitoefening van de taken die zij op grond van artikel 6, derde lid, verricht onder verantwoordelijkheid van Onze Minister van Justitie, dan treft Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, op verzoek van Onze Minister van Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, de nodige voorzieningen.
3. Artikel 6, derde lid, is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de korpschef van een regionaal politiekorps, onderscheidenlijk de korpschef van het Korps landelijke politiediensten, voor dat korps bijstand verleent aan de Koninklijke marechaussee als bedoeld in het eerste lid, onderscheidenlijk tweede lid.

Bijlage 5

Samenwerkingsregeling Mobiele Eenheden¹

Artikel 1

In deze regeling wordt onder gezamenlijke inzet verstaan, een inzet van de mobiele eenheid van de Koninklijke marechaussee samen met een mobiele eenheid van een politiekorps ten behoeve van taken, genoemd in artikel 6, eerste lid, van het Besluit beheer regionale politiekorpsen.

Artikel 2

1. Voor een gezamenlijke inzet zijn vier pelotons mobiele eenheid van de Koninklijke marechaussee beschikbaar welke ook per sectie ingezet kunnen worden. De pelotons mobiele eenheid kunnen desgewenst worden ondersteund door BRATRA-groepen en aanhoudingseenheden van de Koninklijke marechaussee.
2. De commandant van de Koninklijke marechaussee stelt jaarlijks het maximaal aantal gezamenlijke inzetten vast. Deze vaststelling laat onverlet dat de mobiele eenheid van de Koninklijke marechaussee, indien noodzakelijk, vaker kan worden ingezet op grond van artikel 58 van de Politiewet 1993.

Artikel 3

De coördinatie van een gezamenlijke inzet berust bij het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

¹ Regeling van 17 november 2009

Artikel 4

1. Bij een gezamenlijke inzet heeft de commandant van de mobiele eenheid van de Koninklijke marechaussee de feitelijke leiding over zijn eenheid. Deze commandant staat onder leiding van een operationeel commandant van de politie.
2. De operationeel commandant draagt zorg voor de verbindingen met de onder hem gestelde commandanten.

Artikel 5

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 6

Deze regeling wordt aangehaald als: Samenwerkingsregeling mobiele eenheden.

Toelichting

De samenwerking tussen de mobiele eenheden van de politie en de Koninklijke marechaussee beoogt het delen van kennis en het ontwikkelen en het op peil houden van vaardigheden aan de zijde van de Koninklijke marechaussee. Tevens leidt de samenwerking tot een meer efficiënte inzet van personeel en middelen van de mobiele eenheden van de Koninklijke marechaussee en van de politie.

De mobiele eenheid van de Koninklijke marechaussee wordt primair ingezet ten behoeve van de uitvoering van de eigen politietaken op luchthavens, doorlaatposten en militaire terreinen. Daarnaast kan de mobiele eenheid van de Koninklijke marechaussee worden ingezet voor het leveren van bijstand aan de politie. Vanwege deze taken hebben de mobiele eenheden van de Koninklijke marechaussee behoefte aan meer oefening en ervaringsopbouw. Daarnaast bestaat vanuit de eigen taken behoefte aan interoperabiliteit met mobiele eenheden van de politie om bijvoorbeeld in het kader van grootschalige openbare orde problematiek op een luchthaven snel en effectief op te kunnen treden. Door mobiele eenheden van de Koninklijke marechaussee vaker in te zetten voor taken van de mobiele eenheden van de politie en in samenwerking met die eenheden, kan de nodige oefening, ervaring en interoperabiliteit worden opgebouwd.

De Koninklijke marechaussee beschikt over vier pelotons mobiele eenheid, die kunnen worden gebruikt voor een gezamenlijke inzet. Daarnaast heeft de Koninklijke marechaussee BRATRA-groepen en aanhoudingseenheden die het basisoptreden van de mobiele eenheid kunnen ondersteunen. BRATRA-groepen worden ingezet voor het toegankelijk maken van gebieden, het ruimen van obstakels, het bestrijden van kleine branden bij een optreden van de mobiele eenheid en verspreiding van CS traangas (zie tevens artikel 9 van de Regeling mobiele eenheid 2007). Aanhoudingseenheden zorgen onder andere voor het aanhouden van de leiders van een groep die de openbare orde verstoort.

De coördinatie van de gezamenlijke inzetten berust bij het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (LOCC). Dit dienstonderdeel van het ministerie wordt met deze taak belast vanwege haar expertise bij het coördineren van bijstandsverzoeken.

Het aantal gezamenlijke inzetten is gelimiteerd aangezien bij voldoende inzet de gewenste ervaringsopbouw van de Koninklijke Marechaussee bereikt zal zijn. Daarnaast moet worden voorkomen dat de mobiele eenheden van de Koninklijke marechaussee bovenmatig wordt belast voor het uitvoeren van de politietaken, waardoor de kerntaken van de Koninklijke marechaussee in het gedrang komen. De Commandant van de Koninklijke Marechaussee stelt daarom jaarlijks een maximaal aantal gezamenlijke inzetten vast en informeert hierover het LOCC. Dit betekent overigens niet dat daarmee de mogelijkheid tot bijstand van de Koninklijke marechaussee aan de politie wordt gelimiteerd. Indien noodzakelijk, kan de mobiele eenheid van de Koninklijke marechaussee vaker worden ingezet op basis van artikel 58 van de Politiewet 1993.

Een concept van deze samenwerkingsregeling is ter consultatie voorgelegd aan de Raad van hoofdcommissarissen en aan het Taakveldberaad samenwerking bijstand en (vredes)missies. Beide overlegorganen hebben geen bezwaren tegen deze regeling.

Bijlage 6

Samenwerkingsregeling politie-Koninklijke marechaussee

Artikel 1

1. De korpschef van een regionaal politiekorps dan wel de korpschef van het Korps landelijke politiediensten kan met de Commandant van de Koninklijke marechaussee afspraken maken over samenwerking als bedoeld in artikel 46, tweede lid, van de Politiewet 1993. De samenwerking heeft betrekking op de uitvoering van of de voorbereiding op de politietaken, die de Koninklijke marechaussee zijn opgedragen in artikel 6 van de Politiewet 1993.
2. De in het eerste lid bedoelde afspraken worden op schrift gesteld en bevatten in ieder geval de volgende onderwerpen:
 - het doel van de samenwerking;
 - de duur van de samenwerking;
 - de met de samenwerking gemoeide inzet van personeel;
 - de met de samenwerking gemoeide additionele kosten, alsmede de toedeling van die kosten,
 - de wijze waarop de samenwerking kan of zal worden beëindigd.
3. De afspraken worden schriftelijk ter kennis gebracht van het bevoegd gezag, de betrokken korpsbeheerders en de Ministers van Justitie, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Defensie. De afspraken worden niet geëffectueerd dan nadat het bevoegd gezag, de betrokken korpsbeheerders, de betrokken hoofdofficieren van Justitie en de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Justitie en van Defensie daarmee hebben ingestemd.

Artikel 2

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 3

Deze regeling wordt aangehaald als: Samenwerkingsregeling politie-Koninklijke marechaussee.

Bijlage 7

Wet Ambulancevervoer

WET van 23 april 1971, houdende regelen omtrent ambulancevervoer

WIJ JULIANA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een regeling te treffen inzake het vervoer van zieken en ongevalsslachtoffers, in het bijzonder voor zover dit geschiedt met daarvoor ingerichte motorvoertuigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt verstaan onder:
Onze Minister: Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid;
de inspecteur: de op grond van een aanwijzing krachtens artikel 20 ter plaatse bevoegde inspecteur van het Staatstoezicht op de volksgezondheid;
ambulance-auto: een in het bijzonder voor het vervoer van zieken en ongevalsslachtoffers ingericht motorvoertuig;
ambulancevervoer: vervoer van zieken en ongevalsslachtoffers en hun begeleiders met ambulance-auto's;
centrale post: een centrale post voor het ambulancevervoer als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, van de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.
2. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt onder ambulancevervoer niet verstaan:
 - a. vervoer met aan het Rijk toebehorende ambulance-auto's van personen die rechtens van hun vrijheid zijn beroofd;
 - b. vervoer met militaire ambulance-auto's, alsmede - voor dit wordt verricht door daartoe bestemde diensten - vervoer in buitengewone omstandigheden.

Artikel 2

1. Het is verboden ambulancevervoer te verrichten:
 - a. zonder vergunning van gedeputeerde staten van de provincie waar de centrale post is gelegen voor het gebied waarop de aanvraag betrekking heeft;
 - b. zonder opdracht, in het gegeven geval verstrekt door degene die belast is met de leiding van de in de vergunning aangewezen centrale post.
2. De centrale posten zijn werkzaam voor de op grond van artikel 3 van de Brandweerwet 1985 bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gebieden.

Artikel 3 [Vervallen per 01-04-1996]

Artikel 4

1. Gedeputeerde staten bepalen het aantal ambulance-auto's, waarmee tenminste aan het ambulancevervoer moet en ten hoogste mag worden deelgenomen, alsmede de spreiding hiervan.
2. Gedeputeerde staten stellen de inspecteur in de gelegenheid, omtrent het ontwerp van regelen als in het eerste lid bedoeld alsmede omtrent wijziging en intrekking daarvan, zijn zienswijze kenbaar te maken.
3. Onze Minister kan ter zake van de in dit artikel opgedragen taken beleidsregels geven.

Artikel 5 [Vervallen per 01-07-2004]

Artikel 6 [Vervallen per 01-04-1996]

Artikel 7

1. Ten aanzien van elke aanvraag om ambulancevervoer beslist degene die is belast met de leiding van de centrale post binnen welker gebied het aangevraagde vervoer aanvangt, of ambulancevervoer nodig is, alsmede door wie en op welke wijze het zal worden verricht. Zo nodig kan hij degene die met de leiding van een andere centrale post is belast verzoeken een opdracht tot het verrichten van het aangevraagde ambulancevervoer te verstrekken. Ingeval van vervoer vanuit het buitenland wordt de beslissing genomen door degene die is belast met de leiding van de in de vergunning van de vervoerder aangewezen centrale post.
2. Een opdracht tot ambulancevervoer kan niet worden verstrekt voor vervoer, aanvangend buiten het gebied waarvoor de centrale post is ingesteld, behoudens in het geval, bedoeld in de tweede en derde volzin van het eerste lid.
3. Bij de in het eerste lid bedoelde beslissing worden de regelen in acht genomen, welke hieromtrent worden gesteld door het openbaar lichaam, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.
4. Een besluit tot vaststelling, wijziging of intrekking van de in het derde lid bedoelde regelen behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten. De goedkeuring kan worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
5. Alvorens te beslissen winnen gedeputeerde staten het advies in van de inspecteur. Van een besluit als bedoeld in het vierde lid wordt door gedeputeerde staten mededeling gedaan aan de inspecteur door toezending van een afschrift.

Artikel 8

Gedeputeerde staten bepalen, welke gegevens de aanvraag om een vergunning dient te bevatten.

Artikel 9

Op de voorbereiding van een beschikking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Artikel 10

Een vergunning voor het verrichten van ambulancevervoer moet en mag slechts worden geweigerd indien:

- a. de verlening niet in overeenstemming zou zijn met de omvang van de behoefte aan ambulancevervoer en de spreiding hiervan, zoals deze zijn vastgesteld krachtens artikel 4;
- b. redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat niet of niet op de juiste wijze gevolg zal worden gegeven aan de beslissingen van degene die met de leiding van de centrale post is belast.

Artikel 11

1. Een vergunning kan voor een bepaalde tijd worden verleend, indien nog niet aan al het krachtens artikel 4 bepaalde wordt voldaan.
2. Een vergunning kan onder beperkingen worden verleend. Aan een vergunning kunnen voorschriften worden verbonden. De beperkingen en voorschriften kunnen worden gewijzigd of ingetrokken en nieuwe voorschriften kunnen worden gesteld.
3. Bij overgang van een onderneming op rechtverkrijgenden onder algemene titel gaat tevens de vergunning over op degene die de onderneming voortzet.

Artikel 12

1. Een vergunning kan slechts worden ingetrokken:
 - a. op verzoek van de vergunninghouder;
 - b. indien niet meer wordt voldaan aan de regelen, gesteld krachtens artikel 4, eerste lid;
 - c. indien gehandeld wordt in strijd met de vergunning of aan de vergunning verbonden voorschriften;
 - d. indien niet of niet op de juiste wijze gevolg is gegeven aan de beslissingen van degene die met de leiding van de centrale post is belast.
2. De werking van de beschikking tot intrekking van de vergunning wordt opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op het beroep is beslist, tenzij bij de bekendmaking van de beschikking wordt bepaald dat deze terstond van kracht is.

Artikel 12a

Het College sanering zorginstellingen, bedoeld in de Wet toelating zorginstellingen, kan subsidie verstrekken ter voorziening in de financiële gevolgen van:

- a. wijziging of opheffing van de vestigingsplaats van een centrale post ingevolge artikel 4, eerste lid, onder a, van de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- b. sanering van ambulancevervoer ingeval een vergunning is ingetrokken op grond van artikel 12, eerste lid.

De artikelen 17, eerste en vierde tot en met achtste lid, en 37, laatste volzin, van de Wet toelating zorginstellingen zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13 [Vervallen per 01-07-2005]

Artikel 14 [Vervallen per 01-01-1994]

Artikel 15

1. Indien in het gebied van een centrale post met minder ambulance-auto's aan het ambulancevervoer wordt deelgenomen dan is voorgeschreven krachtens artikel 4, eerste lid, doen gedeputeerde staten hiervan mededeling in het provinciaal blad en in een of meer dag- of nieuwsbladen die in de provincie verspreid worden.
2. Bij deze mededeling wordt tevens een termijn gesteld, na welke het college of de colleges van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente onderscheidenlijk gemeenten verplicht zijn in het nodige ambulancevervoer te voorzien, indien binnen deze termijn niet voldoende vergunningen zijn verleend.
3. Gedeputeerde staten doen mededeling aan het college of de colleges van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente onderscheidenlijk gemeenten van het ontstaan van deze verplichting.
4. Bij de toepassing van de vorige leden wordt tevens bepaald, binnen welke termijn het ambulancevervoer tot stand moet worden gebracht.

Artikel 16 [Vervallen per 01-07-2004]

Artikel 17

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regelen worden gesteld omtrent de inschakeling bij het vervoer van zieken en ongevalsslachtoffers van andere vervoermiddelen dan ambulance-auto's. Voor zover bij deze maatregel niet anders wordt bepaald, is het bij of krachtens deze wet bepaalde van overeenkomstige toepassing.

Artikel 17a

1. Onze Minister kan bepalen dat het bij of krachtens de voorgaande artikelen bepaalde niet geldt met betrekking tot in zijn besluit aangewezen ambulancevervoer of categorieën van ambulancevervoer.

Artikel 18 [Vervallen per 01-01-1984]

Artikel 19

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regelen worden gesteld betreffende het aan Onze Minister verstrekken van documentatiegegevens welke van belang zijn voor een goede uitvoering van deze wet.

Artikel 20

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn belast de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren van het Staatstoezicht op de volksgezondheid, alsmede de bij besluit van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat of bij besluit van gedeputeerde staten aangewezen ambtenaren.
2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Artikel 20a

De in artikel 20 bedoelde ambtenaren beschikken niet over de bevoegdheden, genoemd in de artikelen 5:18 en 5:19 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 21

1. Handelen of nalaten in strijd met een voorschrift, gesteld bij of krachtens de artikelen 2, eerste en tweede lid, 11, tweede lid, tweede volzin en 19 wordt gestraft met geldboete van de tweede categorie.
2. Het strafbare feit wordt beschouwd als overtreding.

Artikel 22 [Vervallen per 01-09-1976]

Artikel 23

Deze wet kan worden aangehaald als: Wet ambulancevervoer.

Artikel 24

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip, dat voor de onderscheidene artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden gesteld.

Bijlage 8

Bijlage 8 Besluit rijksbijdragen bijstands- en bestrijdingskosten

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- b. bijstand: de bijstand, bedoeld in de artikelen 8, eerste lid, en 9, tweede lid, van de Brandweerwet 1985;
- c. kosten: de kosten voor bijstand of de bestrijding van een ramp of zwaar ongeval die niet in de begroting van het jaar waarin de ramp of het zware ongeval heeft plaatsgevonden hadden kunnen worden voorzien;
- d. overeenkomsten: de op 14 november 1984 te Den Haag tot stand gekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk België inzake wederzijdse bijstandsverlening bij het bestrijden van rampen en ongevallen (Trb. 1984, nr. 155) en de op 7 juni 1988 te Bonn tot stand gekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake wederzijdse bijstandsverlening bij het bestrijden van rampen, zware ongevallen daaronder begrepen (Trb. 1988, nr. 95).

Artikel 2

1. Onze Minister verleent op aanvraag van het college van burgemeester en wethouders van een gemeente of van het bestuur van een regionale brandweer een bijdrage in de kosten die voor de gemeente of de regionale brandweer voortvloeien uit de verlening van bijstand, voor zover die kosten een bedrag van € 4500,- te boven gaan.
2. Voor een bijdrage als bedoeld in het eerste lid, komen in aanmerking:
 - a. de kosten van het personeel;
 - b. de kosten van vervanging van verbruiksgoederen;
 - c. de kosten van vervanging van het geheel of gedeeltelijk verloren gegaan materieel;
 - d. de kosten van reparatie en onderhoud.
3. Indien bijstand is verleend in het kader van de bestrijding van een ramp of zwaar ongeval en de gevolgen daarvan, wordt de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, ingediend door tussenkomst van de gemeente waaraan de bijstand is verleend.

Artikel 3

1. Onze Minister verleent op aanvraag van het college van burgemeester en wethouders een bijdrage in de kosten die een gemeente heeft gemaakt in verband met de daadwerkelijke bestrijding van een ramp of zwaar ongeval en de gevolgen daarvan.
2. De bijdrage wordt berekend op grond van de kosten die voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van de ramp of het zware ongeval en de gevolgen daarvan, verminderd met:
 - a. de kosten waarvoor de gemeente uit andere hoofde een bijdrage heeft verkregen of kan verkrijgen;
 - b. de kosten die een gemeente of een regio in rekening brengt voor de verlening van bijstand;
 - c. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal inwoners van de gemeente volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar waarin de ramp of het zware ongeval heeft plaatsgevonden met € 3,-.
3. Geen bijdrage wordt toegekend, indien de kosten, bedoeld in het tweede lid, aanhef, onder a en b, € 45 000,- of minder bedragen.
4. Indien in een gemeente in een kalenderjaar meerdere rampen of zware ongevallen plaatsvinden, worden het tweede lid, onderdeel c, en het derde lid slechts eenmaal toegepast.
5. Indien de gemeente verkeert of door toepassing van het tweede of derde lid zou komen te verkeren in de situatie, bedoeld in artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet, kan Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Financiën op verzoek van het college van burgemeester en wethouders het ten laste van de gemeente komend aandeel in de kosten op een lager bedrag vaststellen dan wel bepalen dat door de gemeente geen aandeel in de kosten verschuldigd is.

Artikel 4

1. Onze Minister verleent op aanvraag een bijdrage in de kosten die voortvloeien uit het verlenen van bijstand bij de bestrijding van rampen en zware ongevallen in België of Duitsland ingevolge de met deze landen gesloten overeenkomsten.
2. De aanvraag kan worden ingediend door bij de bijstand betrokken gedeputeerde staten, colleges van burgemeester en wethouders, besturen van regionale brandweren, centrale posten ambulancevervoer, intergemeentelijke gezondheidsdiensten, het Nederlandse Rode Kruis, particuliere ambulancevervoerders, of ziekenhuizen die een mobiel medisch team ter beschikking hebben gesteld. De aanvraag wordt ingediend door tussenkomst van Onze Commissaris van de Koningin van de betrokken provincie.
3. Voor een bijdrage als bedoeld in het eerste lid, komen in aanmerking:
 - a. de kosten van het personeel;
 - b. de kosten van vervanging van verbruiksgoederen;
 - c. de kosten van vervanging van het geheel of gedeeltelijk verloren gegaan materieel;
 - d. de kosten van reparatie en onderhoud;
 - e. de kosten van huisvesting of verzorging van het personeel die binnen of buiten Nederland zijn gemaakt;
 - f. de kosten van verzekering voor optreden in het buitenland onder rampsituaties, voor zover dekking van ook dat optreden niet reeds onderdeel van de gebruikelijke verzekeringsvoorwaarden is.

Artikel 5

1. De aanvragen, bedoeld in de artikelen 2, 3 en 4, worden uiterlijk twaalf maanden na het einde van de bijstandsverlening of de bestrijding van de ramp of het zware ongeval en de gevolgen daarvan ingediend bij Onze Minister.
2. De aanvraag gaat vergezeld van de opgave van de kosten, welke is voorzien van bewijsstukken, alsmede een verslag van de gebeurtenissen.
3. Kosten waarvan de hoogte nog niet is vast te stellen worden geraamd.

Artikel 6

Onze Minister beslist binnen zes maanden na indiening van de aanvraag.

Artikel 7 [Vervallen per 01-07-2009]

Artikel 8

Onze Minister kan een bijdragevaststelling intrekken of ten nadele van de ontvanger wijzigen:

- a. op grond van feiten of omstandigheden waarvan Onze Minister bij de bijdragevaststelling redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de bijdrage lager zou zijn vastgesteld, of
- b. indien de bijdragevaststelling onjuist was en de ontvanger dit wist of behoorde te weten.

Artikel 9

Het Besluit rijksbijdragen gemeenten bij rampen en zware ongevallen en het Besluit rijksbijdragen bijstandskosten gemeenten en regionale brandweren worden ingetrokken.

Artikel 10

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 11

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit rijksbijdragen bijstands- en bestrijdingskosten.

Bijlage 9

Bijlage 9 Financiering Nationale Inzet Krijgsmacht

Convenant tussen het Ministerie van Defensie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Justitie in zake de Financiering Nationale Inzet Krijgsmacht.

Artikel 1 Begrippen en afkortingen

In dit convenant wordt verstaan onder:

- Militaire bijstand: Bijstand door het Ministerie van Defensie aan een bestuurlijke autoriteit die is gebaseerd op de artikelen 58, 59 of 60 van de Politiewet 1993 dan wel op artikel 18 van de Wet rampen en zware ongevallen;
- Militaire steunverlening: Steunverlening door het Ministerie van Defensie aan een bestuursorgaan in situaties op het openbaar belang betrekking hebbend, niet zijnde militaire bijstand;
- Aanvrager: De Minister die zich tot het Ministerie van Defensie richt met een verzoek om militaire bijstand, dan wel het bestuursorgaan dat zich tot het Ministerie van Defensie richt met een verzoek om militaire steunverlening;
- Bestuursorgaan: Minister, Commissaris der Koningin, burgemeester of dijkgraaf;
- Additionele uitgaven; meeruitgaven, die door het Ministerie van Defensie worden gepleegd ten behoeve van specifieke inzet van militaire middelen en die niet worden gedaan indien deze inzet niet zal plaatsvinden.

Artikel 2 Doel en reikwijdte van het convenant

1. Dit convenant voorziet in een uitwerking van de wijze waarop de verrekening van additionele uitgaven voor militaire bijstand en steunverlening wordt geregeld.
2. Dit convenant is van toepassing op alle aanvragen voor militaire bijstand op steunverlening in het Koninkrijk der Nederlanden, waaronder Aruba en de Nederlandse Antillen.

Artikel 3 Wijze van verrekenen

1. Jaarlijks wordt een bedrag aan het Ministerie van Defensie ter beschikking gesteld waaruit alle additionele uitgaven voor militaire bijstand en steunverlening worden vergoed.
2. De omvang en verdeling van dit bedrag is opgenomen in Bijlage 1.
3. Het jaarlijks beschikbaar gestelde bedrag wordt als vaste afkoopsom beschouwd voor de additionele uitgaven van het Ministerie van Defensie voor militaire bijstand en steunverleningen voor een te evalueren periode als bedoeld in artikel 8.
4. Het Ministerie van Defensie garandeert de inzet van de krijgsmacht inzake militaire bijstand en steunverlening – indien aan de procedures, randvoorwaarden en regels voor het aanvragen is voldaan - ook als de beschikbare middelen niet toereikend blijken te zijn.

Artikel 4 Informeren en Verantwoording

De verrekening van de additionele uitgaven van inzet betreft een interne defensieaangelegenheid, waarbij bijgehouden wordt welke instantie een aanvraag doet in het kader van beoordeling van de toekomstige grootte en verdeling van de afkoopsom. De aanvrager zal voorafgaande aan de inzet bij de mededeling van de beslissing van de Minister van Defensie, geïnformeerd worden over dit uitgangspunt en onderhavig convenant waarop de verrekening is gebaseerd. Het Ministerie van Defensie zal via het jaarverslag van het Ministerie van Defensie verantwoording afleggen.

Artikel 5 Uitzonderingsregeling Buitengewone Aanvragen Bijstand en Steunverlening

Wanneer bij een uitzonderlijk grootschalige en langdurige inzet van Defensie, bijvoorbeeld als gevolg van een bovenregionale of nationale ramp, de additionele uitgaven van betreffende inzet het totale beschikbare bedrag in één keer overstijgen, worden in overleg met betrokken partijen afspraken gemaakt over separate verrekening.

Artikel 6 Wijzigingen en aanvullingen

Wijzigingen van, dan wel aanvullingen op dit convenant dienen schriftelijk door partijen overeen te worden gekomen.

Artikel 7 Geschillen

1. Eventuele geschillen tussen partijen betreffende de interpretatie of uitvoering van dit convenant worden in onderling overleg, dan wel op een nader overeen te komen wijze, opgelost.
2. Dit convenant is niet in rechte afdwingbaar.

Artikel 8 Evaluatie

Het Convenant inzake FNIK zal na twee jaar worden geëvalueerd door een interdepartementale werkgroep, samengesteld uit vertegenwoordigers van de betrokken partijen. Vervolgens zal dit convenant iedere vier jaar geëvalueerd worden betreffende de inhoud, het functioneren, de uitvoering en de omvang van het beschikbaar gestelde bedrag.

Artikel 9 Looptijd

1. dit convenant wordt aangegaan voor onbepaalde duur.
2. een partij kan onderliggend convenant op elk moment, met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar, schriftelijk opzeggen. De overige partijen treden in dat geval in overleg of, en zo ja op welke wijze, het convenant zonder betreffende partij wordt gecontinueerd.

Artikel 10 Inwerkingtreding

Dit convenant treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2010

wg enz. Den Haag, 10 juni 2010.

Bijlage 9.1 Toelichting Convenant inzake FN1K

Aanleiding

De afgelopen jaren heeft de derde hoofdtak van het Ministerie van Defensie (Defensie), het ondersteunen van de civiele autoriteiten, aan belang gewonnen. Mede als gevolg van de vele inzetten in het buitenland beschikt de Nederlandse krijgsmacht over specialistische kennis en unieke capaciteiten die ter ondersteuning van de civiele autoriteiten van belang zijn. Zodoende heeft Defensie zich kunnen ontwikkelen van een vangnet voor de civiele autoriteiten tot een structurele veiligheidspartner naast deze autoriteiten indien deze tekortschieten bij rampen en ongevallen.

De meer structurele samenwerking, alsook problemen met de oude verrekensystematiek in het algemeen en met enkele specifieke vormen van militaire bijstand en steunverlening in het bijzonder, namelijk de inzet van de explosievenopruimingsdienst Defensie (EODD) en blushelikopters, nopen tot een nieuwe financieringsconstructie van militaire bijstand en steunverlening. Financiering Nationale Inzet Krijgsmacht (FN1K) voorziet als rijksbreed convenant in deze nieuwe financieringsystematiek en is van toepassing op alle aanvragen voor de inzet van de krijgsmacht waaraan door of namens de Minister van Defensie de status van militaire bijstand of steunverlening verleend moet worden. Dit convenant is niet van toepassing maatschappelijke dienstverlening, noodhulp en/of /Host Nation Support uitgevoerd door Defensie.

Additionele Uitgaven

Het algemene financieringsprincipe van Defensie stelt dat de instandhouding en de gereedstelling van Defensie wordt geacommodeerd binnen de defensiebegroting. Voor de additionele uitgaven voor de inzet van de krijgsmacht, zoals in het geval van militaire bijstand en steunverlening, zijn geen middelen gereserveerd en deze worden derhalve exogeen gefinancierd. Tot op heden werden de additionele uitgaven voor de inzet in het kader van militaire bijstand en steunverlening verrekend op basis van een factuur met de initiële aanvrager, conform de regeling verrekening additionele uitgaven militaire bijstand en steunverlening. Uit onderzoek, mede naar aanleiding van bepaalde inzetten in de afgelopen jaren waarbij achteraf problemen ontstonden met het betalen van de rekening, is gebleken dat deze manier van verrekenen door alle betrokken partijen als onnodig bureaucratisch, onoverzichtelijk, langdurig en het overbodig schuiven met belastinggeld wordt ervaren. Conform de rijksbrede doelstelling tot het terugdringen van de administratieve lasten voor de verschillende overheden is de nieuwe financieringsystematiek voor de verrekening van de additionele uitgaven van militaire bijstand en steunverlening ontwikkeld die invulling geeft aan dit streven.

De nieuwe financieringsystematiek FN1K is ontwikkeld naar voorbeeld van de wijze waarop de additionele uitgaven van crisisbeheersingsoperaties en internationale humanitaire missies vergoed worden binnen de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS). De HGIS is een aparte budgettaire constructie binnen de rijksbegroting waarin de buitenlandactiviteiten van verschillende departementen gebundeld en in samenhang worden gezien.

Wijze van verrekening

Ten behoeve van FN1K stellen de aanvragende instanties jaarlijks een bedrag ter beschikking aan Defensie waaruit alle additionele uitgaven voor militaire bijstand en steunverlening die zich in het betreffende jaar voordoen, worden vergoed. Hierdoor wordt een exogene financieringspost op de begroting van Defensie gecreëerd waaruit de additionele uitgaven voor militaire bijstand en steunverlening worden vergoed. De omvang en verdeling van dit bedrag wordt bepaald op basis van historische gegevens en is opgenomen in de integrale bijlage bij onderhavig convenant. Het beschikbaar gestelde bedrag wordt als afkoopsom (for better and for worse) beschouwd voor de additionele uitgaven van Defensie voor militaire bijstand en steunverlening. Zodoende, worden eventuele tekorten opgevangen binnen de Defensie begroting en vallen mogelijke overschotten vrij aan de begroting. FN1K doet niets af aan de bestaande bestuursafspraken betreffende civiel-militaire samenwerking en de verantwoordelijkheid van Defensie voor de inzet van de krijgsmacht wanneer militaire bijstand of steunverlening verleend dient te worden. De procedures, randvoorwaarden en regels voor het aanvragen van militaire bijstand en steunverlening blijven ongewijzigd, Defensie behoudt zich echter

het recht voor om separaat te verrekenen indien er - naar mening van alle betrokken partijen - sprake is van uitzonderlijke inzet. In geval van een zeer grootschalige en langdurige inzet die het afgesproken bedrag in één keer overstijgt, bijvoorbeeld als gevolg van een regio overstijgende crisis of een zware natuurramp, worden in overleg met betrokken partijen afspraken gemaakt over separate verrekening.

Voordelen

Deze constructie heeft als voordeel dat de administratieve last gereduceerd wordt. Doordat verrekening een interne defensieaangelegenheid is geworden, worden er geen facturen meer verstuurd en is er ook geen sprake meer van het 'rondpompen van belastinggeld'. Daarnaast ontstaat een ander groot voordeel, namelijk het wegnemen van de algemene onduidelijkheid over verrekenen bij de aanvragende instanties. Meer specifiek voorziet dit convenant in duidelijkheid ten aanzien van de eerder genoemde inzet van blushelikopters en de EODD. Het convenant is namelijk volledig van toepassing op de inzet van blushelikopters en op de ruiming van explosieven (benaderen, veiligstellen en afvoeren of vernietigen van een explosief) door de EODD, daar dit een exclusieve defensietaak is. Het opsporen van conventionele explosieven (detecteren, lokaliseren, laagsgewijs ontgraven, identificeren, tijdelijk veiligstellen van de situatie en overdragen) valt niet onder FNIK, omdat dit een marktactiviteit is.

Het Convenant inzake FNIK vervangt de regeling verrekening additionele uitgaven militaire bijstand en steunverlening. Daarbij is invulling gegeven aan de rijksbrede doelstelling tot het terugdringen van de administratieve lasten voor de verschillende overheden.

Bijlage I - Omvang en verdeling van Financiering Nationale Inzet Krijgsmacht

Ten behoeve van de Financiering Nationale Inzet Krijgsmacht wordt jaarlijks een bedrag aan het Ministerie van Defensie ter beschikking gesteld waaruit alle additionele uitgaven voor militaire bijstand en steunverlening worden vergoed.

De omvang van het ter beschikking gestelde bedrag bedraagt € 2.250.000 en wordt gefinancierd door:

- het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door middel van een bijdrage van € 250.000; «
- het Ministerie van Justitie door middel van een bijdrage van € 250.000;
- de Nederlandse gemeenten door middel van een bijdrage uit het Gemeentefonds van € 1.750.000.

Bijlage 10

Regeling verrekening additionele uitgaven militaire bijstand en steunverlening

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- Militaire bijstand: Bijstand door het ministerie van Defensie aan een bestuurlijke autoriteit, die is gebaseerd op de artikelen 58 of 59 van de Politiewet 1993 dan wel op artikel 18 van de Wet rampen en zware ongevallen;
- Militaire steunverlening: Steunverlening door het ministerie van Defensie aan een bestuursorgaan, in situaties op het openbaar belang betrekking hebbend, niet zijnde militaire bijstand;
- DOPS: Directie Operaties van het ministerie van Defensie;
- Aanvrager: De Minister die zich tot het DOPS richt met een verzoek om militaire bijstand, dan wel het bestuursorgaan dat zich tot het DOPS richt met een verzoek om militaire steunverlening;
- Bestuursorgaan: Minister, Commissaris der Koningin, burgemeester of dijkgraaf;
- Basistarief: De gemiddelde additionele uitgaven per persoon per arbeidsdag bij inzet van Defensiepersoneel in geval van militaire bijstand of steunverlening;
- Arbeidsdag: Een rekeneenheid van acht uren. Een arbeidsdag behoeft geen aaneengesloten periode te zijn, niet door één persoon uitgevoerd te zijn noch binnen de normale werkperiode plaats te vinden;
- Additionele uitgaven: Incrementele uitgaven, die door Defensie worden gepleegd ten behoeve van specifieke inzet van militaire middelen en die niet worden gedaan indien deze inzet niet zal plaatsvinden.

Artikel 2

1. Deze regeling is van toepassing op alle aanvragen voor militaire bijstand of steunverlening, voor zover geen specifieke regelingen ter zake van verrekening van toepassing zijn.
2. Deze regeling voorziet in een uitwerking van de wijze waarop additionele uitgaven voor militaire bijstand en steunverlening worden verrekend.

Artikel 3

Voor de verlening van militaire bijstand en steunverlening worden de tarieven in rekening gebracht. De meest actuele tarieflijst is te vinden op de website van het Ministerie van Defensie (www.defensie.nl).

Artikel 4

1. Bij een aanvraag om militaire bijstand of steunverlening wordt vermeld welk bestuursorgaan als aanvrager wordt aangemerkt.
2. Bij de mededeling van de beslissing op een aanvraag om militaire bijstand of steunverlening wordt de aanvrager door het Ministerie van Defensie / Directie Operaties (DOPS) gewezen op de toepasselijkheid van deze regeling.
3. Binnen drie maanden na afloop van de inzet wordt door Defensie een rekening met betrekking tot de door haar gemaakte uitgaven ingediend bij de aanvrager.
4. De rekening bevat één of meer van de volgende componenten:
 - Het basisbedrag dat wordt vastgesteld door het basistarief te vermenigvuldigen met het aantal werkdagen dat ten behoeve van de inzet wordt gemaakt. De commandant, die belast is met de uitvoering van de inzet, administreert het aantal werkdagen;
 - Overige tarieven voor activiteiten waarvan de additionele uitgaven niet of grotendeels niet gedekt worden door het basistarief. Deze uitgaven worden afzonderlijk en expliciet opgevoerd ter verrekening;
 - Overige additionele uitgaven in verband met vervanging van verbruikt materieel of de aanschaf van niet-organieke goederen.

Artikel 5

De afspraken met betrekking tot de kostenverrekening voor militaire bijstand op grond van de Politiewet 1993 of de Wet rampen en zware ongevallen, die zijn afgesloten tussen de ministeries van Defensie, Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, komen te vervallen.

Bijlage 1 1

Besluit van 8 april 1994, houdende regels met betrekking tot een nieuwe Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar en de maatregelen waaraan rechtens van hun vrijheid beroofde personen kunnen worden onderworpen.

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1

1. In dit besluit wordt verstaan onder ambtenaar:
 - a. de ambtenaar van politie, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder a en c, en tweede lid, van de Politiewet 1993;
 - b. de ambtenaar van politie, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b, van de Politiewet 1993 voor zover het betreft de artikelen 1 en 2, hoofdstuk 5; In hoofdstuk 6 van dit besluit wordt onder ambtenaar mede verstaan de ambtenaar van politie, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b, van de Politiewet 1993, dan wel een andere persoon, voor zover die ambtenaar van politie of die persoon tevens buitengewoon opsporingsambtenaar is en door de korpsbeheerder is belast met de verzorging van ingeslotenen.
 - c. degene die is benoemd tot aspirant voor de duur dat hij de praktijkstage volgt;
 - d. de militair van de Koninklijke marechaussee in de uitvoering van de politietaken, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Politiewet 1993;
 - e. de militair van de krijgsmacht, bedoeld in artikel 59, eerste lid, en artikel 60 van de Politiewet 1993.
2. In dit besluit wordt verstaan onder meerdere:
 - a. de ambtenaar die uit hoofde van zijn functie of krachtens beschikking of aanwijzing met de leiding is belast of het bevel heeft over de taakuitvoering;
 - b. indien op grond van het bepaalde onder a, geen meerdere kan worden aangewezen de ambtenaar van politie die een hogere rang heeft of, bij gelijkheid in rang, degene met de meeste dienstjaren, dan wel bij optreden door militairen van de Koninklijke marechaussee of van enig ander krijgsmachtonderdeel degene die ingevolge het bepaalde bij of krachtens artikel 67 van het Wetboek van Militair Strafrecht de meerdere is.

3. In dit besluit wordt verstaan onder:
 - a. bevoegd gezag: het gezag, bedoeld in de artikelen 12, 13 en 15 van de Politiewet 1993;
 - b. geweld: elke dwangmatige kracht van meer dan geringe betekenis uitgeoefend op personen of zaken;
 - c. aanwenden van geweld: het gebruiken van geweld en het dreigen met geweld, waaronder wordt begrepen het ter hand nemen van een vuurwapen;
 - d. gewelddmiddel:
 10. de krachtens artikel 49, eerste lid, van de Politiewet 1993 toegelaten uitrusting en bewapening waarmee geweld kan worden uitgeoefend, en
 20. de door Onze Minister van Defensie ter beschikking gestelde uitrusting en bewapening waarmee geweld kan worden uitgeoefend in de uitvoering van de politietaken, bedoeld in de artikelen 6, 58, 59 en 60 van de Politiewet 1993;
 - e. hulpmiddelen ten behoeve van uitzetting:
 - 1°. de krachtens artikel 49, eerste lid, van de Politiewet 1993, aan de ambtenaar van politie, bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000 belast met de grensbewaking of met het toezicht op vreemdelingen, ter beschikking gestelde uitrusting ten behoeve van de uitzetting van vreemdelingen, en
 - 2°. de door Onze Minister van Defensie, in overeenstemming met Onze Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, aan de ambtenaar van de Koninklijke marechaussee, bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000 belast met de grensbewaking of met het toezicht op vreemdelingen, ter beschikking gestelde uitrusting ten behoeve van de uitzetting van vreemdelingen;
 - f. vuurwapen waarmee automatisch vuur kan worden afgegeven: vuurwapen waarmee met één druk op het afvuurmechanisme meer schoten kunnen worden gelost dan wel een vuurwapen waarmee naar keus hetzij één schot, hetzij meer schoten kunnen worden gelost;
 - g. mobiele eenheid: een eenheid van ambtenaren van politie als bedoeld in artikel 6 van het Besluit beheer regionale politiekorpsen en de eenheden van de Koninklijke marechaussee die met dezelfde taken als bedoeld in genoemd besluit zijn belast;
 - h. de arts: de dienstdoend adviserend arts;
 - i. buitengewoon opsporingsambtenaar: de buitengewoon opsporingsambtenaar, bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering;
 - j. het gebruik van een vuurwapen: het richten, het gericht houden en het daadwerkelijk gebruik van een vuurwapen;
 - k. niet-penetrerende munitie: munitie die is ontworpen om bij het treffen van een persoon niet het lichaam binnen te dringen;
 - l. AOE: eenheid van ambtenaren van politie als bedoeld in artikel 8 van het Besluit beheer regionale politiekorpsen en de eenheid van de Koninklijke marechaussee die met dezelfde taken als bedoeld in genoemd besluit is belast;
 - m. AOE-hond: hond in eigendom van de Staat of een regio met als doel in politiedienst te worden ingezet bij het optreden van een AOE of een bijstandseenheid als bedoeld in artikel 60 van de Politiewet 1993;
 - n. ambtenaar van een bijzondere opsporingsdienst: ambtenaar van een bijzondere opsporingsdienst die is aangeesteld voor de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 3 van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten.
4. In dit besluit wordt onder ingeslotene verstaan degene die rechtens van zijn vrijheid is beroofd. Onder ingeslotene wordt mede verstaan degene die ten behoeve van de hulpverlening aan hem op het politie- of brigadebureau is ondergebracht.

Artikel 2

De ambtenaar legitimeert zich met het legitimatiebewijs dat aan hem is verstrekt:

- a. bij optreden in burgerkleding ongevaagd, tenzij bijzondere omstandigheden dit onmogelijk maken, en
- b. bij optreden in uniform, op verzoek daartoe.

Artikel 3

De ambtenaar die bijstand verleent ingevolge de bepalingen van Hoofdstuk IX van de Politiewet 1993 staat onder bevel van het bevoegd gezag ter plaatse of een door deze aangewezen ambtenaar.

Hoofdstuk 2.

§1 Geweld

1. Algemeen

Artikel 4

Het gebruik van een gewelddmiddel is uitsluitend toegestaan aan een ambtenaar:

- a. aan wie dat gewelddmiddel rechtens is toegekend, voor zover hij optreedt ter uitvoering van de taak met het oog waarop het gewelddmiddel hem is toegekend, en
- b. die in het gebruik van dat gewelddmiddel is geoefend.

Artikel 5

1. Indien de ambtenaar, al of niet in gesloten verband, onder leiding van een ter plaatse aanwezige meerdere optreedt, zal hij geen geweld aanwenden dan na uitdrukkelijke last van deze meerdere. De meerdere geeft daarbij aan van welk gewelddmiddel gebruik wordt gemaakt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing in het geval de meerdere, bedoeld in het eerste lid, vooraf anders heeft bepaald.
3. Het eerste lid is evenmin van toepassing in een geval als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel b, voor zover de last redelijkerwijs niet kan worden afgewacht.

Artikel 6

1. De korpschef of de daartoe door hem aangewezen ambtenaar van politie zet de eenheid, bedoeld in artikel 6 of 8 van het Besluit beheer regionale politiekorpsen, slechts in na toestemming van het bevoegd gezag.
2. De door het bevoegd gezag aangewezen ambtenaar zet de eenheden, bedoeld in de artikelen 58 en 59 van de Politiewet 1993 slechts in na toestemming van het bevoegd gezag.

§ 2. Vuurwapens

Artikel 7

1. Het gebruik van een vuurwapen, niet zijnde een vuurwapen waarmee automatisch vuur of lange afstandsprecisievuur kan worden afgegeven, is slechts goorloofd:
 - a. om een persoon aan te houden ten aanzien van wie redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij een voor onmiddellijk gebruik gereed zijnde vuurwapen bij zich heeft en dit tegen personen zal gebruiken;
 - b. om een persoon aan te houden die zich aan zijn aanhouding, voorgeleiding of andere rechtmatige vrijheidsbeneming tracht te onttrekken of heeft onttrokken, en die wordt verdacht van of is veroordeeld wegens het plegen van een misdrijf
 - 1°. waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld, en
 - 2°. dat een ernstige aantasting vormt van de lichamelijke integriteit of de persoonlijke levenssfeer, of
 - 3°. dat door zijn gevolg bedreigend voor de samenleving is of kan zijn.
 - c. tot het beteugelen van oproerige bewegingen of andere ernstige wanordelijkheden, indien er sprake is van een opdracht van het bevoegd gezag en een optreden in gesloten verband onder leiding van een meerdere;
 - d. tot het beteugelen van militaire oproerige bewegingen, andere ernstige militaire wanordelijkheden of muiterij indien de militair van de Koninklijke marechaussee in opdracht van de minister van Defensie dan wel de officier van justitie te Arnhem belast met militaire zaken in gesloten verband onder leiding van een meerdere optreedt.
2. Het gebruik van het vuurwapen in de gevallen, bedoeld in het eerste lid, onder a en b, is slechts goorloofd tegen

personen en vervoermiddelen waarin of waarop zich personen bevinden.

3. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid, onder a en b, wordt van het vuurwapen geen gebruik gemaakt, indien de identiteit van de aan te houden persoon bekend is en redelijkerwijs mag worden aangenomen dat het uitstel van de aanhouding geen onaanvaardbaar te achten gevaar voor de rechtsorde met zich brengt.
4. Onder het plegen van een misdrijf, bedoeld in het eerste lid, onder b, worden mede begrepen de poging en de deelnemingsvormen, bedoeld in de artikelen 47 en 48 van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 8

1. Het gebruik van een vuurwapen waarmee automatisch vuur kan worden afgegeven, is slechts geoorloofd tegen personen en tegen vervoermiddelen waarin of waarop zich personen bevinden, in een situatie waarin sprake is van een ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding van eigen of eens anders lijf.
2. Een vuurwapen waarmee automatisch vuur kan worden afgegeven mag slechts worden meegevoerd ten behoeve van de opleiding dan wel voor:
 - a. het verrichten van een aanhouding van een persoon van wie redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij een voor onmiddellijk gebruik gereed zijnde vuurwapen bij zich heeft en dit tegen personen zal gebruiken,
 - b. de bewaking en beveiliging van personen en objecten.
3. Het meevoeren van vuurwapens waarmee automatisch vuur kan worden afgegeven in het geval, bedoeld in het tweede lid, onder a, is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de officier van justitie. Indien wegens de vereiste spoed de toestemming niet schriftelijk kan worden gevraagd of verleend, kan deze ook mondeling worden gevraagd en verleend. De toestemming die mondeling is verleend, wordt binnen vierentwintig uur schriftelijk bevestigd. De officier van justitie doet van het meevoeren van vuurwapens waarmee automatisch vuur kan worden afgegeven zo mogelijk vooraf mededeling aan de betrokken burgemeester.
4. Het meevoeren van vuurwapens waarmee automatisch vuur kan worden afgegeven in het geval, bedoeld in het tweede lid, onder b, is slechts mogelijk na schriftelijke toestemming van het bevoegd gezag. Indien wegens de vereiste spoed de toestemming niet schriftelijk kan worden gevraagd of verleend, kan deze ook mondeling worden gevraagd en verleend. De toestemming die mondeling is verleend, wordt binnen vierentwintig uur schriftelijk bevestigd.

Artikel 9

1. Het gebruik van een vuurwapen waarmee lange afstandsprecisievuur kan worden afgegeven, is slechts geoorloofd bij zeer ernstige misdrijven ter afwending van direct gevaar voor het leven van personen.
2. Het gebruik, bedoeld in het eerste lid, vindt plaats onder bevel van de commandant van een bijstandseenheid als bedoeld in artikel 60 van de Politiewet 1993.
3. Een vuurwapen waarmee lange afstandsprecisievuur kan worden afgegeven mag slechts worden meegevoerd ten behoeve van de opleiding dan wel ten behoeve van de daadwerkelijke bestrijding van zeer ernstige misdrijven waarbij sprake is van direct levensbedreigende omstandigheden.
4. Het meevoeren van een vuurwapen waarmee lange afstandsprecisievuur kan worden afgegeven ten behoeve van de daadwerkelijke bestrijding van zeer ernstige misdrijven waarbij sprake is van direct levensbedreigende omstandigheden, is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het bevoegd gezag. Aan de toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden. Indien wegens de vereiste spoed de toestemming niet schriftelijk kan worden gevraagd of verleend, kan deze ook mondeling worden gevraagd en verleend. De toestemming die mondeling is verleend, wordt binnen vierentwintig uur schriftelijk bevestigd.

Artikel 10

1. De ambtenaar mag slechts een vuurwapen, niet zijnde een vuurwapen waarmee automatisch vuur of lange-afstandsprecisievuur kan worden afgegeven, ter hand nemen:
 - a. in gevallen waarin het gebruik van een vuurwapen is toegestaan, of
 - b. in verband met zijn veiligheid of die van anderen, indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat een situatie ontstaat, waarin hij bevoegd is een vuurwapen te gebruiken.
2. Indien een situatie als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, zich niet of niet meer voordoet, bergt de ambtenaar terstond het vuurwapen op.

Artikel 10a

1. De ambtenaar waarschuwt onmiddellijk voordat hij gericht met een vuurwapen, niet zijnde een vuurwapen waarmee lange afstandsprecisievuur kan worden afgegeven, zal schieten, met luide stem of op andere niet mis te verstane wijze dat geschoten zal worden, indien niet onverwijld het gegeven bevel wordt opgevolgd. Deze waarschuwing, die zo nodig vervangen kan worden door een waarschuwingsschot, blijft slechts achterwege, wanneer de omstandigheden de waarschuwing niet toelaten.
2. Een waarschuwingsschot moet op zodanige wijze worden gegeven, dat gevaar voor personen of zaken zoveel mogelijk wordt vermeden.

§ 2a. Niet-penetrerende munitie

Artikel 11

De artikelen 7 tot en met 10a zijn niet van toepassing op het gebruik en het ter hand nemen van een vuurwapen dat is geladen met niet-penetrerende munitie.

Artikel 11a

Het gebruik van een vuurwapen dat is geladen met niet-penetrerende munitie is slechts geoorloofd:

- a. om een persoon aan te houden ten aanzien van wie redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij een voor onmiddellijk gebruik gereed zijnd wapen bij zich heeft en dit tegen personen zal gebruiken; of
- b. om een persoon aan te houden die zich aan zijn aanhouding, voorgeleiding of andere rechtmatige vrijheidsbeneming tracht te onttrekken of heeft onttrokken.

Artikel 11b

De ambtenaar waarschuwt onmiddellijk voordat hij gericht met een vuurwapen dat is geladen met niet-penetrerende munitie zal schieten, met luide stem of op andere niet mis te verstane wijze dat geschoten zal worden, indien niet onverwijld het gegeven bevel wordt opgevolgd. Deze waarschuwing blijft slechts achterwege, wanneer de omstandigheden de waarschuwing niet toelaten.

Artikel 11c

De artikelen 11a en 11b zijn van overeenkomstige toepassing indien de niet-penetrerende munitie wordt afgegeven met een ander hulpmiddel dan een vuurwapen.

§ 2b. Pepperspray

Artikel 12a

1. Het gebruik van pepperspray is slechts geoorloofd:
 - a. om een persoon aan te houden ten aanzien van wie redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij een voor onmiddellijk gebruik gereed zijnd wapen bij zich heeft en dit tegen een persoon zal gebruiken;
 - b. om een persoon aan te houden die zich aan aanhouding, voorgeleiding of andere rechtmatige vrijheidsbeneming tracht te onttrekken of heeft onttrokken;
 - c. ter verdediging tegen of voor het onder controle brengen van agressieve dieren.
2. Pepperspray wordt niet gebruikt tegen:
 - a. personen die zichtbaar jonger dan 12 of ouder dan 65 jaar zijn;
 - b. vrouwen die zichtbaar zwanger zijn;
 - c. personen voor wie dit gebruik als gevolg van een voor de ambtenaar zichtbare ademhalings- of andere ernstige gezondheidsstoornis onevenredig schadelijk kan zijn;
 - d. groepen personen.

Artikel 12b

De ambtenaar waarschuwt onmiddellijk voordat hij gericht pepperspray tegen een persoon zal gebruiken, met luide stem of op andere niet mis te verstane wijze dat pepperspray gebruikt zal worden, indien niet onverwijld het gegeven bevel wordt opgevolgd. Deze waarschuwing blijft achterwege indien de omstandigheden de waarschuwing redelijkerwijs niet toelaten.

Artikel 12c

Pepperspray wordt tegen een persoon per geval ten hoogste twee maal voor de duur van niet langer dan ongeveer een seconde gebruikt en op een afstand van ten minste een meter.

§ 3. Overige geweldmiddelen

Artikel 13

1. Het gebruik van CS-traangas is slechts geoorloofd:
 - a. in gesloten ruimten ter aanhouding van een persoon indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat die persoon een voor onmiddellijk gebruik gereed vuurwapen bij zich heeft en dat tegen personen zal gebruiken dan wel ander levensbedreigend geweld tegen personen zal gebruiken;
 - b. anders dan in gesloten ruimten ter verspreiding van samenscholingen of volksmenigten die een ernstige en onmiddellijke bedreiging vormen voor de veiligheid van personen of voor zaken.
2. Het gebruik van CS-traangas is slechts geoorloofd in opdracht van de meerdere na vooraf verkregen toestemming van het bevoegd gezag.
3. De meerdere die bevel geeft tot het verspreiden van CS-traangas geeft bij dit bevel aan hoeveel CS-traangasgranaten worden gebruikt.

Artikel 14

Het gebruik van een waterwerper is slechts geoorloofd bij optreden van de mobiele eenheid in opdracht van de meerdere en na verkregen toestemming van het bevoegd gezag.

Artikel 15

1. Het inzetten van een politie-surveillancehond is slechts geoorloofd onder het direct en voortdurend toezicht van een geleider bij:
 - a. de surveillancedienst, en
 - b. het optreden van de mobiele eenheid na toestemming van het bevoegd gezag.
2. Het inzetten van een AOE-hond is slechts geoorloofd onder het direct en voortdurend toezicht van een geleider bij het, na toestemming van het bevoegd gezag, optreden van een AOE of een bijstandseenheid als bedoeld in artikel 60 van de Politiewet 1993.
3. De geleider dient in het bezit te zijn van een krachtens artikel 49, eerste lid, van de Politiewet 1993 vastgesteld certificaat.

Artikel 16

Het gebruik van een elektrische wapenstok is slechts geoorloofd als afweermiddel tegen agressieve dieren na toestemming van de meerdere.

§ 4. Melding geweld

Artikel 17

1. De ambtenaar die geweld heeft aangewend, meldt de feiten en omstandigheden dienaangaande, alsmede de gevolgen hiervan, onverwijld aan zijn meerdere.
2. De melding, bedoeld in het eerste lid, wordt door de meerdere terstond vastgelegd op een daartoe door Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij ministeriële regeling vastgestelde wijze.
3. De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt door de korpschef binnen 48 uur ter kennis gebracht van de officier van justitie van het arrondissement waarbinnen het geweld is aangewend, dan wel door de commandant van de Koninklijke marechaussee van de officier van justitie te Arnhem belast met militaire zaken ingeval het een militair betreft, indien:
 - a. de gevolgen van het aanwenden van geweld daartoe naar het oordeel van de korpschef of de commandant aanleiding geven,
 - b. het aanwenden van geweld lichamelijk letsel van meer dan geringe betekenis dan wel de dood heeft veroorzaakt, of
 - c. gebruik is gemaakt van een vuurwapen en daarmee één of meer schoten zijn gelost.

Artikel 18 [Vervallen per 31-08-2001]

Artikel 19

De meerdere licht de ambtenaar zo spoedig mogelijk in over de afhandeling van de melding. Desgevraagd worden aan de ambtenaar tussentijds inlichtingen verstrekt.

Hoofdstuk 3. Veiligheidsfouillering

Artikel 20

1. Het onderzoek, bedoeld in artikel 8, derde lid, van de Politiewet 1993, geschiedt door het oppervlakkig aftasten van de kleding en wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.
2. Het onderzoek, bedoeld in artikel 8, vierde lid, van de Politiewet 1993, wordt uitgevoerd door een ambtenaar van

hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.

Artikel 21

De ambtenaar die een onderzoek als bedoeld in artikel 8, derde of vierde lid, van de Politiewet 1993 heeft uitgevoerd, meldt dit onverwijld schriftelijk aan de meerdere, onder vermelding van de redenen die tot dit onderzoek hebben geleid.

Hoofdstuk 4. Handboeien

Artikel 22

1. De ambtenaar kan een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen.
2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen, indien de feiten of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.
3. De in het tweede lid bedoelde feiten of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in:
 - a. de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, of
 - b. de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden, één en ander in samenhang met de wijze waarop en de situatie waarin het vervoer plaatsvindt.

Artikel 23

De ambtenaar die gebruik heeft gemaakt van handboeien als bedoeld in artikel 22, eerste lid, meldt dit onverwijld schriftelijk aan de meerdere, onder vermelding van de redenen die tot het gebruik van handboeien hebben geleid.
Hoofdstuk 4a. Hulpmiddelen ten behoeve van de uitzetting van vreemdelingen

Artikel 23a

1. De ambtenaar, bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000 belast met de grensbewaking of met het toezicht op vreemdelingen, kan een vreemdeling bij diens uitzetting per luchtvaartuig met hulpmiddelen ten behoeve van uitzetting in zijn bewegingsvrijheid beperken, ten behoeve van een goed verloop van de uitzetting.
2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen indien:
 - a. de feiten of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de vreemdeling, van de ambtenaar of van derden, dan wel met het oog op gevaar voor een ernstige verstoring van de openbare orde, en
 - b. de toepassing van het hulpmiddel redelijkerwijs geen gevaar kan opleveren voor de gezondheid van de vreemdeling.
3. Indien de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, onder leiding van een ter plaatse aanwezige meerdere optreedt, zal hij geen gebruik maken van hulpmiddelen ten behoeve van uitzetting dan na uitdrukkelijke last van deze meerdere. De meerdere geeft daarbij aan van welk hulpmiddel gebruik wordt gemaakt.
4. Het gebruik van een hulpmiddel ten behoeve van uitzetting is uitsluitend toegestaan aan een ambtenaar die in het gebruik van dat hulpmiddel is geoefend.

Artikel 23b

1. De ambtenaar die ten aanzien van een vreemdeling die wordt uitgezet gebruik heeft gemaakt van een hulpmiddel ten behoeve van uitzetting als bedoeld in artikel 23a, eerste lid, meldt dit onverwijld schriftelijk aan de meerdere, onder vermelding van de aard van het hulpmiddel, de redenen die tot het gebruik hebben geleid en de daaruit voortvloeiende gevolgen.
2. De meerdere draagt zorg voor registratie van de melding, bedoeld in het eerste lid.

Hoofdstuk 5. Hulpverlening

Artikel 24

1. De ambtenaar draagt er zorg voor personen met lichte verwondingen, ziekteverschijnselen en personen ten aanzien van wie twijfel op dit punt bestaat, de weg te wijzen naar een huisarts of naar een E.H.B.O.-afdeling van een ziekenhuis. Indien dat noodzakelijk is, verleent de ambtenaar bemiddeling bij het verkrijgen van passend vervoer.
2. De ambtenaar draagt er zorg voor dat personen met ernstige verwondingen en bewustelozen, waar onder mede worden verstaan personen die niet wekbaar of niet aanspreekbaar zijn, per ambulance naar het ziekenhuis worden vervoerd. De gegevens omtrent aard en omstandigheden van de gebeurtenis die tot de ziekte-toestand heeft geleid, alsmede de op de persoon aangetroffen medische gegevens en geneesmiddelen, worden door hem ter beschikking van de medische hulpverleners gesteld.

Artikel 25

1. De ambtenaar draagt er zoveel mogelijk zorg voor dat personen die door drankgebruik, dan wel door andere oorzaken, onmiddellijk gevaarlijk zijn, hetzij voor de openbare orde, veiligheid, of gezondheid, hetzij voor zichzelf, op de meest geschikte wijze van openbare plaatsen als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties, worden verwijderd. Onder openbare plaatsen worden mede verstaan vervoermiddelen die zich bevinden op deze plaatsen, een en ander voor zover niet gebezigd als woning.
2. De ambtenaar draagt personen als bedoeld in het eerste lid over aan het eigen zorgkader, voor zover de omstandigheden zulks toelaten. Zij kunnen bij het ontbreken van opvangmogelijkheden elders, bij wijze van hulpverlening, op het politie- of brigadebureau worden ondergebracht, indien dit nodig is voor hun bescherming en dit niet tegen hun wil geschiedt.
3. Voor personen als bedoeld in het eerste lid, van wie bekend is dat zij geestelijk gestoord zijn of die geestelijk gestoord lijken, waarschuwt de ambtenaar de arts, nadat zo mogelijk getracht is contact te zoeken met de eigen huisarts.

Hoofdstuk 6. Maatregelen jegens ingeslotenen

§ 1. Algemeen

Artikel 26

1. De ambtenaar handelt jegens de ingeslotene overeenkomstig het gestelde bij of krachtens artikel 15 van het Besluit beheer regionale politiekorpsen.
2. De ambtenaar registreert de gegevens die krachtens artikel 15, zesde lid, van het Besluit beheer regionale politiekorpsen zijn aangewezen.

Artikel 27

1. Voor zover het bij of krachtens het Wetboek van Strafvordering bepaalde zich hiertegen niet verzet stelt de ambtenaar een familielid of een huisgenoot van een ingeslotene zo spoedig mogelijk op de hoogte van de insluiting. In het geval de ingeslotene minderjarig is, doet hij dit uit eigen beweging, indien de ingeslotene meerderjarig is, doet hij dit slechts op verzoek van de ingeslotene.
2. Indien de omstandigheden de uitvoering van het eerste lid niet toelaten bij een ingeslotene die geen ingezetene is, wordt de ambassade of het consulaat van het land waarin de ingeslotene ingezetene is, op de hoogte gesteld van de insluiting.

§ 2. In bewaring nemen van kleding en voorwerpen

Artikel 28

1. De ambtenaar onderzoekt de ingeslotene direct voorafgaand aan de insluiting op het politie- of brigadebureau, door het aftasten en doorzoeken van diens kleding op de aanwezigheid van voorwerpen die tijdens de insluiting een gevaar voor de veiligheid van de betrokkene of voor anderen kunnen vormen.
2. Bij het aantreffen van voorwerpen als bedoeld in het eerste lid, neemt de ambtenaar deze in bewaring.
3. Het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.

Artikel 29

1. De ambtenaar kan slechts van de ingeslotene verlangen dat deze zich ontkleedt indien:
 - a. de kleding tijdens de insluiting een gevaar voor de veiligheid van betrokkene of van anderen kan vormen en een hulpofficier van justitie daarvoor toestemming heeft gegeven;
 - b. de kleding tijdens de insluiting naar het oordeel van de arts een gevaar voor de gezondheid van betrokkene of van anderen kan vormen.
2. De ambtenaar neemt de kleding, bedoeld in het eerste lid, in bewaring en draagt zorg voor vervangende kleding.

Artikel 30

1. De ambtenaar die een onderzoek als bedoeld in artikel 28, eerste lid, heeft uitgevoerd, maakt hiervan onverwijld schriftelijk rapport op ten behoeve van de meerdere.
2. De ambtenaar tekent nauwkeurig alle voorwerpen en kledingstukken die hij in bewaring heeft genomen, op. Bij voorwerpen van een geringe omvang en waarde kan worden volstaan met een globale aanduiding.
3. Een afschrift van de aantekening, bedoeld in het tweede lid, wordt door de ingeslotene en de ambtenaar ondertekend en aan de ingeslotene overhandigd.

§ 3. Permanente camera-observatie

Artikel 31

1. De ambtenaar kan de ingeslotene na toestemming van de hulpofficier van justitie aan permanente camera-observatie onderwerpen.
2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, is slechts geoorloofd in die gevallen waarin sprake is van een zodanige dreiging van gevaar voor het leven of de veiligheid van de betrokkene dat doorlopende controle ter afwendung van dit gevaar noodzakelijk is.
3. De ambtenaar doet aan de betrokkene mededeling van de permanente camera-observatie en maakt aantekening van de permanente camera-observatie.

§ 4. Medische bijstand

Artikel 32

1. In het geval er aanwijzingen zijn dat een ingeslotene medische bijstand behoeft dan wel er bij deze persoon medicijnen zijn aangetroffen, overlegt de ambtenaar met de arts. De ambtenaar overlegt eveneens met de arts indien de ingeslotene zelf om medische bijstand of medicijnen vraagt.
2. In het geval de ingeslotene vraagt om medische bijstand van zijn eigen arts, stelt de ambtenaar die arts daarvan op de hoogte.
3. In het geval de ingeslotene te kennen geeft geen medische hulp te willen hebben, terwijl er aanwijzingen zijn dat medische bijstand gewenst is, waarschuwt de ambtenaar de arts en deelt hij deze de houding van de ingeslotene mee.

Artikel 33

De ambtenaar mag aan de arts bij het onderzoek en de behandeling geen beperkingen opleggen. Hij volgt de aanwijzingen op die de arts over de zorg voor de gezondheid van de ingeslotene geeft en registreert de door de arts gegeven aanwijzingen.

Artikel 34

1. De ambtenaar controleert de ingeslotene regelmatig met dien verstande dat:
 - a. in het geval de arts is gewaarschuwd, de ingeslotene ten minste elk kwartier in de cel wordt gadeslagen;
 - b. in het geval medische hulp is verstrekt, de ingeslotene zo vaak wordt geobserveerd als de arts heeft voorgeschreven;
 - c. in het geval geen medische hulp noodzakelijk wordt geacht, de ingeslotene eenmaal per twee uur wordt gadeslagen.
2. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid, onder a en b, observeert de ambtenaar in de cel en aan de persoon, waarbij hij vooral acht slaat op de mate waarin de ingeslotene wakker en aanspreekbaar is. Personen die in een toestand geraken waarin zij niet wakker of aanspreekbaar zijn, worden terstond per ambulance naar een ziekenhuis vervoerd.
3. De ambtenaar registreert de observaties, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 35

Bij overplaatsing van de ingeslotene geeft de ambtenaar de geneesmiddelen, de registraties, bedoeld in de artikelen 26, tweede lid, 33 en 34, derde lid, voor zover die van belang kunnen zijn, en de rapportage van de arts, die bestemd is voor een arts die de behandeling zal overnemen, mee.

§ 5. Invrijheidstelling

Artikel 36

De ambtenaar zorgt ervoor dat bij de invrijheidstelling van een persoon die zichzelf niet kan verplaatsen, vervoer en begeleiding voor die persoon beschikbaar is.

Hoofdstuk 6a. Ambtenaar van een bijzondere opsporingsdienst

Artikel 36a

1. De ambtenaar van een bijzondere opsporingsdienst handelt overeenkomstig de artikelen 2, 4, 5, 7, eerste lid, aanhef en onder a en b, tweede, derde en vierde lid, 10, 10a, 12a, 12b, 12c, 15, eerste lid, aanhef en onder a, en tweede lid, 16, 17, 19, 20, eerste lid, 21, 22 en 23 van dit besluit. In artikel 17, derde lid, wordt voor «de korpschef»

gelezen: het hoofd van de bijzondere opsporingsdienst. In artikel 20, eerste lid, wordt voor «artikel 8, derde lid, van de Politiewet 1993» gelezen: artikel 6, derde lid, van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten. In artikel 21 wordt voor «artikel 8, derde of vierde lid, van de Politiewet 1993» gelezen: artikel 6, derde lid, van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt verstaan onder:
 - a. bevoegd gezag: de officier van justitie;
 - b. de meerdere: de ambtenaar van een bijzondere opsporingsdienst die uit hoofde van zijn functie met de leiding is belast of het bevel heeft over de taakuitvoering;
 - c. gewelddmiddel: de wapens en de uitrusting, waarmee geweld kan worden uitgeoefend, die krachtens artikel 3a, derde lid, van de Wet wapens en munitie zijn toegestaan.

Artikel 36b

De ambtenaar van een bijzondere opsporingsdienst maakt bij de uitoefening van zijn dienst uitsluitend gebruik van het door Onze Minister van Justitie voorgeschreven gewelddmiddel of handboeien.

Hoofdstuk 7. Buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 37

1. Indien Onze Minister van Justitie ingevolge artikel 8, zevende lid, van de Politiewet 1993, heeft bepaald dat een buitengewoon opsporingsambtenaar bevoegd is tot de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste en derde lid van dat artikel, handelt de desbetreffende buitengewoon opsporingsambtenaar overeenkomstig de artikelen 5, 17, 19, 20, eerste lid, en 21 van dit besluit. In artikel 17, derde lid, wordt voor «de korpschef» gelezen: de meerdere.
2. Indien de aanwijzing mede omvat het gebruik van een wapen, een surveillancehond dan wel handboeien handelt de desbetreffende buitengewoon opsporingsambtenaar mede overeenkomstig de artikelen 4, 7, eerste lid, aanhef en onder a en b, tweede, derde en vierde lid, 8, 9, 10, 10a, 12a, 12b, 12c, 15, eerste lid, aanhef en onder a, en tweede lid, 16 respectievelijk 22 en 23 van dit besluit.
3. Voor de toepassing van het eerste en tweede lid wordt verstaan onder:
 - a. bevoegd gezag: het gezag, bedoeld in artikel 13 van de Politiewet 1993;
 - b. de meerdere: de direct toezichthouder, bedoeld in artikel 1 van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar.
 - c. gewelddmiddel: de wapens en de uitrusting, waarmee geweld kan worden uitgeoefend, die krachtens artikel 3a, eerste tot en met derde lid van de Wet wapens en munitie zijn toegestaan.

Artikel 38

De buitengewoon opsporingsambtenaar die bevoegd is tot het gebruik van een wapen of handboeien, maakt bij de uitoefening van zijn dienst uitsluitend gebruik van het door Onze Minister van Justitie voorgeschreven gewelddmiddel of handboeien.

Artikel 39

De buitengewoon opsporingsambtenaar is niet eerder bevoegd tot de uitoefening van de in artikel 8, eerste en derde lid, van de Politiewet 1993 bedoelde bevoegdheden dan nadat die bevoegdheid is aangetekend op de akte van beëdiging en is gebleken van zijn bekwaamheid in de uitoefening daarvan.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Artikel 39a

Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zendt in overeenstemming met Onze Minister van Justitie binnen drie jaar na de inwerkingtreding van het besluit van 25 augustus 2006 tot wijziging van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar in verband met de invoering van niet-penetrerende munitie (Stb. 2006, 407) aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de artikelen 11 tot en met 11c in de praktijk.

Artikel 39b

Dit besluit berust op artikel 8, zevende lid, en artikel 9 van de Politiewet 1993 en artikel 6, vijfde lid, van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten.

Artikel 40

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop de Politiewet 1993 in werking treedt.

Artikel 41

Dit besluit wordt aangehaald als: Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren.

Bijlage 12

Totaaloverzicht overige wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving		
Nationaal	Specifiek (art.nr.)	Bijstandsoort
Wet Bestrijding ongevallen Noordzee 1992	Hoofdstuk 3: Bestrijding van schadelijke gevolgen van ongevallen	
Leidraad Organisatiestructuur Opschaling Rampenbestrijding 2003	Verwijzing naar het Handboek Voorbereiding Rampenbestrijding	
Leidraad USAR.NL	Grensoverschrijdende bijstandsafspraken en Formele procedure In de huidige circulaire nog geen rol voor het LOCC	USAR
Samenwerkingsregeling Mobiele Eenheden		Politie, Defensie
Regeling Bijzondere Bijstandseenheden	Par. 3: Verzoek om bijstand in inzet van bijzondere bijstandseenheden	Politie DSI
Regeling Rampenidentificatieteam politie 1994	Art. 3. Inzet LTFO	Politie LTFO
Circulaire Aanhoudings- en ondersteuningseenheden 2003	Justitieel traject	Politie
Circulaire bewaking en beveiliging personen, objecten en diensten	Onderliggend: Aanwijzing beveiliging van personen	Politie

Circulaire Verkeerstechnische Begeleiding 2009		Politie
ICMS: Intensivering Civiel Militaire Samenwerking	<ol style="list-style-type: none"> 1) Structurele nationale taken 2) Militaire bijstand op grond van de Politiewet 1993 3) Militaire bijstand op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's 4) Militaire steunverlening in het openbaar belang: 5) Oefenen 6) Financieel kader: <ol style="list-style-type: none"> a) Regeling verrekening additionele uitgaven militaire bijstand en steunverlening 	Defensie
Waterschapswet en Waterstaatswet	<p>Waterschappen zijn decentrale overheidslichamen met specifieke taken (art. 1, Waterschapswet); – de bescherming van het land tegen overstroming (waterkeringszorg) – de beheersing van de hoeveelheid oppervlaktewater in een bepaald gebied (waterkwantiteitszorg) – de bescherming van het oppervlaktewater tegen verontreiniging (waterkwaliteitszorg).</p> <p>De Waterstaatswet 1900 (paragraaf 17) bevat een regeling inzake voorbereiding op, en optreden bij gevaar voor het functioneren van waterstaatswerken (dit zijn oppervlaktewater en waterkeringen en daartoe behorende kunstwerken zoals sluizen etc.). De beheerder van een waterstaatswerk dient zich door vaststelling van een calamiteitenhandboek voor te bereiden op het optreden bij gevaar (art. 69). In dat calamiteitenplan moet onder meer zijn opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – een overzicht van te nemen maatregelen en het beschikbare materieel – de benodigde maatregelen om de onderscheidene calamiteiten het hoofd te bieden. <p>In artikel 72 van deze wet is geregeld dat de waterbeheerder in omstandigheden waarin de goede staat van waterstaatswerken onmiddellijk en ernstig in het ongerede is of dreigt te geraken gerechtigd is alle maatregelen die hij nodig acht onmiddellijk te nemen, zo nodig in afwijking van wettelijke voorschriften.</p>	
Besluit rijksbijdragen bijstands- en bestrijdingskosten		

Bijlage 13

Afkortingenlijst

Bgm	Burgemeester
BOT-mi	Beleidsondersteunend Team Milieu-incidenten
BOZ	zie OZI
BraTra (ME)	Brand en Traangasgroep
BuZa	Ministerie van Buitenlandse Zaken
BRW	Brandweer
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C-RMC	Commandant Regionaal Militair Commando
CCB	Conflict- en Crisisbeheersing (Politie)
CdK	Commissaris van de Koningin
CGV	Coördinator Gewondenvervoer
CLAS	Commando Landstrijdkrachten
CLSK	Commando Luchstrijdkrachten
CMBA	Civiel-Militaire Bestuursafspraken
COH	Commandohaakarmbak (Brandweer)
CPG	College van Procureurs-generaal
CRAS	Centraal Registratie en Aanmeldpunt Schade (Gemeente)
CRC	Cluster Risico- en Crisiscommunicatie
CRIB	Centrale Registratie en Inlichtingen Bureau (Gemeente)
CvD	Commandant van Dienst (Brandweer)
CvDG	Commandant van Dienst Geneeskundig (GHOR)
CZSK	Commando Zeestrijdkrachten
DCC	Departementaal Coördinatie Centrum
DGV	Directoraat-generaal Veiligheid
DEF	Ministerie van Defensie
DOC	Defensie Operatie Centrum

DOPS	Directie Operaties (Defensie)
EBB	Eenheid Bewaking en Beveiliging (NCTb)
EOCKL	Explosievenopruiingscommando Koninklijke Landmacht
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FIN	Ministerie van Financiën
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GNK-C	Geneeskundige Combinatie (GHOR)
ICCb	Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing
JUS	Ministerie van Justitie
KB	Korpsbeheerder (Politie)
KC	Korpschef (Politie)
KLPD	Korps Landelijke Politiediensten
KMar	Koninklijke Marechaussee
KNBRD	Koninklijke Nederlandse Bond voor het Redden van Drenkelingen
KNRM	Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij
KVT	Kazernevolgordetabel (Brandweer)
LCI	Landelijk Centrum Infectieziekten
LFR	Landelijke Faciliteit Rampenbestrijding
LMAZ	Landelijke Meldkamer Ambulancezorg
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit
LOB	Landelijk Operationeel Beeld
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (V&J)
LTFO	Landelijk Team Forensische Opsporing
MCCb	Ministeriele Commissie Crisisbeheersing
ME	Mobiele Eenheid (Politie)
MKA	Meldkamer Ambulancevervoer
MMT	Mobiel Medisch Team (GHOR)
NBC	Nucleair Biologisch en Chemisch
NCC	Nationaal Crisiscentrum (V&J)
NCTb	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding
NVC	Nationaal Voorlichtingscentrum
OGS	Ongeval Gevaarlijke Stoffen (Brandweer)
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OpCen	Operationeel Centrum (LOCC)
OpCo	Operationeel Commando
OvD	Officier van Dienst
OvDG	Officier van Dienst Geneeskundig (GHOR)
Ovj	Officier van Justitie
OVR	Officier Veiligheidsregio (Defensie)
OZI	Operationele Zaken en Incidentmanagement (Ministerie van Justitie)
PG	Procureur-generaal
PSHO	Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen
PW	Politiewet
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
REDNED	Reddingsbrigade Nederland
RIT	Rampen Identificatie Team (Politie)
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Militair Commando (Defensie)
ROT	Regionaal Operationeel Team
SGBO	Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (Politie)
SITRAP	Situatie Rapportage

SLA	Service Level Agreement
SPOC	Single point of contact
SVM	Schuimvormend Middel (Brandweer)
TS	Tankautospuit (Brandweer)
UGS	Uitgangstelling
USAR	Urban Search And Rescue
V&W	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
VC	Verbindingscommandovoertuig (Brandweer)
VRM	Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu
VWS	Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport
WVR	Wet op de Veiligheidsregio's
WGHOR	Wet Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
WRZO	Wet Rampen en Zware Ongevallen

Bijlage 14

Bijlage 14 Begrippenlijst

Aflossing

De vervanging van een functionaris of eenheid door een andere functionaris/eenheid die dezelfde of een vergelijkbare taak ter plaatse overneemt.

Beleidsteam

Orgaan waarbinnen, onder voorzitterschap van een bestuurder, besluitvorming, beleidsbepaling en beleidscoördinatie plaatsvindt.

Bevoegd Gezag

Bestuursorgaan dat bevoegd is om besluiten te nemen omtrent aansturing van of beheer van operationele eenheden.

Bijstand

Het tijdelijk ter beschikking stellen van mensen, middelen en expertise aan bevoegd gezag dat afdwingbaar is op basis van wetgeving (Wet rampen en zware ongevallen, Politiewet 1993, Brandweerwet 1985 en Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen).

Collegiale steun

Snelle, tijdelijke ondersteuning door basispolitiezorgseenheden van een politieregio aan een naastgelegen politieregio, niet gebaseerd op wet of regelgeving maar voortvloeiend uit de hulpverleningstaak van de politie.

Commandant van dienst

De functionaris die is belast met de coördinatie van de eenheden van zijn kolom binnen een bepaalde regio.

CRIB

Het bureau dat gegevens verzamelt omtrent doden, gewonden, vermiste en verplaatste personen, deze gegevens registreert en op aanwijzingen van het bevoegd gezag aan belanghebbenden verstrekt.

Crisis, ramp of zwaar ongeval

Een (dreigende) gebeurtenis waardoor een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiele belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Crisisbeheersing

Het geheel van overheidsmaatregelen inzake het voorkomen en beperken van ernstige verstoring van basisstructuren dan wel aantasting van fundamentele waarden en normen van het maatschappelijk systeem.

Gemeenschappelijke regeling

Regeling ten behoeve van gecoördineerde geneeskundige hulpverlening in een specifiek gebied.

Interdepartementaal / Ministerieel Beleidsteam

Overleggremium gedurende crises van topambtenaren / ministers van betrokken ministeries.

Loodspost

Een als regel vooraf bepaalde, gemakkelijk te vinden plaats waar bijstandverlenend potentieel wordt opgevangen en van waaruit het naar een gewenste plaats wordt geleid.

Militaire steunverlening in het openbaar belang

Steun door de krijgsmacht – niet zijnde (militaire) bijstand – in situaties waarbij de openbare belangen in het geding zijn. Daarbij betreft het goederen of diensten die dringend benodigd zijn en waarin niet, niet afdoende, of niet tijdig door het aanvragende bestuursorgaan kan worden voorzien. Militaire steunverlening is niet afdwingbaar.

Officier van Dienst

Een functionaris ter plaatse van een ongeval die belast is met de coördinatie van eenheden van zijn specifieke kolom.

Operationeel Team

Een team van vertegenwoordigers van de betrokken diensten/organisaties die in een dat onder leiding van een operationeel leider een gecoördineerde uitvoering van de rampbestrijding bevordert.

Overige Steun

Alle overige vormen van het tijdelijk ter beschikking stellen van capaciteit van de ene (overheids-)organisatie aan de andere, niet afdwingbaar door wetten, niet in het openbaar belang, en ten behoeve van de vragende organisatie.

Single point of contact

Het eerste en enige aanspreekpunt voor gespecificeerde aangelegenheden.

Steunverlening

Alle publiekrechtelijke vormen van het tijdelijk ter beschikking stellen van capaciteit van de ene organisatie aan de andere in het kader van het openbaar belang. Steunverlening is niet afdwingbaar.